

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

G8 – nižší gymnázium

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Předkladatel	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Umístění školy.....	5
2.3	Charakteristika žáků.....	5
2.4	Podmínky a vybavení školy	5
2.5	Charakteristika pedagogického sboru.....	7
2.6	Dlouhodobé projekty	7
2.7	Mezinárodní spolupráce	7
2.8	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	8
2.9	Spolupráce s dalšími institucemi.....	8
2.10	Organizace výuky v případě mimořádných opatření	9
3	Charakteristika ŠVP	9
3.1	Zaměření školy	9
3.2	Profil absolventa	9
3.3	Organizace přijímacího řízení.....	10
3.4	Organizace maturitní zkoušky.....	10
3.5	Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.6	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	15
3.7	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	16
3.8	Začlenění průřezových témat	16
4	Učební plán	20
4.1	Celkové dotace - přehled	20
5	Učební osnovy.....	21
5.1	Charakteristika vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.....	21
5.2	Český jazyk	24
5.3	Charakteristika vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk	34
5.4	Anglický jazyk	44
5.5	Další cizí jazyk.....	56
5.5.1	Německý jazyk	56
5.5.2	Španělský jazyk.....	69
5.6	Charakteristika vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.....	77
5.7	Matematika.....	80
5.8	Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a příroda.....	91
5.9	Zeměpis.....	94
5.10	Fyzika.....	110

5.11	Chemie	121
5.12	Biologie/geologie	132
5.13	Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a společnost	146
5.14	Základy společenských věd	152
5.15	Dějepis.....	165
5.16	Charakteristika vzdělávací oblasti Umění a kultura	180
5.17	Estetická výchova hudební.....	184
5.18	Estetická výchova výtvarná	195
5.19	Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.....	201
5.20	Tělesná výchova	206
5.21	Charakteristika vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie	215
5.22	Informatika a výpočetní technika	218
5.23	Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.....	226
6	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	231
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků.....	231
6.1.1	Způsoby hodnocení.....	232
6.1.2	Kritéria hodnocení.....	232
6.2	Autoevaluace školy	233
6.2.1	Oblasti autoevaluace	233
6.2.2	Cíle a kritéria autoevaluace.....	233
6.2.3	Nástroje a časové rozvržení autoevaluace.....	234

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: G8

1.2 Předkladatel

NÁZEV ŠKOLY: Tábořské soukromé gymnázium a Základní škola, s.r.o.

ADRESA ŠKOLY: Zavadilská 2472, Tábor, 39002

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Markéta Švadlenová

KONTAKT: e-mail: sekret@tabsg.cz, web: www.tabsg.cz

IČ: 25160184

RED-IZO: 600008835

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Mgr. Věra Komzáková

ADRESA ZŘIZOVATELE: Větrovy 76, 39001 Tábor

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 01. 09. 2020

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 24. 9. 2019

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25. 9. 2019

.....
ředitel školy

Mgr. Markéta Švadlenová

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Škola se řadí svým počtem žáků mezi středně velké školy.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna mezi centrem města a průmyslovou čtvrtí, dopravně dostupná MHD i dálkovými autobusy, nedaleko vlakového i autobusového nádraží, v blízkosti je velké parkoviště. Škola má k dispozici travnatý oplocený pozemek, postupně doplňovaný o herní prvky a sportovní hřiště.

2.3 Charakteristika žáků

Spádovou oblastí naší školy je tábořský region, ale žáci k nám přicházejí i z celého Jihočeského kraje, někdy i z krajů sousedních. Dojíždějícím žákům se snažíme vyhovět úpravami rozvrhu (počátečních a koncových hodin). Školu navštěvuje do 5 % žáků cizích státních příslušníků.

Většina žáků si zvolila gymnaziální vzdělávání, aby po maturitě mohla dále pokračovat ve studiu na českých, někdy i zahraničních vysokých školách. Velká část žáků má zájem o rozšíření svých kompetencí v cizích jazycích.

Podpora žáků se SVP

Zaměřujeme se na rozvoj individuálních předpokladů žáka. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům nadaným a mimořádně nadaným poskytujeme podporu na základě doporučení PPP. Zpracováváme interní Plán podpurného opatření (předcházení školní neúspěšnosti) a IVP. Spolupracujeme s pedagogicko - psychologickou poradnou, Arpidou, pedagogickým asistentem a dalšími odborníky.

2.4 Podmínky a vybavení školy

Materiální podmínky školy:

Škola má pro svoji činnost vytvořeny dobré materiální podmínky. Sídlí ve vlastní budově, kde hlavní budova je bezbariérová s výtahem. Materiální vybavení učeben a odborných kabinetů, stejně jako školní výdejny obědů, se v rámci možností obnovuje a doplňuje. Většinu učebnic

zapůjčuje škola všem žákům zdarma. Další učební pomůcky a vybavení odborných učeben a laboratoře se neustále modernizuje a aktualizuje. V šatnách mají žáci k dispozici vlastní skříňku.

Prostorové podmínky školy:

V budově školy je 14 kmenových tříd, dále učebna PC, učebna Hv, výtvarná dílna, přírodovědná učebna, jazykové učebny, laboratoř, studovna, výdejna obědů s knihovnou, vlastní výtah, fotoateliér, kancelář nadace, kanceláře vedení školy a sekretariátu a kabinety jednotlivých předmětů, Škola také disponuje vlastním oploceným pozemkem pro volnočasové aktivity žáků. Škola nemá vlastní tělocvičnu a proto si pronajímá tělocvičnu a hřiště TJ Sokol Tábor.

Technické vybavení školy:

Škola neustále modernizuje a zkvalitňuje technické vybavení učeben a kabinetů, učebny jsou vybaveny interaktivní tabulí nebo disponují prezentační technikou - dataprojektorem a tabulí nebo plátnem pro projekce a prezentace. Škola umožňuje využití přístupu k školnímu internetu během výuky i po ní, jak na školních PC a tabletech, tak i na vlastních zařízeních žáků. Budova školy – hlavní i vedlejší - je pokryta wi-fi sítí. K učebnicím jsou postupně pořizovány elektronické verze. Ve škole je kopírka pro potřeby žáků.

Hygienické vybavení školy:

Škola má dostačující hygienické zázemí - šatny, sprchy, WC jsou v souladu s normami. bezbariérové WC, hygienickou kabinku pro dívky. Škola též využívá malou prádelnu v přízemí školy. Žáci se stravují v plně vybavené jídelně - výdejně. Jídlo dovážíme z jiného školského zařízení.

Pro trávení volného času je k dispozici zahrada, školní dvůr, vyhrazená učebna, studovna, knihovna. Žákům jsou k dispozici šatny. Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: biologie, hudební výchova, chemie, ICT, výtvarná výchova. Dále škola poskytuje žákům možnost pro připojení k internetu ve 2 specializovaných učebnách, na pracovních stanicích ve třídách, bezdrátové připojení v celé škole. Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: biologie, cizí jazyky, dějepis, fyzika, hudební výchova, chemie, ICT, tělesná výchova, výtvarná výchova, zeměpis. Škola v následujících oblastech úzce spolupracuje s externími specialisty: protidrogová prevence, sexuální výchova, věda a výzkum, zdravotní péče : Spolupráce s poradenskými zařízeními PPP, Porceta, Arpida, PČR Tábor, specializovanými společnostmi - se Záchranou službou Tábor a PČR Tábor, koordinuje výchovný poradce, školní preventista, školní zdravotník a vedení školy.

2.5 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 40 pedagogů, včetně zřizovatelky, ředitelky školy a její zástupce, a několik externích odborníků - spolupracovníků. Na škole působí také 2 asistentky pedagoga a externí vyučující - odborníci z praxe. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 91 – 100 %. Jsou v něm jak mladí učitelé, tak zkušení pedagogové.

2.6 Dlouhodobé projekty

Evropské projekty mezinárodního partnerství škol projekty Comenius a Erasmus+

Projekty OPVK, využíváme všech relevantních výzev těchto projektů

Česko-rakouská územní spolupráce Cíl III. ("INTERREG")

Podpora z Fondů Města Tábora

Knihovna Tábor - podpora čtenářské gramotnosti

účast ve vědomostních a sportovních soutěžích a olympiádách na městské, okresní i krajské úrovni

Talent roku Města Tábora a Jihočeského kraje

podpora Středoškolské odborné činnosti

e-Twinning - práce v anglickém jazyce na jednotlivých úkolech, spolupráce s evropskými školami, komunikace na dálku

2.7 Mezinárodní spolupráce

Škola na mezinárodní úrovni spolupracuje s partnerskými školami :

BG a BRG Rohrbach, Rakousko

BG a BRG Wallererstrasse Wels, Rakousko

BG a BRG Untergriesbach, Německo

Gimnazija Škofja Loka, Slovinsko

Žáci a učitelé naší školy absolvují několik studijních výjezdů, výměnných pobytů a poznávacích zájezdů a exkurzí a sportovních akcí v zahraničí v každém školním roce.

Využíváme většinu vyhlášených výzev MŠMT - projekty OPVK

Společné projekty na bázi spolupráce Česko-rakouské územní spolupráce a projektů Comenius a Erasmus+

2.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Rodičovské schůzky, komunitní setkání, zasedání školské a rodičovské rady (=zástupci tříd), studentské rady, třídnické hodiny (dle typu orgánu 1 – 3x za pololetí).

Společné akce žáků a rodičů: projektové dny, třídní schůzky, konzultace dětí a rodičů s učiteli u daného předmětu, komunitní setkávání, společné mimoškolní akce (výlety, exkurze), lyžařské a sportovní zájezdy, školy v přírodě, vánoční a další školní akademie, reprezentační večírek školy, prezentační večery projektů pro rodiče a veřejnost, návštěvy divadel a výstav, maturitní plesy, účast na akcích města : Zdravé město, fórum města Tábora.

Soutěže pro školy z okolí (min. 1x ročně soutěž „O Táborský stříbrný poklad“), mikulášské nadílky pro děti z okolních MŠ a ZŠ, divadelní představení a vystoupení školního pěveckého sboru

2.9 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola spolupracuje s různými institucemi:

- místní a regionální instituce: Městská knihovna, Husitské muzeum, mateřské školy, základní a střední školy v okolí, Město Tábor, neziskové organizace ; firmy z regionu jako budoucí zaměstnavatelé a poskytovatelé týdenních praxí ve 3.ročníku

- zahraniční instituce (viz. mezinárodní spolupráce)

- Město Tábor - jednotlivé vzdělávací a sportovní akce

- rodičovská rada : minimálně 2 x za školní rok schůzka Sdružení rodičů, volba zástupců rodičů do rodičovské i do Školské rady

- střední školy: Samozřejmě spolupráce obou subjektů (ZŠ i gymnázium) pod jedním zřizovatelem

- školská rada: Školská rada se schází 2 x ročně

- školské poradenské pracoviště: Spolupráce s PPP, Porcetou, Arpidou, Aplou a dalšími institucemi (žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, s různými stupni podpůrných opatření

2.10 Organizace výuky v případě mimořádných opatření

Organizace výuky v případě mimořádných opatření (opatření KHS nebo MZd) je následující:

A) Prezenční výuka

V případě, že se opatření či karanténa týká pouze omezeného počtu dětí/žáků/studentů, který nepřekročí více jak 50 % účastníků konkrétní třídy či oddělení, pokračuje výuka těch, kteří zůstávají ve škole, běžným způsobem. Dotčeným dětem/žákům/studentům poskytujeme studijní podporu na dálku, např. formou zasílání materiálů, úkolů či výukových plánů na dané období. Děti/žáci/studenti se zapojují na bázi dobrovolnosti a s ohledem na své individuální podmínky.

B) smíšená výuka

V případě, že se onemocnění či karanténa týká více jak 50 % účastníků konkrétní třídy či oddělení, vzděláváme děti/žáky/studenty, kterým je zakázána účast na prezenční výuce distančním způsobem. Ostatní děti/žáci/studenti pokračují v prezenčním vzdělávání.

C) distanční výuka

Pokud je z důvodu nařízení karantény nebo kvůli mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZd zakázána přítomnost dětí/žáků/studentů ve škole alespoň **jedné celé skupiny/třídy/oddělení**, škola poskytuje pro tyto skupiny/třídy/oddělení vzdělávání **výhradně distančním způsobem**. Ostatní skupiny/třídy/oddělení se vzdělávají dále prezenčním způsobem. Pokud je zakázána přítomnost všech dětí/žáků studentů, přechází na distanční výuku celá škola. Škola přizpůsobí distanční výuku jak individuálním podmínkám jednotlivých žáků, tak také personálním a technickým možnostem školy.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Zaměření školy: jazykové gymnázium, žáci přicházejí po 5. třídě ZŠ a absolvují první 2 ročníky osmiletého gymnázia, kód oboru 7941K81, zpravidla přestupují do gymnázia šestiletého, kód oboru 7941K61 (odpovídá 8.ročníku ZŠ). Ve 3.ročníku 6-letého studia (tj. odpovídá 1.ročníku SŠ) mají žáci možnost pokračovat nebo zvolit třídu 4-letého všeobecného gymnázia. Nabídka je tedy gymnázium jazykové a všeobecné. Studium je ukončeno maturitou.

3.2 Profil absolventa

Popis uplatnění absolventa v praxi:

Žák, který absolvuje naši školu, bude připraven především na náročné studium na vysoké škole. Kontakt se světem práce mu zprostředkovává týdenní praxe ve firmách a institucích a široké

aktivity v rámci projektů mezinárodního evropského partnerství škol. Praxe je absolvována v závěru 7. ročníku (septimy). Zároveň je učební plán rozšířen i o odborné předměty, které podporují praktický profil absolventa naší školy - finanční matematika a finanční gramotnost, obchodní právo, psychologie. Škola vychovává zdravě ctižádostivého a sebevědomého jedince, který má všestranné zájmy a dovede řešit i náročné situace. Žáci budou vybaveni nejen důkladnou znalostí regionu, ale také znalostmi vytěženými z četných zahraničních cest a exkurzí. V naší škole je kladen důraz nejen na to, aby absolventi byli připraveni teoreticky, ale i morálními vlastnostmi, jako je zodpovědnost, tolerance, úcta a slušné vystupování a chování, aby si vybudovali prestiž ve společnosti, ve které budou žít.

Výčet typických pracovních činností, pozic, či povolání:

Po ukončení nižšího stupně gymnázia (prima - kvarta) žáci obvykle pokračují ve studiu na vyšším stupni gymnázia (kvinta - oktáva).

Téměř všichni absolventi naší školy pokračují ve studiu na různých typech vysokých škol v ČR i zahraničí.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Obsah:

Všeobecný pohovor, případně písemná přijímací zkouška z předmětů stanovených vyhláškou MŠMT.

Forma přijímacího řízení: písemná přijímací zkouška dle JPZ, ústní pohovor a vyplnění motivačního dotazníku

Kritéria přijetí žáka:

Velmi dobrý průměrný prospěch, úspěšné složení přijímací zkoušky a absolvování přijímacího pohovoru.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky:

Organizace maturitní zkoušky se řídí vyhláškou o ukončení studia ve středních školách.

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání:

Studium je ukončeno maturitní zkouškou a předáním maturitního vysvědčení.

společná část maturitní zkoušky			
Č.volby	Předmět	Forma / typ zkoušky /váha	Čas a další podmínky
1	Český jazyk a literatura	Didaktický test / uspěl(a)- neuspěl(a)	
2	Cizí jazyk	Didaktický test uspěl(a)- neuspěl(a)	
nebo 2	Matematika	Didaktický test uspěl(a)- neuspěl(a)	
profilová část maturitní zkoušky			
1	Český jazyk a literatura	Písemná práce 40%	Nejméně 110 minut, 250 slov, min.4 zadání
		Ústní zkouška 60%	Ze seznamu 60 lit.děl vlastní seznam 20 děl, max.15 minut
2	Cizí jazyk	Písemná práce 40%	Nejméně 60 min.včetně volby zadání, min.200 slov, 1 a více zadání
		Ústní zkouška 60%	20-30 témat, rozhovor s využitím prac.listu, max.15 minut
3, 4	Zkoušky podle RVP, ŠVP z toho : pokud bude zvolen Další cizí jazyk, formou zkoušky je opět písemná i ústní Německý jazyk Španělský jazyk Základy společenských věd Dějepis Zeměpis Biologie Chemie Matematika Fyzika Informační a výpočetní technologie	Ústní zkouška EV, EH : Kombinovaná forma ústní a praktické zkoušky	

	Estetická výchova - hudební		
	Estetická výchova - výtvarná		

Možné formy zkoušek profilové části předmětů 3 až 4:

Ústní zkouška

Ústní zkouška v kombinaci s praktickou zkouškou (u EV a EH)

Termíny zkoušek - Jarní zkušební období

Společná část § 2 odst. 3 vyhlášky didaktické testy 2. 5. – 15. 5. 2021

Profilová část § 2 odst. 4 vyhlášky od 16. 5. do 10. 6. 2021 od 1. 4. písemná zkouška písemná práce z ČJL písemná práce z cizího jazyka praktická zkouška / dříve než 1. 4. písemná zkouška praktická zkouška

Ředitel školy může do nabídky povinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky zařadit pouze předměty nebo jiné ucelené části vzdělávacího obsahu, jejichž celková doba podle učebního plánu školního vzdělávacího programu činí po dobu vzdělávání nejméně 144 vyučovacích hodin. Obsahem zkoušky může být více obsahově příbuzných předmětů školního vzdělávacího programu. součet týdenních vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících stanovených učebním plánem školního vzdělávacího programu činí za celou dobu vzdělávání nejméně 4 vyučovací hodiny. Pokud je obsahem zkoušky více obsahově příbuzných předmětů nebo jiných ucelených částí vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu, pak se jejich týdenní vyučovací doby sčítají součet dotace vyučovaných hodin během čtyřletého vzdělávání např. 1+1+1+1 , 0 +0 +2 +2 apod.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k řešení problémů	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
Kompetence komunikativní	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním

Výchovné a vzdělávací strategie	
	<p>projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
Kompetence sociální a personální	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Kompetence občanská	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka • respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit • chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
Kompetence k učení	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu

Výchovné a vzdělávací strategie	
	<p>věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
Kompetence pracovní	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky</u> • <u>přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot</u> • <u>využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření</u> • <u>orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení</u>

Strategie digitálního vzdělávání

1. Oblast vzdělávání

- zaměřit se na osvojení a utvrzení základního učiva
- podporovat rozvoj čtenářské gramotnosti a rozvoj mluveného projevu
- naučit žáky učit se
- zdokonalovat a promýšlet metody, které budou ve výuce použity
- zařazovat prvky skupinové práce
- promýšlet hodinu a tím zefektivnit vyučovací proces
- pracovat s ICT technikou, využívat pomůcek

2. Výuka s použitím ICT

- hodiny obohatit o řadu praktických cvičení, které děti baví
- zdokonalení v učivu např. tím, že si potřebná fakta a informace vyhledávají žáci sami
- žáci se stanou aktivními účastníky výuky
- rozvíjet jejich schopnost konstruktivně přemýšlet a tvořit

3. Podpora rozvoje ICT na škole

Úkoly:

- využívat informační a komunikační techniku ve výchovně vzdělávacím procesu (e-learningové prostředí, výukové programy pro interaktivní tabule a tablety, internet jako zdroj informací)
- využívat informační a komunikační techniku při organizaci a řízení školy (elektronické žákovské knížky, elektronické třídní knihy, komunikace mezi pedagogy, komunikace s rodiči, webové stránky tříd a předmětů...)
- zvyšovat znalosti a dovednosti pedagogů při práci s informačními technologiemi

Dosažení cílů:

- modernizovat ICT techniku v počítačových učebnách a jednotlivých třídách
- postupně vybavovat školu dataprojektory, interaktivními tabulemi a tablety
- zdůrazňovat efektivní a smysluplné využívání technologií
- využívat e-learningového systému
- zadávat úkoly, k jejichž splnění je potřebná znalost informačních technologií
- umožnit pedagogům další vzdělávání v této oblasti
- zajistit pokrytí celé školy internetem

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením nebo znevýhodněním

Na základě zpráv školského poradenského pracoviště vypracováváme plán podpůrného opatření (předcházení školní neúspěšnosti – individualizace a diferenciacie výuky, stanovování různých forem i metod výuky, individuální konzultace, při hodnocení výsledků vzdělávání zohledňujeme specifické potřeby žáka, využíváme speciálních pomůcek a vybavení, případně se snažíme o přidělení asistenta pedagoga, přizpůsobujeme program školních akcí tak, aby je mohl absolvovat i tělesně postižený žák a obecně reflektujeme potřeby těchto žáků. Hlavní budova školy je bezbariérová, s výtahem, WC pro vozíčkáře, hygienickou kabinou. Výhledově chceme i přístavbu školy (malý pavilon) dobudovat a doplnit o bezbariérové vstupy.

Spolupracujeme s odborníky z jiných resortů a se školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště. Umožňujeme využívat podpůrných opatření při vzdělávání žáků, zajišťujeme pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu od žáků, zajišťujeme učební pomůcky

Zabezpečení výuky žáků se sociálním znevýhodněním

- možnost sociálního stipendia a doučování
- pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu od žáků
- spolupráce s psychologem, speciálním pedagogem, sociálním pracovníkem, metodikem prevence, případně s dalšími odborníky
- učební pomůcky a učebnice

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

- nabízíme odměny/stipendia – prospěchová
 - podporujeme nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky (široká nabídka nepovinných předmětů a seminářů – od cizích jazyků, přes laboratorní práce až po sportovní hry a různé kroužky, otevíraných i při malém počtu zájemců)
 - spolupracujeme s odborníky a s volnočasovými organizacemi
 - využíváme celou řadu soutěží/olympiád
 - zadáváme specifické úkoly žákovi, zajišťujeme didaktické materiály
 - zajišťujeme spolupráci se školským poradenským pracovištěm
 - zajišťujeme úpravu organizace vzdělávání
- (specializované předměty napříč ročníky, nepovinné předměty, výběrové semináře, konzultace s odborníky)
- zapojujeme žáka do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů

3.8 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	prima	sekunda	tercie	kvarta
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	EHv , AJ, M , Fy , TV	EHv , AJ , M , Fy , TV	EHv, AJ, ZSV, M, Fy, TV, NJ, Hv	EHv, AJ, M, Fy, TV, Hv
Sebaregulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Fy	ČJ , Fy , Ch	Fy , Ch	Fy , Ch
Sociální komunikace	EHv , NJ	EHv	EHv , NJ ,	EHv , Hv

Průřezové téma/Tematický okruh	prima	sekunda	tercie	kvarta
			Hv	
Morálka všedního dne	ČJ	ZSV , NJ	ČJ , NJ	
Spolupráce a soutěž	EHv , M , TV , ŠJ	EHv , M , TV , ŠJ	EHv , M , Tv	EHv , M , Tv , NJ ,
Rozvoj schopností poznávání	ČJ	EVv , Ch	ČJ , Ch	EVv , NJ ,
Sebepoznání a sebepojetí	EHv , D	EHv , D	EHv , D , NJ	EHv , D , NJ
Seberegulace a sebeorganizace	EHv , EVv , D	EHv , D , NJ	EHv , D , NJ	EHv , D
Psychohygiena	EHv	EHv	EHv	EHv
Kreativita	EHv	EHv	EHv , EVv	EHv , EVv , ČJ
Poznávání lidí			NJ	
Mezilidské vztahy	ZSV , D , TV , ŠJ	ZSV , D , TV , ŠJ	D , Tv , NJ	D , Tv , NJ
Komunikace	EHv , ZSV , M , NJ , ŠJ	EHv , M , Ch , ŠJ	EHv , M , Ch , ŠJ	EHv , M , ŠJ
Kooperace a kompetice	ZSV , D , ŠJ	D , ŠJ	ZSV , D , ŠJ	D , ŠJ
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M	ČJ , M	M	M , NJ
Hodnoty, postoje, praktická etika				
Globalizační a rozvojové procesy				
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		ZSV , Z	ČJ , Z , Ch	ZSV , Ch
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	ZSV	Z		
Žijeme v Evropě	ZSV		Z	
Vzdělávání v Evropě a ve světě				
Evropa a svět nás zajímá	D	D	EHv , EVv , D , Z	EHv , D , NJ ,
Objevujeme Evropu a svět	D , NJ	ČJ , D	D	EVv , D
Jsme Evropané	D	D	D	D
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZSV	EVv	AJ	AJ
Psychosociální aspekty interkulturality				

Průřezové téma/Tematický okruh	prima	sekunda	tercie	kvarta
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		ZSV		ČJ
Kulturní difference	AJ , D	AJ , ZSV , D	EHv , ZSV , D	EHv , D
Lidské vztahy	EVv , D	D	D, NJ	D
Etnický původ	D , Z	D	ČJ , D , BiG	D
Multikulturalita	D	D	EHv, D, ŠJ	EH , EVv, D ,ŠJ ,
Princip sociálního smíru a solidarity	D	D	D	D
Problematika vztahů organismů a prostředí		ČJ		BiG
Člověk a životní prostředí	EVv , AJ , Z , TV	AJ , Z , Ch , TV , NJ	Tv , NJ	ČJ, Z, Ch, BiG, Tv, NJ
Životní prostředí regionu a České republiky		ZSV		Z
Ekosystémy	Z , BiG			NJ
Základní podmínky života	ČJ , BiG	Z		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	D , Z , Fy	D , Fy , Ch	AJ, D , Fy , Ch , NJ	AJ, D, Z, Fy , NJ
Vztah člověka k prostředí		EVv , BiG	EVv	NJ
Média a mediální produkce			AJ , Ch	AJ
Mediální produkty a jejich významy	EVv , AJ	AJ	NJ	
Uživatelé	M , Fy	M , Fy	M , Fy	M , Fy
Účinky mediální produkce a vliv médií	ČJ	ZSV	EHv	EHv
Role médií v moderních dějinách				
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ZSV		NJ
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	D	D	D	ČJ , D , NJ
stavba mediálních sdělení	ŠJ	ŠJ	NJ , ŠJ	NJ , ŠJ
vnímání autora mediálních sdělení			NJ	
fungování a vliv médií ve společnosti			EHv	EHv
tvorba mediálního sdělení	EHv	EHv	EHv	EHv

Průřezové téma/Tematický okruh	prima	sekunda	tercie	kvarta
práce v realizačním týmu	EHv	EHv	EHv , NJ ,	EHv , Ch
Občanská společnost a škola	AJ , ZSV , D , NJ	AJ , D	D , NJ	D , NJ
Občan, občanská společnost a stát	ZSV , D	D	AJ , D	EHv , AJ , ZSV , D , Z , Ch , NJ
Formy participace občanů v politickém životě	D	D	D	D, Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D	D	D , Ch	ZSV , D , Z

3.8.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
AJ	Anglický jazyk
BiG	Biologie/geologie
Ch	Chemie
ČJ	Český jazyk
D	Dějepis
EHv	Estetická výchova hudební
EVv	Estetická výchova výtvarná
Fy	Fyzika
M	Matematika
NJ	Německý jazyk
ŠJ	Španělský jazyk
TV	Tělesná výchova
Z	Zeměpis
ZSV	Základy společenských věd

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	nižší stupeň				Dotace nižší stupeň
		prima	sekunda	tercie	kvarta	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5	5	4	4	18
	Anglický jazyk	4	3	4	3	14
	Další cizí jazyk <ul style="list-style-type: none"> • Německý jazyk • Španělský jazyk 	2	2	3	3	10
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	16
Člověk a příroda	Zeměpis	2	2	2	2	8
	Fyzika	2	2	2	2	8
	Chemie		1	2	2	5
	Biologie/geologie	2	2	2	2	8
Člověk a společnost	Základy společenských věd	1	1	1	1	4
	Dějepis	2	2	2	2	8
Umění a kultura	Estetická výchova hudební	1	1	1	1	4
	Estetická výchova výtvarná	2	2	2	1	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informatika a informační a komunikační technologie	Informatika a výpočetní technika	1	1	1	1	4
Celkem hodin		30	30	32	30	122

5 Učební osnovy

5.1 Charakteristika vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa vzdělávání. **Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí**, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace realizujeme ve vzdělávacích oborech:

- Český jazyk a literatura,
- Cizí jazyk
- Další cizí jazyk.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací oblast má komplexní charakter, je rozdělena do složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, literární výchova.

Verbální i neverbální komunikaci mohou žáci také rozvíjet v rámci dramatického (divadelního) kroužku, který mohou žáci naší školy navštěvovat.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- **pochopení** jazyka jako **prostředku historického a kulturního vývoje** národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- **pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání**
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- **rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti**
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět obsahuje část Jazyk a jazyková komunikace, část Literární komunikace a Čtenářská gramotnost. Vyučovací předmět zaujímá podstatné místo ve výchovně vzdělávacím procesu školy, neboť kultivovaný projev a čtenářská gramotnost patří k důležitým požadavkům současného kulturního člověka. Znalost mateřského jazyka je potřebná pro úspěšné osvojování si poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Cílem předmětu je dosáhnout kultivovaného mluveného a psaného projevu, čtení s porozuměním, získat dovednost aplikovat znalosti z vývoje české a světové literatury při interpretaci uměleckého textu, dále získat přehled o vývoji evropské kultury v průběhu vývoje společnosti, tvořivě využívat informací z mediálních zdrojů a schopnost vytvářet si svůj vlastní kritický úsudek. Cílem předmětu je vytvořit v žácích kladný vztah ke čtenářství, vztah ke knize – základnímu zdroji lidského tvořivého myšlení. Poznávání českého jazyka vytváří předpoklady pro mezilidskou komunikaci, žáci se učí vnímat své okolí i sebe sama.

Časová dotace předmětu se řídí učebním plánem, v maturitním ročníku doplňuje předmět seminář.

Jak rozvíjíme a chceme rozvíjet jazykovou a literární komunikaci a čtenářskou gramotnost?

Materiální a prostorové podmínky, učebnice a další materiály pro výuku

Výuka zpravidla probíhá v kmenových třídách, k dispozici je projekční technika (počítač, interaktivní tabule, projektor), připojení k internetu. Žáci pracují též s audionahrávkami, mediálními aktuálními texty. K dispozici jsou knihy současných autorů pro souvislou četbu a následný rozbor. Jsou zprostředkovávány besedy se spisovateli, pravidelné návštěvy divadelních představení. Umožněno je i zapůjčení knih v budované knihovně školy. S literárními zajímavostmi jsou žáci seznamováni pomocí knižního koutku v prostorách před knihovnou. Škola zprostředkovává kontakt dětí i pomocí objednávek knih z nakladatelství Albatros.

Výběr učebnic a výukových materiálů je diskutován na poradách v sekci učitelů předmětu Český jazyk a literatura s ohledem na věk žáků a na cíle výuky – tzn. propojení s dalšími předměty, možnost samostatné domácí přípravy a s možností potřeb žáků, kteří mají různou míru podpůrných opatření.

Při výuce samotné mohou žáci využít přístupu k internetu, je umožněna též práce na vlastním zařízení.

Žáci mohou využívat konzultačních hodin vyučujících. Nadaní žáci se zúčastňují literárních soutěží.

Personální podmínky – učitelé předmětu Český jazyk a literatura

Všichni vyučující splňují požadované kvalifikační předpoklady pro výuku. Učitelé vzájemně spolupracují, pravidelně se scházejí na schůzkách sekce. Průběžně se vzdělávají, absolvují metodické a výukové semináře, absolvují maturitní školení a sledují současné trendy v literárním světě, o kterém vzájemně diskutují.

Práce v předmětové komisi sleduje spolupráci vyučujících a vzájemné obohacování vlastní práce pomocí hospitací. Sledujeme úspěšnost žáků, jejich hodnocení, koordinujeme výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, připravujeme žáky na soutěže a konzultujeme vhodnost výukových materiálů. Každoročně doplňujeme pracovní listy ke státní maturitě k interpretaci uměleckých a neuměleckých textů.

Sledování výsledků a vyhodnocování výstupů jazykové komunikace a čtenářské gramotnosti

Ke zjišťování úrovně znalostí, dovedností a schopností žáků využíváme různých testovacích materiálů, které zprostředkovává a umožňuje ČŠI, SCIO a CERMAT nebo jiných standartizovaných materiálů, podle jejichž výsledků přijímáme další výuková opatření.

Průběh vzdělávání

Snažíme se vytvářet klidnou a přívětivou atmosféru při výuce a spolupráci učitele se žákem i celým kolektivem. Učitel přistupuje k jednotlivcům s ohledem na jejich schopnosti, dovednosti a potřeby. Snaží se vytvořit u žáků zájem o český jazyk a četbu, rozvíjet kreativitu, schopnost vlastního úsudku z přečteného textu a schopnost komunikace v mateřském spisovném jazyce.

Cíle hodiny vycházejí z tematického plánu předmětu, ŠVP a jsou do nich zahrnuty i požadavky z jednání předmětové sekce. Cíle hodin pochopitelně ovlivňují aktuální potřeby dané žákovské skupiny a jednotlivců.

Vyučující dle potřeby účelně strukturuje hodinu, využívá různých podob motivace a metod výuky. Střídá frontální metodu se skupinovou či individuální, kombinuje různé způsoby řešení, myšlenkové mapy, práci s úsudky, s prezentací a diskusí nad sledovaným jevem. Žáci jsou vedeni k práci s jazykovými příručkami a dalšími vhodnými pomůckami a jsou vedeni k sebereflexi při vyhodnocování vlastní práce.

5.2 Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
5	5	4	4					18
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Český jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	<p>Učební osnovy předmětu Český jazyk a literatura vycházejí z RVP ZV a metodiky využívané učebnice – Český jazyk a Čítanka z nakladatelství Fraus.</p> <p>Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.</p>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Předmět je vyučován ve všech ročnících, převážně v kmenových třídách, dle potřeby i v počítačové učebně.</p> <p>Rozvržení výuky jazyka a literatury v rámci předmětu lze flexibilně upravovat či vzájemně prolínat podle aktuálních potřeb žáků či učiva. Součástí vzdělávání jsou pravidelné akce - 2 divadelní představení ročně pro každý ročník, účast na olympiádě v ČJ.</p> <p>S ohledem na společenský a technický vývoj je do výuky začleněna dovednost práce s elektronickými příručkami a následné dodržování etičnosti autorského práva. Při psaní textů v elektronické podobě sledujeme dodržování typografických pravidel.</p> <p>V důsledku zvětšujícího se vlivu médií ve společnosti je kladen důraz na průřezové téma Mediální výchova – kritický přístup k různým druhům mediálních sdělení. Jako rozšiřující prvek vzdělání a výchovy je ve všech ročnících začleněna tvorba tzv. kulturního (čtenářského) deníku.</p> <p>Časová dotace předmětu se řídí učebním plánem.</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk a literatura

Název předmětu	Český jazyk
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<p>Kompetence k řešení problémů: Žák: se vyrovná s náročnějšími úkoly a problémy, přemýšlí o jejich účelu i příčinách a hledá vhodné informace a možnosti k jejich řešení samostatně posuzuje různá řešení na základě vlastních zkušeností a vědomostí, nenechá se odradit případným nezdarem kriticky myslí, je schopen obhájit vlastní návrhy a řešení a cítí za ně odpovědnost</p>
	<p>Kompetence komunikativní: Žák: obratně používá spisovný český jazyk při formulování vlastních myšlenek a názorů v souvislých mluvených i psaných projevech, používá vhodné jazykové prostředky zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větách i souvětích naslouchá promluvám jiných lidí a účinně se zapojuje do diskuse při respektování zásad vedení dialogu, obhájí svůj názor a vhodně formuluje své argumenty rozumí různým typům textů, reaguje na ně a tvořivě je využívá k osobnímu růstu i zapojení se do společenského dění využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem – internet, média, literatura</p>
	<p>Kompetence sociální a personální: Žák: účinně spolupracuje ve skupině, respektuje práci i názory jiných, přispívá k pozitivní atmosféře týmu, poskytne pomoc a nebojí se i o ni požádat zapojuje se do diskuse v malé i větší skupině, oceňuje zkušenosti jiných a respektuje různá hlediska vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí své chování k pocitu sebeuspokojení a sebeúcty</p>
	<p>Kompetence občanská: Žák: při poznávání mateřského jazyka si uvědomuje hodnotu svého národa a potažmo i sebe samého, respektuje tak snadněji svébytnost i hodnoty jiných lidí a národů, odmítá útlak a nadřazenost oceňuje i respektuje naše národní kulturní a historické dědictví (umělecká díla, literatura, kulturní tradice), tříbí si smysl pro kulturní hodnoty a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění chápe podstatu a fungování společenských norem i vlastních práv a povinností ve škole i mimo školu</p>

Název předmětu	Český jazyk
	<p>Kompetence k učení: Žák: chápe smysl a cíl učení se ČJ a literatuře, uvědomuje si vlastní úroveň znalostí a plánuje si další zdokonalování rozumí systému jazyka, jeho stavbě a zákonitostem, operuje s obecně platnými termíny a používá je ve vyšších souvislostech a celcích pro další efektivní učení vybírá a využívá vhodné způsoby a metody práce, řídí a organizuje si vlastní učení</p> <p>Kompetence pracovní: Žák: dodržuje pracovní povinnosti a závazky, adaptuje se na různé pracovní podmínky využívá nabytých znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucí vzdělávání a povolání</p>
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem.

Český jazyk	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
	Učivo	ŠVP výstupy
Podstatná jména		Žák: - si upevňuje znalostí mluvnických kat. u podst.jm., rozlišuje mluvnická čísla - získává znalostí pravidel psaní velkých písmen a určitých výjimek - rozvíjí samostatné vyjadřování při práci s doprovodnými texty naučené vědomosti využívá v různých odměňovacích cvičeních
Pravidla českého pravopisu		Žák: - si prohlubuje získané pravopisné znalosti - používá jazykové příručky - používá různé texty - např. odborný, výkladové články
Přídavná jména		Žák: - rozlišuje druhy příd.jm. - zná jejich pravopis - pracuje se slovníkem
Zájmena		Žák: - vyhledává a určuje zájmena - dovede ohýbat zájmena

Český jazyk	prima	
Číslovky		Žák: - porovnává a poznává druhy číslovek - zvládá pravopis - používá správné tvary v běžném projevu
Slovesa		Žák: si osvojuje slovesné mluvnické kategorie a slovesné tvary
Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost		Žák: pracuje s systémem slovníku
Skladba		Žák: - upevňuje si znalosti o základní skladební dvojici - umí ve větě poznat rozvíjející větné členy - pracuje se skladbou věty jednotlivými větnými členy a ovládá pravopis z toho vyplývající - rozlišuje souvětí a větu jednoduchou, větu hlavní a vedlejší - používá správně interpunkci - vše používá v různých textech
Zvuková stránka a systém jazyka		Žák: - se seznamuje se zvukovou stránkou českého jazyka, s různými vrstvami - pracuje s jazykovými příručkami - získané informace uplatňuje v praktických úkolech
<p>Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, orientace v textu), věcné (studijní a vyhledávací), hodnotící a prožitkové</p> <p>Naslouchání – praktické (empatie, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, záměr mluvčího), zážitkové</p> <p>Mluvený projev – zásady dorozumívání a kultivovaného projevu (verbální i nonverbální prostředky), připravený i nepřipravený projev, referát, diskuse</p> <p>Písemný projev – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (vypravování, popis různých předmětů i popis pracovního postupu, dopis osobní i úřední, výtah a výpisky, jednoduché komunikační žánry – vzkaz, SMS, zpráva, oznámení, inzerát, objednávka, jednoduché tiskopisy – pošt. poukázka, podací lístek</p>		<p>Žák: - odlišuje v různých textech fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo doporučených informačních zdrojů - snaží se o dorozumívání spisovné, kultivované a srozumitelné s výběrem jazykových prostředků vhodných komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev - zapojuje se do diskuse a učí se uplatňovat zásady správného dialogu - seznámí se se základy studijního čtení – klíčová slova, hlavní myšlenky, výpisky, výtah, připraví a s oporou o text přednese referát - pod vedením samostatně vytvoří souvislý písemný projev nebo tvořivě zpracuje text - pokusí se o vlastní tvořivé psaní na základě vlastních dispozic, vědomostí a zájmů</p>
<p>Čtení a tvořivé činnosti s literárním textem – vyhledávání a reprodukce hlavních myšlenek, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, recitace, dramatizace, vytváření vlastních textů, improvizací hry a rozvíjení textů, besedy a diskuse o přečtených textech a autorech, psané záznamy ve čtenářském deníku, ilustrace k textům</p> <p>Způsoby interpretace liter. a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie – struktura díla (námet a téma, liter. hrdina, kompozice příběhu), jazyk liter. díla (obrazná pojmenování, základní básnické prostředky - přirovnání, básnické přívlastky, oslovení, sloka, verš, rým, literatura</p>		<p>Žák: - vlastními slovy reprodukuje přečtený text a vyloží hlavní smysl a myšlenky díla - pod vedením rozpozná základní rysy individuálního stylu autora či díla - jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla - ústně i písemně formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního či filmového představení a názory na umělecké dílo - pod vedením či ve skupině tvoří vlastní literární texty dle svých schopností - učí se rozpoznávat literaturu hodnotnou a konzumní - rozlišuje základní literární formy, epické druhy a žánry, charakterizuje je a uvede i jejich výrazné představitele nebo příklady - porovnává různá ztvárnění téhož tématu v liter., dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých zdrojích – knihovně, internetu, učebnicích aj.</p>

Český jazyk	prima	
umělecká a věcná Literární druhy a žánry – próza, poezie, drama, epické žánry v proměnách času – mýty, báje, biblické příběhy, pověsti, pohádky, bajky, moderní próza pro děti – povídky, romány a jejich nejvýraznější představitelé		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání		
Při řešení úkolů a upevňování vědomostí se učí žák pracovat ve skupině.		
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Při upevňování znalostí a hledání řešení zadaných úkolů si žák vytváří hodnotící prvky seberegulace a sebeorganizace.		
Environmentální výchova - Základní podmínky života		
V průvodních motivačních textech učebnice si žák přebírá námětyk zamyšlení nad spojením člověka s přírodou a nad přírodními zákonitostmi.		
Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií		
Žák si uvědomuje účinky mediální produkce a vliv médií při práci s informačními podněty a náměty pro zpracování zadaných úkolů.		

Český jazyk	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská ● Kompetence k učení ● Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Nauka o významu slov a slovo tvoření		Žák: - rozlišuje různé způsoby tvoření slov - uvědomuje si, jak se obohacuje slovní zásoba
Slovní druhy ohebné a neohebné		Žák: - rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy - určuje mluvnické kategorie - učí se pracovat s různými tvary ohebných slovních druhů
Skladba - větné členy, druhy vedlejších vět		žák: - umí určit základní a rozvíjející větné členy, přístavek a větný ekvivalent - poznává a určuje jednotlivé druhy vedlejších vět a nahrazuje větné členy vedlejšími větami

Český jazyk	sekunda	
Pravopis		Žák: zvládá lexikální, slovtvorný a syntaktický pravopis vyplývající z předešlého učiva
Popisné stylistické útvary		Žák: zná a používá postupy popisu věcí, uměleckých děl a pracovních návodů
Charakteristika		Žák: rozlišuje charakteristiku přímou a nepřímou a dovede je vytvořit
Líčení		Žák: umí použít umělecké prostředky při popisu krajiny nebo uměleckého předmětu
Výpisky a výtah		Žák: se dovede orientovat v textu a vybírat důležité a podstatné myšlenky a fakta
Žádost a životopis		Žák: - umí sestavit žádost a seznámí se s různými typy životopisů - prakticky dovede informace zpracovat
Vypravování		Žák: - dovede rozlišit vypravování od popisu děje - prakticky vytvoří příběh
Čtení a tvořivé činnosti s literárním textem – vyhledávání a reprodukce hlavních myšlenek, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, recitace, dramatizace, vytváření vlastních textů, improvizací hry a rozvíjení textů, besedy a diskuse o přečtených textech a autorech, psané záznamy ve čtenářském deníku, ilustrace k textům		Žák: - vlastními slovy reprodukuje přečtený text a vyloží hlavní smysl a myšlenky díla - pod vedením rozpozná základní rysy individuálního stylu autora či díla - jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla - ústně i písemně formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního či filmového představení a názory na umělecké dílo - pod vedením či ve skupině tvoří vlastní literární texty dle svých schopností - učí se rozpoznávat literaturu hodnotnou a konzumní - rozlišuje základní literární formy, epické druhy a žánry, charakterizuje je a uvede i jejich výrazné představitele nebo příklady - porovnává různá ztvárnění téhož tématu v liter., dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých zdrojích – knihovně, internetu, učebnicích aj.
Způsoby interpretace liter. a jiných děl Základy literární teorie a historie – struktura díla (námet a téma, liter. hrdina, kompozice příběhu), jazyk liter. díla (obrazná pojmenování, základní básnické prostředky - přirovnání, básnické přívlastky, oslovení, sloka, verš, rým, literatura umělecká a věcná Literární druhy a žánry – próza, poezie, drama, epické žánry v proměnách času – mýty, báje, biblické příběhy, pověsti, pohádky, bajky, moderní próza pro děti – povídky, romány a jejich nejvýraznější představitelé		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		
Ve skupinové práci při řešení úkolů se žák učí seberegulaci, organizačníschopnostem a efektnímu řešení problémů.		
Environmentální výchova - Problematika vztahů organismů a prostředí		
Při procvičování gramatických jevů si žák všimá i obsahové stránkyprůvodních textů, které se zabývají problematikou vztahů organismůa prostředí.		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět		
Prostřednictvím četných literárních ukázek se žák seznamuje s životema kulturou v Evropě a ve světě.		
Osobnostní a sociální výchova - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Český jazyk	sekunda
Při vypracovávání zadaných úkolů se učí žák řešit problémy a získává rozhodovací dovednosti.	

Český jazyk a literatura	tercie
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní
Učivo	ŠVP výstupy
Obohacování slovní zásoby a slova přejatá	Žák si rozvíjí a obohacuje slovní zásobu. Seznamuje se s odchylkami skloňování slov cizího původu. Zvládá pravopis některých cizích slov.
Pravopis	Žák si prohlubuje znalosti pravidel českého jazyka, ovládá pravopis v různých doplňovacích textech i podle diktátu.
Skladba, souvětí souřadné	Žák umí rozeznávat jednotlivé poměry, správně používat interpunkci, vytvořit grafický zápis složitějšího souvětí. Umí určit poměry mezi souřadně spojenými několikanásobnými větnými členy.
Obecné výklady o českém jazyce Zařazení k slovanským jazykům Útvary českého jazyka	Žák se orientuje v rozdělení slovanských jazyků a spisovné/nespisovné češtiny.
Stylistické druhy a útvary - výtah, charakteristika, výklad, líčení	Žák navazuje na získané vědomosti a využívá znalostí při praktických úkolech.
Úvaha	Žák se seznámí s úvahovými postupy a sám vytváří úvahové texty.
Čtení a tvořivé činnosti s literárním textem – vyhledávání a reprodukce hlavních myšlenek, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, recitace, dramatizace, vytváření vlastních textů, improvizací hry a rozvíjení textů, besedy a diskuse o přečtených textech a autorech, psané záznamy ve čtenářském deníku, ilustrace k textům Způsoby interpretace liter. a jiných děl Základy literární teorie a historie – struktura díla (námet a téma, liter. hrdina, kompozice příběhu), jazyk liter. díla (obrazná pojmenování, základní básnické prostředky - přirovnání, básnické přívlastky, oslovení, sloka, verš, rým, literatura	Žák vlastními slovy reprodukuje přečtený text a vyloží hlavní smysl a myšlenky díla. Pod vedením rozpozná základní rysy individuálního stylu autora či díla. Jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla. Ústně i písemně formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního či filmového představení a názory na umělecké dílo pod vedením či ve skupině. Tvoří vlastní literární texty dle svých schopností. Učí se rozpoznávat literaturu hodnotnou a konzumní. Rozlišuje základní literární formy, epické druhy a žánry, charakterizuje je a uvede i jejich výrazné představitele nebo příklady. Porovnává různá ztvárnění téhož tématu v liter., dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledává informace v různých zdrojích – knihovně, internetu,

Český jazyk a literatura	tercie	
umělecká a věcná Literární druhy a žánry – próza, poezie, drama, epické žánry v proměnách času – mýty, báje, biblické příběhy, pověsti, pohádky, bajky Díla světové a české literatury Sci-fi a fantasy literatura		učebnicích aj.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Žák si při řešení úvahových cvičení uvědomuje a třídí poznatky o morálce všedního dne.		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
Žák si uvědomuje při zpracovávání výkladových, literárních a zábavných programů globální problémy, jejich příčiny a důvody.		
Multikulturní výchova - Etnický původ		
Žák si uvědomuje různorodost společnosti v etnickém pojetí.		
Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání		
Při vypracovávání zadaných úkolů rozvíjí žák své schopnosti poznání.		

Český jazyk a literatura	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská ● Kompetence komunikativní ● Kompetence k učení ● Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Slovní zásoba a význam slov		Žák rozlišuje bohatou a chudou slovní zásobu. Prohlubuje schopnost porozumět textu. Správně vyslovuje a užívá cizí slova a odborné názvy. Zvládá práci se slovníky.
Skladba Druhy souvětí, mluvnický zápor, řeč přímá a nepřímá, samostatný člen, vsuvka, oslovení, věta neúplná		Žák rozeznává souvětí souřadné a podřadné. Formuluje složité myšlenky, rozumí složitějším textům. Používá a zapisuje správně přímou řeč a interpunkci ve složitějších souvětích.
Pravopis		Žák aplikuje pravopisná pravidla na daných textech i ve vlastních projevech.

Český jazyk a literatura	kvarta	
Obecné výklady o jazyce Psaný a mluvený projev Slovanské jazyky Jazykovědné disciplíny		Žák chápe funkci řeči a národního jazyka. Promyšleně vybírá vhodné prostředky do svých projevů. Chápe vývoj českého jazyka. Seznámí se s obory jazykovědy.
Opakování slohových útvarů - výklad, popis, líčení, charakteristika, úvaha		Žák využívá získaných vědomostí z předešlých ročníků a více se zaměřuje na jejich praktické užití.
Útvary mluveného projevu - proslov a diskuse		Žák si osvojí principy mluveného projevu. Vyzkouší si krátký proslov a diskusi na dané téma.
Fejeton		Žák se seznámí s umělecko-publicistickým útvarem, jeho účelem, historií, ukázkami a populárními autory.
Čtení a tvořivé činnosti s literárním textem – vyhledávání a reprodukce hlavních myšlenek, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, recitace, dramatizace, vytváření vlastních textů, improvizace hry a rozvíjení textů, besedy a diskuse o přečtených textech a autorech, psané záznamy ve čtenářském deníku, ilustrace k textům Způsoby interpretace liter. a jiných děl Základy literární teorie a historie – struktura díla (námet a téma, liter. hrdina, kompozice příběhu), jazyk liter. díla (obrazná pojmenování, základní básnické prostředky - přirovnání, básnické přívlastky, oslovení, sloka, verš, rým, literatura umělecká a věcná Nástin vývoje literatury od starověku po současnou literaturu Slohy a jejich základní charakteristika, rysy moderních směrů Autoři a jejich díla		Žák vlastními slovy reprodukuje přečtený text a vyloží hlavní smysl a myšlenky díla. Pod vedením rozpozná základní rysy individuálního stylu autora či díla. Jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla. Ústně i písemně formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního či filmového představení a názory na umělecké dílo. Pod vedením či ve skupině tvoří vlastní literární texty dle svých schopností. Učí se rozpoznávat literaturu hodnotnou a konzumní. Rozlišuje základní literární formy, epické druhy a žánry, charakterizuje je a uvede i jejich výrazné představitele nebo příklady. Porovnává různá ztvárnění téhož tématu v liter., dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledává informace v různých zdrojích – knihovně, internetu, učebnicích aj.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Při řešení úvahových myšlenkových map ve stylistice si žák uvědomuje vztah člověka k životnímu prostředí.		
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		
Při zpracovávání úkolů se učí žák kreativitě.		
Multikulturní výchova - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		
Žák si vytváří při výuce literárně – historického vývoje světa vztah multikulturní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí.		
Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Žák dovede interpretovat vztah mediálních sdělení a reality při vytváření drobných slohových prací a při seznámení s žurnalistickým stylem.		

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Komunikační a slohová výchova

Žák:

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Jazyková výchova

Žák:

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- právně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Literární výchova

Žák:

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

5.3 Charakteristika vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk

Jazykové kompetence a vícejazyčnost jsou důležitou součástí osobnostních a profesních kompetencí v životě současného Evropana. Výuka jazyků stojí proto na TSG a ZŠ na předních místech v počtu odučených hodin, v počtu nabízených jazyků i akcí a ve snaze o neustálou inovaci a sledování trendů.

Jak rozvíjíme a chceme rozvíjet jazykovou gramotnost?

1 Materiální a prostorové podmínky

Učebnice a další materiály pro výuku cizích jazyků

*Výukové materiály jsou jednou z podmínek úspěšného, systematického a důsledného vedení výuky. Výběr materiálů je diskutován na pravidelných poradách v odborné sekci učitelů cizích jazyků, s vedením školy a je také pravidelně evaluována vhodnost těchto materiálů a navrhována případná obměna nebo doplnění. Učebnice vybíráme s ohledem na věk, cíle - tj. komunikativnost, samostatnost domácí přípravy, možnosti propojení s dalšími předměty a elektronickými médii, souladu se SERR, provázanosti s předchozí úrovní jazykové výuky, s ohledem na potřeby žáků s různou mírou podpůrných opatření, ale i na jejich finanční (ne)náročnost, neboť *jazykové učebnice jsou jediné, které rodiče žákům platí.* Ostatní učebnice jsou zapůjčovány školou. Výukovými materiály se rozumí např. software nebo jazykové online-kurzy, které škola nabízí žákům spolu s možností práce na PC nebo tabletech.*

Výběr učebnice a jeho cenu oznamujeme žákům a jejich rodičům zpravidla na začátku školního roku, případně na konci předcházejícího, a rodiče se mají možnost k výběru učebnic vyjádřit na rodičovských schůzkách nebo individuálně. Další rozsáhlé výukové materiály mají k dispozici jednotliví vyučující ve čtyřech jazykových kabinetech a aplikují je dle vhodnosti do výuky, používají při individuálním doučování nebo zapůjčují zájemcům dle jejich potřeb - *viz i jednotlivé tématické plány pro daný školní rok, daný jazyk a třídu.*

Informace o konkrétních učebních materiálech pro konkrétní třídu a skupinu jsou na webové stránce školy, v sekci „Předměty“ <http://www.tabsg.cz/index.php?stranka=predmety>, pod jednotlivými jazyky.

Škola nabízí žákům individuální doučování, buď formou hodiny s učitelem (jednotlivec, skupina, někdy i celá třída), formou online kurzů, které škola pořizuje od komerčních dodavatelů, nebo formou opakování látky, která je paralelně zpracována na webu školy v chráněném prostředí, přístupném pouze pro žáky naší školy. Při přípravě tohoto paralelního obsahu předmětu na webu učitelé využívají jak materiálů ze standardních učebnic a cvičebnic, které mají upevnit jednotlivé jazykové dovednosti, tak i dostupné výukové multimediální materiály a autentické receptivní texty – na procvičení textu čteného, slyšeného nebo viděného.

Přístup žáků k internetu, zajištění interaktivních médií a ICT a při výuce cizích jazyků

Internet je informačním zdrojem a prostředkem k rozvoji jazykových a dalších znalostí a dovedností. TSG a ZŠ umožňuje využití školního přístupu k internetu během výuky i po ní, jak na žákovských PC, tak i na tabletech, příp. na vlastních zařízeních. Žák má možnost si k samostudiu zapůjčit vybrané médium (např. tablet), naším plánem pro následující školní roky (od 2016/17) je, aby žák měl ve zdůvodněných případech k dispozici interaktivní verzi tištěné učebnice nebo její část. Hlavní budova školy je pokryta WiFi sítí, ve vedlejší budově školy je konektivita (s pomocí projektu IROP) postupně vytvářena během školního roku 2016/17 a 2017/18. Pro výuku cizích jazyků využíváme elektronická interaktivní média a vytváříme příležitosti pro využití interaktivních médií všemi žáky, s respektováním různé míry vzdělávacích potřeb a podpůrných opatření. K učitelským učebnicím jsou postupně pořizovány i soubory učebnic elektronických, vhodných pro práci s interaktivní tabulí.

Prostory rozvoje výuky jazyků

*Na škole jsou 4 kabinety cizích jazyků (AJ, AJ+Lat, NJ+ ŠJ+FJ, NJ) fungují zároveň jako knihovny daných jazyků, učitelé cizích jazyků je společně doplňují a využívají; žáci využívají zdrojů z kabinetu během výuky i pro samostudium. Jsou zde k dispozici slovníky, příručky, doplňkové materiály – i obrazové a multimediální, ale i beletrie, pro jazyky: angličtina, němčina, v menší míře i španělština, francouzština, ruština, latina. *Nejobsáhlejší fond výukových a doplňkových materiálů má škola v jazyce německém, je to dáno dlouholetými partnerstvími s rakouskými a německými školami, tím, že u nás působili 10 let rakouští lektori na plný nebo částečný úvazek a tím, že je škola zároveň licencovaným zkušebním centrem rakouských jazykových certifikátů (Sprachdiplom / ÖSD).**

Podáváme grantovou žádost na podporu jazykové výuky (IROP), kde by vznikl prostor pro všechny nabízené cizí jazyky, knihovna, knihovna cizích jazyků a multimediální učebna jazyků. V současnosti tak funguje PC učebna s 18 stanicemi, vybavená PC, dataprojektorem, reproduktory, sluchátky. Interaktivní

tabulí / interaktivním projektorem je vybavena každá třída ZŠ (po naplnění celého 1.stupně – 5 tříd celkem). Na nižším gymnáziu je v kmenové učebně (4 třídy celkem) k dispozici buď interaktivní tabule, nebo možnost projekce (projektor + promítací tabule/plátno). Počet PC stanic je omezen na 1 PC učebnu (18 stanic) a jsou nyní podávány žádosti o granty na modernizaci a konektivitu školy.

2 Personální podmínky – učitelé cizích jazyků

Všichni vyučující na TSG a ZŠ, tj. i vyučující cizích jazyků na 1. stupni ZŠ i na gymnáziu, splňují požadované kvalifikační předpoklady pro výuku, včetně předmětové specializace. Učitel při nástupu do školy dokládá své vzdělání (diplom a absolvované kurzy, zahraniční stáže). Přehled kvalifikovanosti pedagogických pracovníků včetně předmětové specializace je součástí dokumentace školy, výročních zpráv, doklady o vzdělávání pedagogických pracovníků (diplomy, vysvědčení a osvědčení pedagogických pracovníků jsou ukládány v osobním spisu v kanceláři školy. Díky kvalifikovanosti naši učitelé plně ovládají vyučovaný jazyk (zvukovou stránku, gramatiku, reálie dané jazykové oblasti, adekvátní metody a formy výuky). Několik učitelů jsou zároveň členy poroty a garanty okresního kola jazykových olympiád. Škola je licencovaným zkušebním centrem mezinárodních jazykových zkoušek z němčiny (ÖSD) a má jednoho licencovaného zkušebního komisaře těchto zkoušek. Certifikáty z angličtiny nabízíme prostřednictvím partnerských institucí (Česko-anglické gymnázium ČB, Evropské centrum jazykových zkoušek ČB). Rodilý mluvčí na naší škole systematicky nepůsobí. Informace o personálním zajištění konkrétních vyučovaných jazyků je každoročně konkretizována na webu školy.

Učitelé se průběžně vzdělávají: absolvují maturitní školení, hospitační stáže na zahraničních i českých partnerských školách, metodické semináře, práce na zahraničních projektech a výměnných pobytech, škola pořádá jazykové kurzy pro své učitele, podporuje výuku metodou CLIL, sdílení zkušeností s ostatními školami. Začínající učitelé do 3 let praxe dostanou mentora na první školní rok. Doklady o absolvovaném dalším vzdělávání předkládají učitelé vedení školy a cílený plán tohoto vzdělávání je každoročně zpracováván vedením školy.

3 Návaznost výuky, sledování výsledků a vyhodnocování výstupů

Naše škola zjišťuje a vyhodnocuje vstupní úroveň jazykové gramotnosti žáků (na nižším gymnáziu), využívá testování žáků (ČŠI, SCIO, CERMAT), anebo jiných interních či standardizovaných nástrojů ke zjištění vstupní úrovně (na začátku vzdělávání nebo na začátku školního roku) a výstupní úrovně (na konci školního roku) a na základě zjištěných výsledků přijímáme vhodná opatření.

Výstupní testy (na konci každého ročníku kromě maturitního na gymnáziu) byly zavedeny nejprve u NJ, ve školním roce 2016/17 je chceme zavést i u všech dalších jazyků s důrazem především na výstupy v AJ. Pro žáky s rizikem neúspěšnosti i pro žáky, u nichž dojde k problému v návaznosti výuky (např. přestěhování žáka uprostřed školního roku, žák přestupující z jiné školy) jsou připraveny kompenzační postupy: individuální doučování (ve školním roce i o letních prázdninách), individualizovaný přístup ve výuce i v hodnocení výsledků žáka (pro přechodné období), možnost samostatné domácí přípravy v paralelní výuce (v chráněném prostředí našich webových stránek).

Výstupy všech vyučovaných jazyků – AJ, na nižším a vyšším gymnáziu NJ, FJ, ŠJ, nepovinně také RJ a Lat – jsou přizpůsobeny očekávaným výstupům RVP a s výjimkou latiny úrovním Společného evropského referenčního rámce pro cizí jazyky.

Vzdělávací obsah dle SERRJ	Osmileté studium AJ	Čtyřleté studium AJ	Testy AJ	Čtyřleté studium NJ, ŠJ, FJ	Osmileté studium NJ, ŠJ, FJ	Testy NJ
A1	prima		Movers		prima, sekunda	KID 1
A1+	sekunda		Movers/ Flyers	1. ročník	tercie	KID 2 / Grundstufe Deutsch A1
A2	tercie, kvarta,	1. ročník	Flyers/ KET/ KETfs/ PET/ PETfs	2. ročník	kvarta, kvinta	Grundstufe Deutsch A2
A2/2	kvinta	2. ročník	Flyers/ KET/ KETfs/	3. ročník	sexta	Grundstufe Deutsch A2

			PET/ PETfs			
B1	sexta	3. ročník	PET/ PETfs	4. ročník	septima, oktáva	Kromě maturity: Zertifikat Deutsch B1
B1+	septima	4. ročník	PET/ PETfs/ FCE/ FCEfs		oktáva	Kromě maturity: Zertifikat Deutsch B1
B1+/B2	oktáva		FCE/ FCEfs/ CAE		fakultativně oktáva	Kromě maturity: Mittelstufe Deutsch B2

Standardizované testy odpovídají výstupním úrovním v tabulce. Testovány jsou především receptivní dovednosti, tj. porozumění slyšenému a/nebo viděnému (poslech nahrávek, shlédnutí videí a didaktizovaných autentických materiálů) a čtení s porozuměním na dané úrovni. Podkladem pro testy jsou materiály pro angličtinu www.learnenglish.britishcouncil.org, www.examenenglish.com, www.bbc.co.uk/learningenglish, www.helpforenglish.cz, a pro němčinu www.osd.at, procvičovací a testovací nástroje v materiálech Goethe-Institutu www.goethe.de a materiály německé televize www.zdf.de (mediathek).

Pokud má žák vyšší jazykovou úroveň, než se nabízí v jeho příslušném ročníku (absolvoval např. zahraniční pobyt nebo má podmínky z rodiny), je mu nabídnuta pomocí úpravy rozvrhu výuka ve skupině ve vyšším ročníku, pokud to není možné, učitel se mu věnuje individuálně mimo výuku. Školní nabídku cizích jazyků přizpůsobujeme i potřebám lokálních zaměstnavatelů.

Pokud jazyková skupina pracuje s online jazykovým kurzem, má automatickou zpětnou vazbu každý žák. Učitel má tuto zpětnou vazbu též a pracuje s ní, dosažený výsledek je promítnut i do hodnocení žáka v aktuálním pololetí. Vlastní hodnocení žáků a sledování pokroku zavádíme i prostřednictvím práce s Evropským jazykovým portfoliem – od roku 2016/17.

V jazykovém portfoliu je zaznamenáván rozvoj a úspěchy studenta v cizím jazyce a jeho součástí jsou také nejlepší práce studenta. Úkolem jazykového portfolia je informovat ostatní o jazykové kompetenci a mezikulturních zkušenostech jeho držitele, a to podle mezinárodně stanovených kritérií. Evropské jazykové portfolio používá šest mezinárodních jazykových úrovní navržených Radou Evropy a vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Jazykový pas obsahuje záznamy o stávajících jazykových znalostech studenta, uvádí se zde absolvované jazykové zkoušky a obsahuje seznam kritérií, které slouží k sebehodnocení studentových znalostí cizích jazyků. Jazykový životopis dokumentuje rozvoj jazykových znalostí studentů. Poskytuje informace o jazykovém vzdělání držitele a jeho individuálních vzdělávacích cílech. Zahrnuje rovněž informace o jazykových a mezikulturních zkušenostech studenta a jeho součástí je velmi podrobný popis všech jazykových úrovní. Studenti do této části znamenávají, zda splnili stanovená kritéria pro vybranou jazykovou úroveň. Pokud zaškrtnou více než 80% kritérií, je pravděpodobné, že student již dostatečně ovládá danou jazykovou úroveň. Sbírkou dokumentů shromažďuje nejlepší práce studentů. Tyto práce dokumentují výsledky studentů, kterých dosáhli v cizím jazyce. Do sbírky dokumentů mohou být zařazeny i získané diplomy či zpětné vazby o žakově výkonu. Pedagogické funkce EJP jsou: Motivace všech studentů, i těch slabších ; Rozvoj samostatnosti a zodpovědného přístupu ke studiu i mimo učebnu ; Rozvoj schopnosti sebehodnocení a pozitivního přístupu k vlastním výsledkům.

EJP také hodnotí jazykové dovednosti v návaznosti na SERRJ : Poslech ; Čtení s porozuměním; Ústní interakce ; Samostatný ústní projev ; Psaní.

(Příloha : Jednotlivé jazykové úrovně dle SERRJ)

Žák má tak několik možností dostat informace o své úspěšnosti studia v cizích jazycích. Učitelé po vyhodnocení buď přijímají příslušná opatření samostatně, nebo je výsledek prodiskutován na poradě komise či pedagogické radě.

4 Strategie školy pro cizí jazyk a další cizí jazyk

Dlouhodobé cíle ve výuce cizích jazyků :

Rozvíjení partnerství na **lokální a regionální** úrovni – místní zaměstnavatelé (Brisk, Teplárna Tábor, Edscha Kamenice n.L., ESW Košice, Silon, IMG Planá n.L.), kde jednak vedeme kurzy cizích jazyků pro zaměstnance, jednak umožňujeme vykonání týdenní praxe našim studentům (praxe je povinná pro 3.ročník vyššího Gy v květnu). úřady a organizace (Město Tábor, německé velvyslanectví, Goethe Institut, British Centre) a partnerské školy v regionu (MŠ Kollárova, ZŠ Měšice, ZŠ Husova, ZŠ Mikoláše z Husi, ZŠ Helsinská, Česko-anglické gymnázium České Budějovice),

- rozvíjení partnerství na **příhraniční** úrovni – partnerské školy v Rakousku (2) v Německu (1), ve Slovinsku (1),
- rozvíjení partnerství na **evropské, mezinárodní** úrovni – práce v projektech partnerství škol Comenius, Erasmus+, centrála ÖSD Vídeň.

Práce v předmětové komisi – plánování školního roku, práce v zahraničních projektech, sledování trendů a jejich přenos do výuky, 2x ročně - vždy v pololetí : evaluace učebních materiálů, podpora nadaných žáků, příprava na jazykové soutěže a olympiády (zpravidla 1x ročně v říjnu), aktivizace žáků vzhledem k možnosti složit si jazykový certifikát své úrovně. Celoročně průběžně : Sledování úspěšnosti žáků a koordinace výuky žáků – cizinců. Vzájemné hospitace učitelů cizích jazyků v hodinách.

Cíl pro rok 2016/17 : Práce na provázanosti výuky cizího jazyka (AJ) a dalšího cizího jazyka, větší implementace metody CLIL (a to i na 1. stupni ZŠ) a jazykově podnětější prostředí v (kmenových) učebnách. Úspěch žádosti o grant z IROPu.

5 Průběh vzdělávání

Jak vytváříme emocionální pohodu žáků a jak žáky motivujeme? Kladným přístupem, možnostmi doučování, různými možnostmi hodnocení, širokou nabídkou metod a forem a výukou v malých skupinách (5 – 15). Učitel se snaží podporovat fantazii, vlastní aktivitu, kreativitu žáků, v poradách komise se zabýváme jednotlivými třídami, jazykovými skupinami a žáky a volíme vhodná řešení.

Jak učitel volí cíl hodiny? Podle tématického plánu, ŠVP a jednání sekce (=předmětové komise), podle potřeb dané žákovské skupiny a jednotlivých žáků, podle jazykové úrovně SERRJ (výstupy).

Jak učitel strukturuje hodinu? Rovnoměrné zastoupení receptivních (poslech a i produktivních řečových dovedností, komunikativnost, poznatky z reálií, uplatnění aktuálních témat, práce s jazykovým portfoliem, provázanost se čtenářskou a počítačovou gramotností. Požadavkem na učitele je, aby hodina probíhala v maximální možné míře v cílovém jazyce.

Jak bereme ohled na různé žáky? Pokročilejší nebo méně pokročilí, žáci s různou mírou podpůrných opatření mají v části hodiny individualizované úkoly, mají možnost doučování nebo samostatné domácí práce – online jazykové kurzy, samostatná i společná práce s jazykovým portfoliem, v určené pracovní skupině vypracovaný a aplikovaný Plán pedagogické podpory pro jednotlivé žáky.

Jak je to s těmi kompetencemi ?

Ne takzvaná látka, ne systematicky řazený kompletní katalog témat, ale optimální rozvoj kompetencí jednotlivce určuje cíl a tím i vlastní aktivní procesy žáka a jeho zvyšující se převzetí zodpovědnosti za vlastní učení. O kompetenci hovoříme, kdy žák : „...ke zvládnutí situace dokáže použít svých schopností a dovedností, přičemž použije své vědomosti nebo ví, kde dané poznatky získat; kdy porozumí klíčovému souvislostem dané látky nebo kapitoly ; kdy dokáže ve svém jednání použít a aplikovat své dosavadní zkušenosti“. Nejpozději na tomto místě pak pochopíme, že kompetence nejdu naučit, ale lze je získat, a že všechny předměty musí přispívat k rozvoji kompetencí. Tak jako nemůžeme žáky připravit na přesné úkoly v jejich budoucí profesi, můžeme je ale cvičit v úkolech, orientovaných na získávání ucelených kompetencí. Otevřenými otázkami na problém se žáci naučí řešit problém individuálním postupem, spoluprací, získáním potřebných informací, reflexí a prezentováním zjištěných výsledků. Kompetence nikdy nezískáme definitivně, jsou zacíleny na požadavky budoucích situací, se kterými se žák setká. Máme jim rozumět jako modelům chování, které celoživotně umožní schopnost a motivaci řešit daný problém, ve vždy nové situaci.

Důsledky výuky, která se zaměřuje na získávání kompetencí

Tento proces reflexe a plánování může být řízen například otázkami tohoto typu :

- Jaká témata jsou vhodná k podpoře rozvoje kompetencí?
- Jak se dá napříč ročníky pracovat s tématy tak, aby bylo umožněno kumulativní učení?
- Které kompetence především musí být posilovány ve všech předmětech?
- Jakými formami práce se optimalizují předpoklady pro individualizaci a samostatné učení ? • Jak a čím mohou být podporovány schopnosti a motivace žáků k pozorování, dokumentování a reflexi jejich vzdělávací dráhy?

Jak se objevuje reálný život ve výuce jazyků? Projektová výuka, aktuální témata, projektové dny, autentické materiály (poslech, video, čtení textů) v hodinách, účast na zahraničních výměnách, objevujeme zákonitosti mezi jazykovými jevy a vyučovanými jazyky navzájem : ve výuce germánských jazyků se odvoláváme „jeden na druhý“, v románských jazycích hledáme příbuznosti a odlišnosti od angličtiny, díváme se, jak se v jiných předmětech uplatňují

cizí jazyky (latinská terminologie, německé historické a právní výrazy, anglikanismy kolem nás atd.), poznání jiných kultur evropských i neevropských (pomocí médií, poznávacích cest a výměnných pobytů a projektů, autentických materiálů, žákovských prezentací z jejich zahraničních /exotických cest), předplatným časopisů (Bridge a Gate, R+R v angličtině)

Jak naopak využíváme znalost jazyků v praxi? Podporujeme mnohojazyčnost širokou nabídkou cizích jazyků (i nepovinných) :

od 1.třídy ZŠ : 1, od 2.třídy 2 hodiny angličtiny povinné týdně plus kroužek AJ v rámci odpolední družiny, od primy osmiletého gymnázia dva cizí jazyky : AJ 4 hodiny týdně, druhý cizí jazyk – nejčastěji NJ 2, od tercie 3 hodiny týdně. Od tercie umožňujeme, od kvinty / 1.ročníku 4-letého Gy doporučujeme výběr třetího, nepovinného cizího jazyka. Nepovinné jazyky otevíráme i od malých skupinek, napříč ročníky.

Uplatnění cizích jazyků v jiných předmětech : v jazykové třídě (od 3.ročníku 6-letého studia, čili od 1.ročníku vyššího Gy vyučujeme dějepis v anglickém jazyce – 3, resp.2 hodiny týdně, v dalších předmětech – ZSV, zeměpis, IVT uplatňujeme metodu CLIL v angličtině.

Žáci si své znalosti prakticky ověří a procvičí v projektech evropského partnerství, (od roku 2007 : 3 projekty partnerství Comenius, nyní Erasmus+, tj. každoroční možnost vycestování s minimálními náklady pro cca 30 žáků), podporujeme žáky k volbě dalšího a nepovinného cizího jazyka.

Mezinárodní certifikáty: Žáci jsou nejen informováni o možnosti složit si mezinárodní certifikáty, (AJ, NJ), kterou nabízíme na vyšším gymnáziu, jsou k tomu přímo vedeni.

Od šk. roku 2016/17 spolupracujeme s Evropským centrem jazykových zkoušek ČB, ve spolupráci vedeme přípravné kurzy (většinou FCE), samostatně nabízíme ÖSD, pro naše žáky a další zájemce, žáci mají možnost si složit jazykový certifikát „nanečisto“ a tak se přesvědčit o svých možnostech. Cílem je, aby si alespoň 10% všech žáků složilo mezinárodní certifikát z jazyka, v úrovni, kterou si zvolí. Je to pro nás úkol důležitý, neboť řada z našich rodičů a veřejnosti si ještě neuvědomuje plně význam složení jazykové zkoušky a jednotné jazykové certifikace vůbec a její souvislost se zvýšením podpory mobility žáka, a tak i přes to, že zkoušky nabízíme v co nejnižší ceně, je zde stále velký prostor pro naši práci.

Zpracováno dle :

<http://www.cambridgeenglish.org/cefr/>

file:///C:/Users/Marketa/Downloads/language%20levels.pdf

http://www.kurzyproucitele.cz/downloads/metodiky/Metodika_5_EJP.pdf

<http://www.niqes.cz/Niqes/media/Testovani/KE%20STAŽENÍ/Výstupy%20KA1/JG/Priloha-c-1.pdf>

NÁVOD PRO PRÁCI S EUROPASSEM JAK OHODNOTIT SVÉ JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI? <http://www.europass.cz/wp-content/uploads/Jak-ohodnotit-jazykove-dovednosti-navod-pro-ucitele.pdf>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Spole%C4%8Dn%C3%BD_evropsk%C3%BD_referen%C4%8Dn%C3%AD_r%C3%A1mec

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Cizí jazyk

Poslech s porozuměním

Žák:

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

Žák:

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

Žák:

Psaní

Žák:

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Další cizí jazyk

Poslech s porozuměním

Žák:

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení:

Žák:

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním:

Žák:

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

Žák:

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.4 Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
4	3	4	3					14
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace

Název předmětu	Anglický jazyk
Charakteristika předmětu	<p>Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV. Výuka anglického jazyka se zaměřuje především na to, aby žák uměl ovládat jazyk natolik, že se bude moci bez problémů pohybovat v anglofonním prostředí, bude schopen zapojovat se do diskusí na nejrůznější témata, dokáže si přečíst anglicky psané noviny či knihy, bude se orientovat v anglicky mluvící společnosti a její kultuře atd.</p> <p>Žáci se učí vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů (učebnice, tisk, internet apod.).</p>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk v ročnících prima – kvarta se řídí RVP. Největší důraz je kladen na základní morfologické a syntaktické jevy a na správnou výslovnost. Cílem je nejprve vybudovat pevný a stabilní jazykový základ, na němž žáci mohou dále stavět.</p> <p>V rámci předmětu jsou rozvíjeny klíčové kompetence.</p> <p>Výuka probíhá především v kmenových třídách.</p> <p>Hodinová dotace se řídí učebním plánem.</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Cizí jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k řešení problémů:</p> <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žáky podněcuje a motivuje zadáváním různorodých problémových úkolů, které jsou přirozenou součástí procesu učení, aby nebyly žáky vnímány jako demotivující komplikace • žákům pomáhá řešit problémové úkoly, podle jejich schopností, neřeší tyto problémy za ně, ale vede je, aby jejich práce byla efektivní • podněcuje žáky k používání různých zdrojů informací (učebnice, odborná literatura, internetové zdroje, tisk atd.) a ověřování si jejich pravdivosti a věrohodnosti, vyhodnocování získaných poznatků a jejich zpracování • žáky vede k samostatnosti při řešení problémů, ale zároveň také ke kooperaci, skupinové práci, podle charakteru daného úkolu • opakuje již jednou zadaný problém, aby si žáci ověřili, že jej umí řešit a aplikovat na podobný úkol, zároveň však připravuje stále nové situace, aby podněcoval kreativitu žáků a jejich schopnost nalézat vlastní a nová řešení (např. školní projekty) • pomáhá žákům identifikovat vlastní chyby a ukazuje, že i z chyb při řešení problémů se mohou poučit a nemají je považovat nutně za neúspěch <p>Kompetence komunikativní:</p>

Název předmětu	Anglický jazyk
	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navozuje příjemnou atmosféru ve třídě, aby se žáci mezi sebou nestyděli a nebáli se mezi sebou a s učitelem komunikovat • vytváří dostatečné množství situací, kdy jsou žáci nuceni vyjadřovat (písemně a ústně) své názory a myšlenky (klade otázky, předkládá obrázky, nedokončené věty či příběhy apod.) • svůj projev vůči žákům doprovází jasnou mimikou a gesty k usnadnění porozumění, a také dokreslení dané situace • volí témata přiměřená věku a zájmu žáků, a také témata aktuální (např. významné sportovní události, výročí, školní akce apod.), aby byli přirozeně motivováni k učení • seznamuje žáky s autentickými anglickými texty a zvukovými nahrávkami (jazykové časopisy, online zdroje, písničky, básničky apod.) k osvojování si slovní zásoby, nácviku poslechu a čtení s porozuměním apod. • vede žáky, aby sami vyhledávali informace z různých zdrojů, uměli je zpracovat a předat dál • při ústním projevu se je snaží vést, aby pouze nedeklamovali naučený text či ho jen předčítali, ale hovořili samostatně • ukazuje žákům, že chyby nejsou limitem pro komunikaci, je lepší mluvit či psát s chybami, než nekomunikovat, zároveň žáky v ústním projevu vede k plynulému a intonačně správnému projevu • předkládá žákům různorodé úkoly, aby se učili vyjadřovat samostatně, ale také naslouchat druhým a ve dvojici i ve větších skupinách anglicky komunikovali a spolupracovali <p>Kompetence sociální a personální:</p> <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navozuje příjemnou a tvůrčí atmosféru ve třídě, aby se žáci nebáli či nestyděli spolu komunikovat a pracovat • střídá různé formy výuky (frontální výuka, práce ve dvojicích či menších skupinách apod.), aby předešel monotónnosti výuky a udržel pozornost žáků • není pouze v roli toho, kdo řídí výuku, ale při různých aktivitách mění svou roli – např. monitoruje práci žáků a pouze inspiruje a dává impulsy k další činnosti, zapojuje se do úkolů spolu s žáky apod. • při práci se zkušenější skupinou žáků podněcuje diskusi (aktuální témata z tisku, internetu, anglického časopisu apod.) • zapojuje do výuky evaluaci a autoevaluaci, aby se žáci snažili zhodnotit své výkony i výkony

Název předmětu	Anglický jazyk
	<p>spolužáků a celé dané aktivity či hodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • vede žáky, aby si žáci sami v průběhu roku uvědomovali své pokroky - portfolio (testy, miniprojekty, písemné projevy apod.) <p>Kompetence občanská: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • předkládá žákům témata z reálného života, vede je tím k uvědomování si odlišností mezi lidmi a nutné toleranci odlišností (náboženství, zvyky a tradice apod.) • důrazně dbá na slušné chování žáků k sobě navzájem • vede žáky, aby si uvědomovali vlastní identitu, pomocí nácviku situací, kdy např. cizinci představují svou rodinu, své město, svou zemi, upozorňují na kulturní rozdíly apod. • na základě různých podnětů (Den Země, Mezinárodní den zvířat, Světový den zdraví, aktuality z internetu či anglického časopisu – např. uprchlická krize, přírodní katastrofa apod.) motivuje studenty k práci na školních miniprojektech, které jsou pak vystaveny ve třídě či budově školy a mohou být použity jako výchozí impulz pro diskusi dané či jiné skupiny (i z jiného ročníku) <p>Kompetence k učení: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá různé metody učení, aby co nejlépe vyhovovali potřebám žáků a byli motivováni k dalšímu učení, podporuje jejich kreativitu a iniciativu • vede žáky, aby si osvojili správné strategie učení, tzn. nespolehali pouze na to, co se dozví ve škole, ale aby si nové poznatky prohlubovali následným procvičováním doma (pravidelné zadávání domácích úkolů k rozvoji všech čtyř základních dovedností – Reading, Writing, Speaking, Use of English) • vede žáky k tomu, aby sami analyzovali různé situace a volili vlastní pracovní přístup k učení • při výuce používá různé zdroje a materiály (anglické časopisy, čítanky, internetové články, písničky apod.), nejen učebnici a pracovní sešit, aby si žáci osvojili různé pracovní postupy a orientovali se v různorodých materiálech, hledali souvislosti • motivuje a vede žáky, aby i doma užívali různé zdroje informací (učebnice, časopisy, cvičebnice, internet – PC, tablety, mobilní telefony...) • dokazuje žákům, že není nutné každé neznámé slovo či frázi vyhledávat ve slovníku, ale je možné využít jejich dosavadních znalostí a pomocí analogického myšlení a dedukce odvodit či odhadnout

Název předmětu	Anglický jazyk
	<p>význam, což je důležité pro orientaci v neznámém textu apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • dává všem žákům stejný prostor k jejich seberealizaci v hodině, vyjádření názoru, dání najevo, že něčemu nerozuměli a potřebují pomoci apod., čímž je vede toleranci, kooperaci, k poznání, že se mohou poučit od vrstevníků, nejen od učitele, že sami mohou aktivně přispět k řešení nějakého problému apod. • ukazuje žákům, že není třeba se bát dělat chyby, ale učí je, že chybuje každý a je třeba se z nich poučit • dokazuje žákům důležitost a přínos výuky angličtiny i mimo školní prostředí, mohou jazyk využívat ve svém volném čase (virtuální komunikace s lidmi po celém světě, získávání informací pro jejich zájmovou činnost – cestování, sport, skauting, myslivost apod.), čímž se je snaží motivovat k učení a prohlubování si znalostí i mimo výuku • bedlivě sleduje úspěchy jednotlivých žáků a upozorňuje je na ně, čímž jsou motivováni k dalšímu učení <p>Kompetence pracovní: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepředkládá žákům všechny potřebné informace, ale motivuje a vede je k tomu, aby si je vyhledávali sami, pracovali se slovníky (knižními a elektronickými), používali i doma učebnice, pracovní sešity a různé další jazykové příručky, cvičebnice a online cvičení, četli cizojazyčné časopisy, internetové články a anglicky psané knihy apod. • zadává žákům krátkodobé i dlouhodobé úkoly, aby rozvíjeli své schopnosti pracovat samostatně, ale také ve skupině (např. ankety a průzkumy v rámci třídy, rodiny, školního kolektivu, místa bydliště apod., které vychází ze situací ve výuce – např. oblíbená jídla, domácí zvířata, cestování, oblíbené prázdninové destinace...) • motivuje žáky, aby během učení se cizího jazyka využívali poznatky z dalších předmětů (další cizí jazyky a jejich podobnost či odlišnost s angličtinou, zeměpis a dějepis a reálie anglicky mluvících zemí, literatura a autentické či zkrácené ukázky z děl anglicky píšících autorů apod.) • důsledně dbá na to, aby žáci dodržovali daná pravidla a byli zodpovědní za své jednání a činnost (dodržování termínů, správné používání zdrojů informací, především internetových apod.) • neustále upozorňuje žáky na důležitost zdokonalování jejich znalosti angličtiny pro její použití v praxi; na počátku a konci každého školního roku žákům zadává srovnávací testy vycházející

Název předmětu	Anglický jazyk
	z jejich předpokládané jazykové úrovně podle SERR, aby si mohli sami uvědomit, jaké pokroky dělají, či kde mají rezervy pro případné budoucí úspěšné složení jazykových zkoušek
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení se řídí klasifikačním řádem.

Anglický jazyk	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka		<p>Žák dostatečně srozumitelně vyslovuje, rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, rozlišuje slovní a větný přízvuk, intonuje, ovládá spelling a pravopis slov osvojené slovní zásoby na úrovni A1. Při poslechu a čtení žák procvičuje různé typy cvičení (doplňování chybějících informací do textu, multiple choice, cvičení true-false).</p> <p>Žák umí podle předem prostudované předlohy napsat krátký neformální dopis a email (o sobě, své rodině, zálibách, své škole), popis (svého města a země, zvířete včetně základních faktografických údajů apod.)</p> <p>V ústním projevu umí pozdravit, představit se, svou rodinu, popsat místo (místnost, město, zemi), požádat o pomoc, vyjádřit libost a nelibost, atd.</p>
Slovní zásoba		Žák na úrovni A1 má dostatečnou slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, osvojuje si správnou výslovnost své slovní zásoby, pracuje s knižním i elektronickým slovníkem (vyhledávání slovní zásoby, kontrola spellingu a výslovnosti)
Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí		Žák na úrovni A1 má dostatečnou slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem knižním i elektronickým
Mluvnice		Žák na úrovni A1 používá gramatické jevy na příslušné jazykové úrovni k realizaci

Anglický jazyk	prima	
		<p>svého komunikačního záměru: používá existencionální vazbu there is/ there are, sloveso have got, rozlišuje gramatické časy Present Simple a Present Continuous, používá adverbs of frequency, osobní, přivlastňovací, ukazovací a tázací zájmena, základní spojky a spojovací výrazy (and, but, or), umí stupňovat přídavná jména pravidelná i nepravidelná. Používá modální sloveso can/could, rozlišuje počítatelná a nepočítatelná podstatná jména.</p> <p>Žák umí podle předem prostudované předlohy napsat krátký neformální dopis a email (o sobě, své rodině, zálibách, své škole), popis (svého města a země, zvířete včetně základních faktografických údajů apod.)</p>
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
<p>Osobnostní a sociální výchova má praktické využití v každodenním životě. Cílem je pomáhat každému žákovi utvářet si praktické životní dovednosti, především utvořit si pozitivní postoj a vztah k sobě samému a k druhým, zvládat své vlastní chování a naučit se dobré komunikaci s ostatními, spolužáky, učiteli atd. Toto průřezové téma vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, napomáhá prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování, a také k uvědomování si rozdílů mezi lidmi, jejich názory a chováním.</p>		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
<p>Environmentální výchova klade důraz na ekologické, ekonomické, vědeckotechnické i politické aspekty environmentálních problémů dneška. Vede jedince k aktivnímu přístupu k ochraně prostředí, ve kterém žijeme, k pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí a nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti. V oblasti hodnot a postojů vede k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, přispívá k utváření zdravého životního stylu.</p>		
Multikulturní výchova - Kulturní diference		
<p>Multikulturní výchova seznamuje žáky se specifiky různých národností žijících ve společném státě, v rámci výuky angličtiny především anglofonních zemí a naší země a také uvědomování si naší vlastní kultury a jejích specifik. Dále přispívá k vzájemnému poznávání, toleranci a k odstraňování předsudků. V oblasti hodnot pomáhá žákům vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, vede k odmítání projevů xenofobie, diskriminace a rasismu.</p>		
Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy		
<p>Mediální výchova klade důraz na vybavení žáka základní úrovní mediální gramotnosti, což znamená dovednosti analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich záměr. Také dbá na rozvoj citlivosti vůči obsahu a způsobu zpracování mediálního sdělení, vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti, a tím napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů i odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.</p>		
Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola		
<p>Výchova demokratického občana podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění, rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní, podporuje tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. V oblasti hodnot formuje postoje žáků k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života</p>		

Anglický jazyk	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka		<p>Žák na úrovni A1/A2 dostatečně srozumitelně vyslovuje, rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, rozlišuje slovní a větný přízvuk intonuje, ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Při poslechu a čtení žák procvičuje různé typy cvičení (doplňování chybějících informací do textu, multiple choice, cvičení true-false).</p> <p>Žák umí podle předem prostudované předlohy napsat krátký neformální dopis a email, popis, vyprávění.</p> <p>V ústním projevu umí představit sebe, svou rodinu, popsat místo, město, zvíře, požádat o pomoc atd.</p>
Slovní zásoba		<p>Žák na úrovni A1/A2 dostatečně srozumitelně vyslovuje, rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka rozlišuje slovní a větný přízvuk, intonuje, ovládá spelling a pravopis slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Hojně používá přídavná jména, zejména při popisu (osoby, místa apod.), zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, neurčitá, vztažná, tázací), spojky a spojovací výrazy (and, but, or, because, while atd.), umí vyjádřit libost a nelibost. Používá základní ustálené fráze a frázová slovesa.</p>
Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí		<p>Žák na úrovni A1/A2 má dostatečnou slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem (knižním i elektronickým)</p>
Mluvnice		<p>Žák na úrovni A1/A2 používá gramatické jevy na příslušné jazykové úrovni k realizaci svého komunikačního záměru: prohlubuje si a používá základní gramatické časy (Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, will, be going to). Seznamuje se s nepravidelnými slovesy. Používá jednoduché vedlejší věty – časové a podmínkové (First Conditional). Umí stupňovat přídavná jména, používá</p>

Anglický jazyk	sekunda	
		modální slovesa can, could, must, should.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Environmentální výchova klade důraz na ekologické, ekonomické, vědeckotechnické i politické aspekty environmentálních problémů dneška. Vede jedince k aktivnímu přístupu k ochraně prostředí, ve kterém žijeme, k pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí a nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti. V oblasti hodnot a postojů vede k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, přispívá k utváření zdravého životního stylu.		
Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy		
Mediální výchova klade důraz na vybavení žáka základní úrovní mediální gramotnosti, což znamená dovedností analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich záměr. Také dbá na rozvoj citlivosti vůči obsahu a způsobu zpracování mediálního sdělení, vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti, a tím napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů i odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.		
Multikulturní výchova - Kulturní diference		
Multikulturní výchova seznamuje žáky se specifiky různých národností žijících ve společném státě, v rámci výuky angličtiny především anglofonních zemí a naší země a také uvědomování si naší vlastní kultury a jejích specifik. Dále přispívá k vzájemnému poznávání, toleranci a k odstraňování předsudků. V oblasti hodnot pomáhá žákům vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, vede k odmítání projevů xenofobie, diskriminace a rasismu.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Osobnostní a sociální výchova má praktické využití v každodenním životě. Cílem je pomáhat každému žákovi utvářet si praktické životní dovednosti, především utvořit si pozitivní postoj a vztah k sobě samému a k druhým, zvládat své vlastní chování a naučit se dobré komunikaci s ostatními, spolužáky, učiteli atd. Toto průřezové téma vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, napomáhá prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování, a také k uvědomování si rozdílů mezi lidmi, jejich názory a chováním.		
Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola		
Výchova demokratického občana podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění, rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní, podporuje tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. V oblasti hodnot formuje postoje žáků k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života		

Anglický jazyk	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská 	

Anglický jazyk	tercie	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka		<p>Žák na úrovni A2 dostatečně srozumitelně vyslovuje, rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, rozlišuje slovní a větný přízvuk intonuje, ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby.</p> <p>Při poslechu žák procvičuje různé typy cvičení (doplňování chybějících informací do textu, multiple choice, cvičení true-false), poslech je kombinován a doplňován čtením a porozumění textu.</p> <p>Žák umí napsat krátký neformální a formální dopis či email, popis, vyprávění, životopis.</p> <p>V ústním projevu umí vyjádřit vlastní názor, požádat a nabídnout pomoc, vyjádřit zájem.</p>
Slovní zásoba		<p>Žák na úrovni A2 dostatečně srozumitelně vyslovuje, rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka rozlišuje slovní a větný přízvuk, intonuje, ovládá spelling a pravopis slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Hojně používá přídavná jména, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, neurčitá, vztažná, tázací), spojky a spojovací výrazy (and, but, or, because, while, so atd.). Používá základní ustálené fráze a frázová slovesa.</p>
Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		<p>Žák na úrovni A2 má dostatečnou slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem (knižním i elektronickým)</p>
Mluvnice		<p>Žák na úrovni A2 používá gramatické jevy na příslušné jazykové úrovni k realizaci svého komunikačního záměru: prohlubuje si a používá základní gramatické časy (Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, will, be going to, Present Perfect). Používá jednoduché vedlejší věty – časové a podmínkové (First Conditional). Umí stupňovat přídavná jména, používá modální slovesa can, could, must, should.</p>
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Osobnostní a sociální výchova má praktické využití v každodenním životě. Cílem je pomáhat každému žákovi utvářet si praktické životní dovednosti, především utvořit si		

Anglický jazyk	tercie	
<p>pozitivní postoj a vztah k sobě samému a k druhým, zvládat své vlastní chování a naučit se dobré komunikaci s ostatními, spolužáky, učiteli atd. Toto průřezové téma vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, napomáhá prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování, a také k uvědomování si rozdílů mezi lidmi, jejich názory a chováním.</p>		
<p>Mediální výchova - Média a mediální produkce</p>		
<p>Mediální výchova klade důraz na vybavení žáka základní úrovní mediální gramotnosti, což znamená dovedností analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich záměr. Také dbá na rozvoj citlivosti vůči obsahu a způsobu zpracování mediálního sdělení, vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti, a tím napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů i odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.</p>		
<p>Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>		
<p>Environmentální výchova klade důraz na ekologické, ekonomické, vědeckotechnické i politické aspekty environmentálních problémů dneška. Vede jedince k aktivnímu přístupu k ochraně prostředí, ve kterém žijeme, k pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí a nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti. V oblasti hodnot a postojů vede k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, přispívá k utváření zdravého životního stylu.</p>		
<p>Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát</p>		
<p>Výchova demokratického občana podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění, rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní, podporuje tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. V oblasti hodnot formuje postoje žáků k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života.</p>		
<p>Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>		
<p>Multikulturní výchova seznamuje žáky se specifiky různých národností žijících ve společném státě, v rámci výuky angličtiny především anglofonních zemí a naší země a také uvědomování si naší vlastní kultury a jejích specifik. Dále přispívá k vzájemnému poznávání, toleranci a k odstraňování předsudků. V oblasti hodnot pomáhá žákům vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, vede k odmítání projevů xenofobie, diskriminace a rasismu.</p>		

Anglický jazyk	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská ● Kompetence k učení ● Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka		Žák na úrovni A2/B1 dostatečně srozumitelně vyslovuje, rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, rozlišuje slovní a větný přízvuk intonuje, ovládá

Anglický jazyk	kvarta	
		<p>pravopis slov osvojené slovní zásoby.</p> <p>Při poslechu a čtení a psaní žák procvičuje různé typy cvičení (multiple choice, doplňování chybějících informací apod.).</p> <p>Žák umí napsat krátký neformální a formální dopis či email, popis, vyprávění, životopis, recenzi (knihy, filmu), vyjádřit vlastní názor.</p> <p>Při mluvení umí vyjádřit vlastní názor, požádat a nabídnout pomoc, omluvit se, poradit.</p>
Slovní zásoba		<p>Žák na úrovni A2/B1 dostatečně srozumitelně vyslovuje, rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka rozlišuje slovní a větný přízvuk, intonuje, ovládá spelling a pravopis slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Hojně používá přídavná jména, všechny druhy zájmen, spojky a spojovací výrazy (and, but, or, because, while, so atd.). Používá základní ustálené fráze a frázová slovesa.</p>
Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí		<p>Žák na úrovni A2/B1 má dostatečnou slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, pracuje se slovníkem (knížním i elektronickým)</p>
Mluvnice		<p>Žák na úrovni A2/B1 používá gramatické jevy na příslušné jazykové úrovni k realizaci svého komunikačního záměru: prohlubuje si a používá základní gramatické časy (Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, will, be going to, Present Perfect). Používá jednoduché vedlejší věty – časové, vztažné a podmínkové (First a Second Conditional). Umí stupňovat přídavná jména, používá modální slovesa can, could, must, should.</p>
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
<p>Environmentální výchova klade důraz na ekologické, ekonomické, vědeckotechnické i politické aspekty environmentálních problémů dneška. Vede jedince k aktivnímu přístupu k ochraně prostředí, ve kterém žijeme, k pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí a nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti. V oblasti hodnot a postojů vede k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, přispívá k utváření zdravého životního stylu.</p>		
Mediální výchova - Média a mediální produkce		
<p>Mediální výchova klade důraz na vybavení žáka základní úrovní mediální gramotnosti, což znamená dovedností analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich záměr. Také dbá na rozvoj citlivosti vůči obsahu a způsobu zpracování mediálního sdělení, vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti, a tím napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů i odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.</p>		

Anglický jazyk	kvarta
Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů	
Multikulturní výchova seznamuje žáky se specifiky různých národností žijících ve společném státě, v rámci výuky angličtiny především anglofonních zemí a naší země a také uvědomování si naší vlastní kultury a jejích specifík. Dále přispívá k vzájemnému poznávání, toleranci a k odstraňování předsudků. V oblasti hodnot pomáhá žákům vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, vede k odmítání projevů xenofobie, diskriminace a rasismu.	
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
Osobnostní a sociální výchova má praktické využití v každodenním životě. Cílem je pomáhat každému žákovi utvářet si praktické životní dovednosti, především utvořit si pozitivní postoj a vztah k sobě samému a k druhým, zvládat své vlastní chování a naučit se dobré komunikaci s ostatními, spolužáky, učiteli atd. Toto průřezové téma vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, napomáhá prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování, a také k uvědomování si rozdílů mezi lidmi, jejich názory a chováním.	
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát	
Výchova demokratického občana podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění, rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní, podporuje tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. V oblasti hodnot formuje postoje žáků k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života.	

5.5 Další cizí jazyk

5.5.1 Německý jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
2	2	3	3					10
Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný					

Název předmětu	Německý jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Cizí jazyk a další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Název předmětu	Německý jazyk
	<p>Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.</p> <p>Vyučovací předmět pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Obsahem předmětu je výuka německého jazyka dle Společného evropského referenčního rámce a předpokládá dosažení úrovně B1 (Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto používá: představí sebe a ostatní, klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě kde žije, o lidech které zná, o věcech které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Domluví se jednoduchým způsobem, jestliže partner mluví pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.). Na nižším stupni gymnázia (v tercii a kvartě) je kladen důraz na ústní komunikaci a vytváření základu – zejména ve fonetice a syntaxi – pro další osvojování jazyka. Cílem je zároveň rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům, získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, porozumění přiměřené (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.</p>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Vyučovací předmět Německý jazyk jako další cizí jazyk je na nižším gymnáziu stupni realizován učebního plánu.</p> <p>V primě osmiletého gymnázia si žáci volí předmět německý jazyk jako 2. cizí jazyk a učí se mu v primě, sekundě, tercii a kvartě. Třídy se dělí obvykle na vnitřně diferencované jazykové skupiny, zvláštní pozornost je věnována žákům se specifickými potřebami. Učitelé postupují podle zvolené učebnice, tu kombinují s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů. Výuka probíhá v kmenové učebně, v pracovních na dělení skupin nebo v počítačové učebně s využitím učebnic, pracovních sešitů, slovníků, audio- a videonahrávek, interaktivity, počítačových programů, online cvičení na internetu a tabletů s výukovými programy. Hojně je využívána práce ve skupinách, konverzace mezi žáky či s vyučujícím, práce s textem, hry, miniprojekty, soutěže, křížovky, kvízy. Důraz je kladen na konverzaci, sdělení základních informací, odpovědi na jednoduché otázky. Doplnující aktivitou jsou každoročně realizované zahraniční projekty a poznávací zájezdy, které jsou organizačně uzpůsobeny pro žáky nižšího gymnázia. Z kapacitních důvodů nemohou všechny třídy využívat specializované pracovny, ale usilujeme o optimální kombinaci tříd tak, aby 1x až 2x týdně výuku ve</p>

Název předmětu	Německý jazyk
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<p>specializované učebně žáci absolvovali.</p> <p>Kompetence k řešení problémů: pomáháme žákům pochopit problémové situace a najít správné řešení motivujeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit prvním nezdarem a řešení problému dovedli do konce Učitel: umožňuje žákům vypořádat se s běžnými životními situacemi (viz. komunikativní kompetence); vede žáky k efektivnímu vyhledání potřebné informace (PC/internet, dvojjazyčný slovník); trénuje schopnost dedukce (tvarosloví, lexikologie); zajímá se o názory a vlastní zkušenosti žáka ; podporuje projevy zvědavosti žáka; stanovuje společně s žáky cíl a postupy k jeho dosažení; podporuje respektování odlišných názorů; cíleně navozuje pozitivní atmosféru při výuce německého jazyka; nabízí příležitost ověřit si nabyté vědomosti a dovednosti při výuce NJ v praxi (např. při exkurzích do německy mluvících zemí, konfrontace s rodilým mluvčím, sledování filmu v NJ apod.); úspěšnost žáka sleduje v rámci jeho osobnostního vývoje, žákovského portfolia a pravidelně zadávaných výstupních testů</p> <p>Kompetence komunikativní: překonáváme společně jazykové bariéry a komunikujeme v cizím jazyce motivujeme žáky k tomu, aby chtěli porozumět různým textům, psaným či mluveným, a produkovat vlastní texty či promluvy v němčině Učitel: vede žáky k práci s psaným textem (autentický text), uvádí žáky do tématu – řízená diskuse ze strany učitele; zadává žákům selektivní čtení – skupinovou/ individuální práci (klíčová slova); vede žáky k samostatné interpretaci a aplikaci; diskuzi, nabízí žákům řešení modelových situací, vede žáky k schopnosti reagovat na běžné podněty, situace; nacvičuje s žáky porozumění viděnému a slyšenému textu; vyzývá žáky k zachycení hlavní myšlenky; vede žáky k globálnímu a detailnímu porozumění + selektivnímu porozumění; trénuje s žáky reprodukci slyšeného textu či projevu; preferuje aktivní přístup ke studiu NJ; vede žáky k aktivnímu vyhledávání příležitostí k uplatnění nabytých vědomostí a dovedností při výuce německého jazyka v praxi; vede žáky k prezentaci vlastní práce před spolužáky (např. referát, prezentace v NJ) ; učí žáky formulování i přijímání objektivní kritiky; podporuje jazykové sebevědomí žáků (vyhledávání příležitostí k úspěšné konfrontaci s německými materiály)</p> <p>Kompetence občanská: na základě konkrétních jazykových situací ukazujeme žákům rozdíly mezi našimi tradicemi a kulturou a zvyklostmi v německy mluvících zemích učíme žáky tyto rozdíly chápat a respektovat Učitel : motivuje žáky ke vzájemné komunikaci v německém jazyce; vede žáky ke vzájemné toleranci;</p>

Název předmětu	Německý jazyk
	<p>zabývá se ve výuce aktuálním děním v německy mluvících zemích i v České republice; přispívá k vytváření pocitu sounáležitosti k týmu; zprostředkuje žákům seznámení se zákony a společenskými normami německy mluvících zemí; podporuje pocity národní hrdosti, ale zároveň i respekt vůči jiným národům a zemím v různých oblastech (např. kulturní, sportovní, politické, hospodářské apod.), varuje před projevy nacionalizmu, šovinizmu, rasizmu</p> <p>Kompetence k učení: seznamujeme žáky s potřebou učení se cizím jazykům a povzbuzujeme je k tomu, aby se je chtěli učit vedeme žáky k tomu, aby dokázali vyhledat potřebné informace (slovníky, internet ...) a použít je v procesu učení i v praktickém životě společně posuzujeme pokrok v učení, hledáme a odstraňujeme případné překážky Učitel: navrhuje možné strategie učení; vede žáky k rozdělení učiva do logických celků, k pochopení podstaty daného gramatického jevu a jeho zařazení do systému – analogie s mateřským nebo s jiným cizím jazykem; způsobem zkoušení ověřuje nabyté znalosti a dovednosti; motivuje žáky; akcentuje problémové vyučování NJ; dává přednost tvůrčím metodám výuky; podporuje týmovou práci; předchází chybným řešením při osvojování německého jazyka (např. v oblasti gramatiky, pravopisu a slovní zásoby); vyhýbá se negativní kritice; dává přednost pozitivní motivaci ve výuce NJ; očekává úspěch každého jednotlivce; vytváří modelové situace pro výuku gramatiky i slovní zásoby německého jazyka; využívá mezipředmětové vztahy s ostatními předměty (např. český jazyk, cizí jazyky, dějepis, zeměpis atd.); začleňuje aktuální dění u nás, v německy mluvících zemích i ve světě do výuky NJ; respektuje žáka jako jedince s jeho individuálními potřebami; vede žáky k samostatnosti při stanovování cílů i řešení úkolů; podporuje zájem o předmět výuky německého jazyka (četba, exkurze, práce s internetem atd.); pracuje s různými informačními zdroji (německy psané časopisy, internetové stránky, písně atd.)</p> <p>Kompetence pracovní: při výuce cizího jazyka učíme žáky pracovat s počítačem a tabletem a dbáme na to, aby dodržovali vymezená pravidla; při zpracování miniprojektů, posterů, plakátů dbáme na vytvoření pracovního prostředí, úklid pracoviště, ať už při práci individuální, nebo ve skupině Učitel: vede žáky k systematické práci, k zaznamenávání informací a důsledně vyžaduje splnění zadaných úkolů; vede žáky k samostatné a kreativní práci; volí různé pracovní postupy při osvojování německého jazyka; vede žáky k práci s autentickými materiály z německy mluvících oblastí z různých zdrojů; vede žáky k užívání moderní techniky (např. práce s internetovými stránkami v NJ a německými servery); uplatňuje zpětnou vazbu svého pedagogického působení na žáky; vede žáky k zájmu o složení mezinárodních</p>

Název předmětu	Německý jazyk
	<p>jazykových zkoušek (např. ÖSD, Zertifikat Deutsch apod.)</p> <p>Kompetence sociální a personální: při výuce cizího jazyka využíváme práci ve skupině a vedeme žáky k tomu, aby každý z nich hrál svou úlohu v týmové práci zodpovědně a přispěl tak svým dílem k úspěchu celé skupiny, učíme žáky ohleduplnosti a toleranci názorů ostatních i způsob, jakým prezentovat své vlastní názory Učitel: rozvíjí u žáků schopnost sociokulturního srovnání s realitou dané cizí země; rozvíjí u žáků schopnost empatie a schopnost naslouchat; vede žáky k objektivnímu sebehodnocení; pěstuje v žácích smysl pro fair play; učí žáky respektovat individuální pokrok a výkon každého jednotlivce při osvojování NJ; kontroluje dodržování stanovených pravidel; vede žáky k týmové práci při osvojování NJ; vede žáky k sebereflexi a sebekritice</p>
<p>Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu</p>	<p>V některých ročnících může být počet hodin rozšířen o 1-2 hodiny konverzace v dalším cizím jazyce (nepovinný předmět). Na konci školního roku se zadávají výstupní testy a proběhne porovnání jejich výsledků a výstupů s výstupy školního ŠVP, RVP a s požadavky dané úrovně SERR. Školní vzdělávací program vychází z rozdělení do jazykových úrovní (A1, A2, B1, B2, C1, C2) dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR) a z Katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky. Tomu je podřízen i výběr učebnic a doplňkových výukových materiálů. U žáků zpravidla předpokládáme vstupní úroveň AO (začátečníci). Očekávaná výstupní úroveň žáků (B1, B2) osmiletého studia závisí na hodinové dotaci jazyka v jednotlivých ročnících.</p>
<p>Způsob hodnocení žáků</p>	<p>Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami : Druhý cizí jazyk, je předmětem poměrně náročným i pro žáky, kteří procházejí normálním vývojem. Proto je třeba věnovat mimořádnou a individuální pozornost a péči žákům se specifickými vadami učení, aby se mohli integrovat bez závažných problémů mezi žáky neproblematické. Ve spolupráci se školní speciální pedagožkou se snažíme najít nejvhodnější přístup k žákovi podle rozsahu a druhu vady. Vzhledem k tomu, že nejčastějším problémem je dysgrafie, při hodnocení žáka je prioritní ústní projev. Pokud jde o nácvik projevu písemného (krátké stylistické útvary), žák má mnohem více času na práci a je hodnocen především obsah a přínosnost sdělení. Žák má možnost individuálních konzultací, aby vyplnil eventuální mezery ve vědomostech způsobené jeho handicapem. Spolupracujeme s rodiči a hledáme vzájemně řešení a podporu dítěte, aby se vyhnulo pocitům méněcennosti. Žáka se snažíme motivovat vyzdvihováním jeho předností, zapojujeme jej do spolupráce s ostatními, do specifických úkolů a postupně i do samostatných prací, které odpovídají jeho schopnostem. Důraz klademe na individuální přístup k žákovi. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných : Individuální přístup je prioritní i u žáků mimořádně</p>

Název předmětu	Německý jazyk
	nadaných, kteří dostávají samostatné, specifické a náročnější úkoly, aby se jejich schopnosti mohly dále vyvíjet. Žák může pracovat na individuálních projektech. Je rovněž zapojován do mimoškolních aktivit, které souvisejí s prezentací školy (konverzační soutěže, mezinárodní a bilaterální partnerské výměny škol, reprezentace školy, zapojení do mezinárodních projektů Erasmus+ apod.) Ve spolupráci s vyučujícím se může připravovat na složení mezinárodně platných jazykových zkoušek ÖSD, ZD. Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem.

Německý jazyk	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní • Kompetence sociální a personální 	
Učivo		ŠVP výstupy
pozdravy, přání a rozloučení		Žák: zvládá a používá na dané úrovni dovednosti v oblastech písemného a ústního projevu, porozumění čtenému textu a poslechu, vztahující se k probraným tématům a uvědoměle využívá slovní zásobu a gramatické jevy (viz učivo)
osobní údaje, rodina		
škola, učení		Žák: pozdraví, rozloučí se, poskytne a vyžádá si jednoduchou informaci
aktivity a běžné činnosti		Žák: rozumí jednoduchým větám, klade jednoduché otázky v rámci probíraných témat
země, města		Žák: vyslovuje a čte známou slovní zásobu bez hrubších fonetických chyb
rod podstatných jmen		Žák se seznamuje s používáním dvojjazyčného slovníku
časování sloves v přítomném čase (pravidelná, některá způsobová a pomocná)		Žák rozumí jednoduchým pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje
věta tázací, věta jednoduchá, pořádek slov		Žák se po přípravě zapojí do jednoduchých rozhovorů
pravidelná práce se slovníkem		Žák představí sebe a své přátele
číslovky základní do 100		Žák vyjádří přání
SKLADBA: věta jednoduchá, otázky zjišťovací a doplňovací, tvorba záporu s „nicht“		Žák počítá do 1000
SLOVESA: časování sloves „haben“, „sein“ a „möchte“ v přítomném čase, způsobové sloveso „dürfen“, časování dalších sloves vycházejících z probírané slovní zásoby, rozkazovací způsob		Žák se orientuje na mapě Evropy
ČLEN: člen určitý a neurčitý		
PODSTATNÁ JMÉNA: rod a množné číslo podstatných jmen		

Německý jazyk	prima	
ZÁJMENA: přivlastňovací zájmena „mein“ a „dein“, záporné zájmeno „kein“ ČÍSLOVKY: základní číslovky, řadové číslovky, datum, letopočet PŘÍSLOVCE: příslovce „gern“, základní příslovce místa SPOJKY: spojky souřadící		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Spolu s prvními pozdravy, frázemi a obraty běžného společenského kontaktu, se stylem práce ve vyučovací hodině (skupinová, práce ve dvojicích) je uplatňováno toto průřezové téma.		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět		
Uplatní se v tématu "Země a města", "Mapa Evropy", u geografických názvů a tématu Cestování		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Spolu s prvními pozdravy, frázemi a obraty běžného společenského kontaktu je uplatňováno toto průřezové téma.		
Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola		
Uplatňuje se v konverzačním tématu škola a rodina		

Německý jazyk	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence občanská ● Kompetence k učení ● Kompetence pracovní ● Kompetence sociální a personální 	
Učivo		ŠVP výstupy
Koničky a volný čas Časové údaje: roční období, části dne, hodiny Oblečení Ranní činnosti, snídane Domácí práce Domácí zvířata a jejich chov Barvy		<p>Žák: zvládá a používá na dané úrovni (A1/1) dovednosti v oblastech písemného a ústního projevu, porozumí čtenému textu a poslechu, vztahujícímu se k probraným tématům a uvědoměle využívá slovní zásobu a gramatické jevy (viz učivo)</p> <p>Porozumění a poslech: Žák rozumí jednoduchým pokynům a větám. Rozumí, jestliže mluvčí hovoří pomalu se zřetelnou výslovností a dostatečně dlouhými pauzami. Rozumí jednoduchým sdělením, například jak se pěšky nebo dopravními prostředky dostanu z místa A do místa B. Rozumí jednoduchým otázkám a pokynům</p>

Německý jazyk	sekunda	
<p>Adresa</p> <p>SKLADBA: věta jednoduchá, otázky zjišťovací a doplňovací, záporné otázky: „Ja – Nein – Doch“, větná inverze</p> <p>SLOVESA: způsobová slovesa „dürfen“, „können“, „müssen“, vykání, slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou, perfektum, préteritum</p> <p>ČLEN: určitý člen, neurčitý člen</p> <p>PODSTATNÁ JMÉNA: rod a množné číslo podstatných jmen, genitiv vlastních jmen, zdrobňeliny s „-chen“</p> <p>ZÁJMENA: osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, záporné zájmeno „kein“</p> <p>ČÍSLOVKY: číslovky základní, číslovky řadové, určení ceny</p>		<p>vysloveným pomalu a zřetelně. Rozumí číslům, údajům o cenách a o čase.</p> <p>Čtení: Žák rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, čte foneticky správně jednoduchý text, rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů, využívá abecední slovník v učebnici V novinách a časopisech rozumí základním informacím z článků o lidech (o jejich bydlišti, věku, apod). Na plakátech informujících o kulturních akcích (koncert, kino) si dokáže nalézt základní informace o jejich konání. Rozumí tomu, které údaje jsou od něj požadovány v dotaznících a ve formulářích (např. jméno, příjmení, datum narození, národnost). Rozumí slovům a výrazům, které se užívají v běžném životě (např. „nádraží“, „parkoviště“, „zákaz parkování“, „kouření zakázáno“, „držte se vlevo“). Rozumí nejdůležitějším počítačovým příkazům, např. „tisk“, „uložit“, „kopírovat“ atd. V každodenních situacích rozumí jednoduchým vzkazům od přátel či kolegů, např. „ budu zpátky ve čtyři“. Rozumí krátkým psaným pokynům (např. jak se dostat z místa A do místa B). Rozumí textům krátkých zpráv v e-mailu, SMS nebo na pohlednici, např. pozdravu z prázdnin.</p> <p>Mluvení (ústní interakce): Žák adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty, umí někoho představit a používat jednoduché fráze při setkání a loučení. Umí komunikovat v jednoduché podobě, je ovšem odkázán(a) na ochotu partnera zopakovat pomaleji nebo jinými slovy jeho sdělení a pomoci formulovat věci, které chce sám (sama) sdělit. Umí se dorozumět v obchodě, pokud mohou svá sdělení doplnit gesty a ukazováním. Rozumí číslům, údajům o množství, cenách a čase. Umí druhé o něco požádat a něco jim dát. Umí se zeptat lidí na to, jak se jmenují, kde bydlí, na jejich známé a jejich věci. Na stejné otázky umí odpovědět, pokud jsou formulovány pomalu a zřetelně. Umí vyjádřit časové údaje pomocí ustálených spojení, jako příští týden, minulý pátek, v listopadu, ve tři hodiny. Umí položit a zodpovědět jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně, pokud se jedná o dobře známá témata či o věci okamžité potřeby. Dokáže vyjádřit, že nerozumí. Dokáže jednoduchým způsobem požádat o zopakování toho, co bylo řečeno. Dokáže požádat někoho, aby mluvil pomaleji.</p> <p>Mluvení - ústní projev : Dokáže informovat o sobě (adresa, telefonní číslo, národnost, věk), své rodině a svých zájmech. Umí popsat, kde bydlí. Dokáže říct několik vět o své škole nebo práci. Umí pojmenovat jídlo a pití, například když si chce něco koupit nebo objednat. Žák používá slovní zásobu z okruhů rodina, škola, místo, kde žije, zájmy, záliby</p> <p>Psaní: Žák si osvojí základní aspekty písemné podoby daného jazyka Umí ve</p>

Německý jazyk	sekunda	
		formulářích vyplnit základní údaje o sobě (zaměstnání, věk, bydliště, zájmy). Umí napsat pozdrav, např. přání k narozeninám. Umí napsat jednoduchý text na pohlednici (např. pozdrav z prázdnin). Umí napsat jednoduché sdělení, ve kterém informuje, kde se nachází nebo kde se setkáme. Umí napsat několik jednoduchých vět o sobě, např. kde bydlí a co dělá.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Téma "Příroda", názvy zvířat		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace		
Domácí práce, volný čas, koníčky, průběh všedního dne		
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Domácí práce, volný čas, koníčky, průběh všedního dne		

Německý jazyk	tercie	
Učivo		ŠVP výstupy
Lidé a země Jídlo a pití Bydlení – náš dům, ve městě Volný čas a koníčky Zdraví a nemoci, části těla Rodina a její členové Škola a vzdělání Povolání Dopravní prostředky SKLADBA: věta jednoduchá, otázky doplňovací a zjišťovací, souvětí souřadné a souvětí pořadné SLOVESA: časování slabých a silných sloves v čase přítomném, způsobová slovesa a větný rámec, imperativ, vykání, perfektum, präteritum ČLEN: člen určitý a neurčitý PODSTATNÁ JMÉNA: rod podstatných jmen, množné číslo podstatných jmen		Porozumění a poslech: Žák rozumí jednoduchým pokynům a větám Rozumí, jestliže mluví hovoří pomalu se zřetelnou výslovností a dostatečně dlouhými pauzami. Rozumí jednoduchým sdělením, například jak se pěšky nebo dopravními prostředky dostanu z místa A do místa B. Rozumí jednoduchým otázkám a pokynům vysloveným pomalu a zřetelně. Rozumí číslům, údajům o cenách a o čase. Čtení: Žák rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova Žák čte foneticky správně jednoduchý text Žák rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů, využívá abecední slovník v učebnici V novinách a časopisech rozumí základním informacím z článků o lidech (o jejich bydlišti, věku, apod). Na plakátech informujících o kulturních akcích (koncert, kino) si dokáže nalézt základní informace o jejich konání. Rozumí tomu, které údaje jsou od něj požadovány v dotaznících a ve formulářích (např. jméno, příjmení, datum narození, národnost). Rozumí slovům a výrazům, které se užívají v běžném životě (např. „nádraží“, „parkoviště“, „zákaz parkování“, „kouření zakázáno“, „držte se vlevo“). Rozumí nejdůležitějším počítačovým příkazům, např. „tisk“, „uložit“, „kopírovat“ atd. V každodenních situacích rozumí

Německý jazyk	tercie	
<p>PŘÍDAVNÁ JMÉNA: stupňování ZÁJMENA: tázací zájmena, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, záporné zájmeno „kein“, neurčité zájmeno „man“, neosobní zájmeno „es“ PŘÍSLOVCE: stupňování, srovnávání s „wie“ a „als“ PŘEDLOŽKY: předložky se 3. pádem, předložky se 4. pádem, předložky se 3. a 4. pádem, předložky časové SPOJKY: spojky souřadící a spojky podřadící</p>		<p>jednoduchým vzkazům od přátel či kolegů, např. „ budu zpátky ve čtyři“. Rozumí krátkým psaným pokynům (např. jak se dostat z místa A do místa B). Rozumí textům krátkých zpráv v e-mailu, SMS nebo na pohlednici, např. pozdravu z prázdnin.</p> <p>Mluvení (ústní interakce): Žák adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty Umí někoho představit a používat jednoduché fráze při setkání a loučení. Umí komunikovat v jednoduché podobě, je ovšem odkázán(a) na ochotu partnera zopakovat pomaleji nebo jinými slovy jeho sdělení a pomoci formulovat věci, které chce sám (sama) sdělit. Umí se dorozumět v obchodě, pokud mohu svá sdělení doplnit gesty a ukazováním. Rozumí číslům, údajům o množství, cenách a čase. Umí druhé o něco požádat a něco jim dát. Umí se zeptat lidí na to, jak se jmenují, kde bydlí, na jejich známé a jejich věci. Na stejné otázky umím odpovědět, pokud jsou formulovány pomalu a zřetelně. Umí vyjádřit časové údaje pomocí ustálených spojení, jako příští týden, minulý pátek, v listopadu, ve tři hodiny. Umí položit a zodpovědět jednoduché otázky, dojít k jednoduchým zjištěním a reagovat na ně, pokud se jedná o dobře známá témata či o věci okamžité potřeby. Dokáže vyjádřit, že nerozumí. Dokáže jednoduchým způsobem požádat o zopakování toho, co bylo řečeno. Dokáže požádat někoho, aby mluvil pomaleji.</p> <p>Mluvení - ústní projev : Dokáže informovat o sobě (adresa, telefonní číslo, národnost, věk), své rodině a svých zájmech. Umí popsat, kde bydlí. Dokáže říct několik vět o své škole nebo práci. Umí pojmenovat jídlo a pití, například když si chce něco koupit nebo objednat. Žák používá slovní zásobu z okruhů rodina, škola, místo, kde žije, zájmy, záliby</p> <p>Psaní: Žák si osvojí základní aspekty písemné podoby daného jazyka Umí ve formulářích vyplnit základní údaje o sobě (zaměstnání, věk, bydliště, zájmy). Umí napsat pozdrav, např. přání k narozeninám. Umí napsat jednoduchý text na pohlednici (např. pozdrav z prázdnin). Umí napsat jednoduché sdělení, ve kterém informuje, kde se nachází nebo kde se setkáme. Umí napsat několik jednoduchých vět o sobě, např. kde bydlí a co dělá.</p> <p>Žák: zvládá a používá na dané úrovni (A1/2) dovednosti v oblastech písemného a ústního projevu, porozumí čtenému textu a poslechu, vztahujícímu se k probraným tématům a uvědoměle využívá slovní zásobu a gramatické jevy (viz učivo)</p>
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí		

Německý jazyk	tercie	
		Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace
		Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
		Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne
		Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace
		Osobnostní a sociální výchova - Poznávání lidí
		Multikulturní výchova - Lidské vztahy
		Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy
		Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí
		Mediální výchova - stavba mediálních sdělení
		Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy
		Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
		Mediální výchova - práce v realizačním týmu
		Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení
		Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola

Německý jazyk	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Denní režim Nakupování Škola Oblékání Bydlení – náš dům, ve městě, nábytek Média – televize a internet		Žák: zvládá a používá na dané úrovni (A1/2)dovednosti v oblastech písemného a ústního projevu, porozumí čtenému textu a poslechu, vztahujícímu se k probraným tématům a uvědoměle využívá slovní zásobu a gramatické jevy (viz učivo) Porozumění a poslech: Žák reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací.Žák rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky. Žák pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace. Rozumí

Německý jazyk	kvarta	
<p>Svátky a prázdniny Počasí Cestování SKLADBA: věta jednoduchá, otázky doplňovací a zjišťovací, souvětí souřadné a souvětí podřadné SLOVESA: časování slabých a silných sloves v čase přítomném, způsobová slovesa a větný rámec, imperativ, vykání, perfektum, préteritum ČLEN: člen určitý a neurčitý PODSTATNÁ JMÉNA: rod podstatných jmen, množné číslo podstatných jmen PŘÍDAVNÁ JMÉNA: stupňování, skloňování ZÁJMENA: tázací zájmena, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, záporné zájmeno „kein“, neurčité zájmeno „man“, neosobní zájmeno „es“, zvrtná zájmena, ukazovací zájmena PŘEDLOŽKY: předložky se 3. pádem, předložky se 4. pádem, předložky se 3. a 4. pádem, předložky časové SPOJKY: spojky souřadící, spojky podřadící</p>		<p>jednoduchým dialogům s tematikou každodenního života, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně. Dorozumí se, pokud mluvčí poskytne pomoc. Rozumí větám, výrazům a slovům, jestliže se jedná o věci s bezprostředním významem (např. základním informacím o sobě, rodině, nakupování, práci, nejbližším okolí). Rozumí hlavním informacím, které zazní v krátkých, jednoduchých a jasných hlášeních a sděleních. Rozpozná téma diskuze, když lidé mluví pomalu a zřetelně. Dokáže rozpoznat hlavní myšlenku ve zprávách, pokud je komentář doplněn obrazovým materiálem.</p> <p>Čtení: Žák čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu. Na své úrovni : Porozumí nejdůležitějším informacím v písemných zprávách a novinových článcích, v nichž se ve vysoké míře objevují čísla, jména, obrázky a nadpisy. Rozumí jednoduchému osobnímu dopisu nebo e-mailu, jenž se týká aspektů každodenního života. Rozumí jednoduchým sdělením a poznámkám svých známých nebo spolužáků/kolegů (např. kdy půjdeme hrát fotbal, kde se sejdem; či požádání, abych přišel (přišla) do práce dříve. Dokáže najít v informačních letáčích informace o aktivitách pro volný čas, o výstavách apod. Umí v novinách „přelést“ krátké inzeráty, najít příslušnou rubriku a v ní nejdůležitější informace, např. o velikosti a cenách bytů, automobilů, počítačů. Rozumí jednoduchým návodům (např. u automatu na jízdenky). Rozumí pokynům v počítačových programech. Rozumí krátkým vyprávěním na témata z každodenního života, pokud jsou napsána jednoduchým jazykem.</p> <p>Žák využívá abecední slovník /i elektronický/.</p> <p>Mluvení - Ústní interakce: Žák tvoří a obměňuje jednoduché věty, dbá na gramatickou správnost. Žák na své úrovni : Domluví se v obchodě, na poště nebo v bance při vyřizování jednoduchých záležitostí. Umí se přepravit v prostředcích hromadné dopravy (autobus, vlak, taxi), požádat o jednoduché informace a koupit si jízdenku. Umí požádat o jednoduché informace ohledně cestování. Umí si objednat jídlo a pití. Umí nakoupit, říct, co potřebuji, a zeptat se, kolik to stojí. Umí pozdravit, zeptat se někoho, jak se mu (jí) daří, a reagovat na novinky, které během rozhovoru uslyším. Umí někoho pozvat a reagovat, pokud někdo pozve jeho. Umí se omluvit i reagovat na omluvu. Umí vyjádřit, co má rád(a) a co ne. Umí se domluvit s ostatními, co bude dělat, kam půjde a kde se setká. Umí se někoho zeptat, jaké má zaměstnání a co dělá ve svém volném čase, a umí na podobné otázky odpovědět. Umí se zeptat na cestu a s pomocí mapy nebo plánu města cestu také vysvětlit. Umí</p>

Německý jazyk	kvarta	
		někoho oslovit a zjednat si jeho pozornost. Umí dát najevo, kdy rozumí. Pokud nerozumí, umí jednoduchými výrazy požádat o opakování.
		Mluvení - Ústní projev : Umí popsat sebe i svou rodinu a jiné lidi. Umí popsat, kde bydlí. Umí popsat své vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání. Umí krátce a jednoduchým způsobem popsat události. Umí jednoduše popsat své záliby a zájmy. Umí popsat aktivity v minulosti a své zážitky (např. minulý víkend, poslední prázdniny nebo minulou dovolenou). Umí popsat, jaké mám plány.
		Psaní: Žák si osvojí základní aspekty písemné podoby daného jazyka Umí ve formulářích vyplnit základní údaje o sobě (zaměstnání, věk, bydliště, zájmy). Umí napsat pozdrav, např. přání k narozeninám. Umí napsat jednoduchý text na pohlednici (např. pozdrav z prázdnin). Umí napsat jednoduché sdělení, ve kterém informuje, kde se nachází nebo kde se setkáme. Umí napsat několik jednoduchých vět o sobě, např. kde bydlí a co dělá.
		Žák dokáže objednat jídlo.
		Žák se dokáže zeptat na cestu.
		Žák dokáže mluvit o šk. předmětech.
		Žák dokáže hovořit o denním programu.
		Žák dokáže hovořit o zařízení bytu.
		Žák dokáže vyjádřit své mínění.
		Žák dokáže podat, třídit a porovnávat informace.
		Žák dokáže informovat o své osobě.
		Žák dokáže reagovat v konfliktních situacích.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Osobnostní a sociální výchova - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí		
Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá		
Environmentální výchova - Ekosystémy		

Německý jazyk	kvarta
	Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
	Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
	Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola
	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí
	Mediální výchova - stavba mediálních sdělení
	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát

5.5.2 Španělský jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
2	2	3	3					10
Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný					

Název předmětu	Španělský jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Španělský jazyk je vyučován dalším cizím jazykem, který je vymezen jako povinně volitelná součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Podílí se na integraci průřezových témat. Základním obsahem výuky jazyka je komunikace jako taková a schopnost komunikace na různá témata související s každodenní realitou. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Výuka jazyka též souvisí s reáliemi země, jejíž jazyk se žák učí. Proto si žák postupně rozšiřuje své obzory v oblasti kulturní, historické i občanské. Cílem předmětu je vybavit žáka schopnostmi komunikovat přímo s občany uvedené země, přijímat informace z dané oblasti přímo a bez zprostředkování druhých osob. Tyto schopnosti přispívají k pochopení jazyka jako prostředku

Název předmětu	Španělský jazyk
	<p>historického a kulturního vývoje národa, pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání a rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti. Vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.</p>
<p>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</p>	<p>Výuka probíhá podle možností ve specializované učebně pro výuku jazyků, která je vybavena podle požadavků na moderní technologie, případně v počítačové učebně, nebo v kmenové učebně s klasickými pomůckami a tablety s výukovými programy. Z kapacitních důvodů nemohou všechny třídy využívat specializované pracovny, ale usilujeme o optimální kombinaci tříd tak, aby 1x až 2x týdně výuku ve specializované učebně žáci absolvovali. Časová dotace předmětu se řídí učebním plánem.</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<p>Kompetence k učení: Učitel učí žáky formulovat hypotézy, ověřovat a prokazovat jejich pravdivost; zachovává individuální přístup k žákům, zjišťuje jejich specifické potřeby a pracuje s nimi; rozvíjí individuální práci žáků formou zadávání samostatné práce a projektů, vede žáky k angažovanosti na řešení problémů; učí žáka pracovat s různými typy a zdroji informací, učí jej analyzovat dané informace, vyvodit obecné závěry a dokázat kriticky posuzovat hodnověrnost informačních zdrojů; vede žáka k pochopení společensko-kulturního významu studia cizích jazyků a reálií příslušných zemí; rozvíjí jeho občanské kvality, demokratické chápání a toleranci; formou projektové práce v cizím jazyce vede žáka k angažovanosti a samostatnosti a k logickému myšlení; individuálním přístupem k žákům jim pomáhá nalézt nejhodnější metodu ke studiu cizích jazyků; v rámci vyučovací hodiny i v domácí přípravě učí žáka pracovat se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním softwarem a internetem; přibližováním kultury a reálií cizích zemí a variabilními metodami práce umí vzbudit zájem žáka o studium jazyka a snahu o získávání dalších informací i nad rámec obsahu výuky; extenzivní četbou španělských textů vede žáka k vytvoření důvěry ve vlastní jazykové schopnosti a návyků k samostatné práci s jazykem.</p> <p>Kompetence k řešení problémů: Žák dokáže zavčas rozpoznat a analyzovat stávající problémovou situaci. Učitel pomáhá žákům hledat řešení problémů, vést je ke schopnosti samostatné analýzy, k využití získaných vědomostí a používání samostatného úsudku; vede žáky k vytrvalosti při řešení problémů, k tomu, aby se nevzdávali při prvním nezdaru a neúspěchu; učí žáky aplikovat dosažená řešení problémů na obdobné situace a nově vzniklé problémy; pomáhá žákům poučit se ze vzniklých problémů a vyhnout se opakování chyb, které k jejich vzniku vedly; učí žáky nést odpovědnost za přijatá rozhodnutí a kriticky</p>

Název předmětu	Španělský jazyk
	<p>zhodnotit dosažené výsledky; ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě a učí je v těchto situacích účinně reagovat; v rámci konverzace na různá témata vyžaduje po žácích zřetelnou argumentaci při vyjadřování názorů; postupně vede žáky k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru a vede je ke schopnosti prezentovat své výsledky před třídou.</p> <p>Kompetence komunikativní: Učitel zajišťuje vytvoření atmosféry pro vzájemnou komunikaci mezi ním a žákem; vede žáka k prezentaci a obhajování výsledků jeho práce před spolužáky, vede je ke schopnosti objektivně hodnotit sebe sama i ostatní, tolerovat odlišné názory druhých; podporuje žáky při vystupování na veřejnosti (prezentace na akcích španělského jazyka) a kultivuje jejich projev; v rámci školních výměn a poznávacích zájezdů vede žáky ke komunikaci s rodilými mluvčími a rozvoji jejich konverzačních schopností; při práci s jazykovým materiálem vede žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností.</p> <p>Kompetence sociální a personální: Učitel vybírá takové úkoly, které motivují žáka ke skupinové práci a spolupráci vůbec; vede žáky k umění pozitivní sebekritiky a usiluje o navození objektivního postoje při posuzování ostatních; dokáže objektivně diferencovat výkony žáků podle jejich individuálních schopností a předpokladů a zájmu o předmět; usiluje o vytvoření vztahu žáků k cizím jazykům, k pochopení jejich důležitosti a znalosti pro další život a vzdělávání, k pochopení významu komunikace mezi lidmi a produktivní spolupráce mezi národy; párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách rozvíjí schopnost žáků spolupracovat.</p> <p>Kompetence občanská: Učitel rozvíjí u žáků pozitivní vlastenectví a zároveň úctu a toleranci ke kulturním a dalším hodnotám jiných národů; snaží se o propojení výuky jazyka s poznáváním dějin, současnosti, kultury a problémů jiných národů, vede žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot; učí je diskuzím na aktuální témata, během nichž žáci argumentují a obhajují své názory; upevňuje u žáků vědomí významu a dodržování společenských norem.</p> <p>Kompetence pracovní: Učitel klade důraz na soustavnou přípravu na výuku svého předmětu; zajišťuje reálnou a nezkrácenou zpětnou vazbu a zajímá se o názory žáků na styl a průběh výuky; využívá ve výuce žákovského azykového portfolia; podporuje u žáků snahu o poznání vlastních schopností a identity; vede žáka k práci individuální i skupinové a respektování práce druhých; vede žáky ke správným způsobům využití materiálů, audiovizuální techniky a vybavení jazykové učebny a knihovny; vede žáka k plánovanému rozvržení pracovních úkolů a</p>

Název předmětu	Španělský jazyk
Způsob hodnocení žáků	<p>dlouhodobějších činností a vyžaduje korektní uvádění zdrojů, ze kterých při jejich zpracování čerpal.</p> <p>Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami : Druhý cizí jazyk, je předmětem poměrně náročným i pro žáky, kteří procházejí normálním vývojem. Proto je třeba věnovat mimořádnou a individuální pozornost a péči žákům se specifickými vadami učení, aby se mohli integrovat bez závažných problémů mezi žáky neproblematické. Ve spolupráci se školní speciální pedagožkou se snažíme najít nejvhodnější přístup k žákovi podle rozsahu a druhu vady. Vzhledem k tomu, že nejčastějším problémem je dysgrafie, při hodnocení žáka je prioritní ústní projev. Pokud jde o nácvik projevu písemného (krátké stylistické útvary), žák má mnohem více času na práci a je hodnocen především obsah a přínosnost sdělení. Žák má možnost individuálních konzultací, aby vyplnil eventuální mezery ve vědomostech způsobené jeho handicapem. Spolupracujeme s rodiči a hledáme vzájemně řešení a podporu dítěte, aby se vyhnulo pocitům méněcennosti. Žáka se snažíme motivovat vyzdvihováním jeho předností, zapojujeme jej do spolupráce s ostatními, do specifických úkolů a postupně i do samostatných prací, které odpovídají jeho schopnostem. Důraz klademe na individuální přístup k žákovi.</p> <p>Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných : Individuální přístup je prioritní i u žáků mimořádně nadaných, kteří dostávají samostatné, specifické a náročnější úkoly, aby se jejich schopnosti mohly dále vyvíjet. Žák může pracovat na individuálních projektech. Je rovněž zapojován do mimoškolních aktivit, které souvisejí s prezentací školy (konverzační soutěže, reprezentace školy, zapojení do mezinárodních projektů Erasmus+ apod.) Ve spolupráci s vyučujícím se může připravovat na složení mezinárodně platných jazykových zkoušek.</p> <p>Hodnocení se řídí klasifikačním řádem.</p>

Španělský jazyk	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence pracovní 	
	Učivo	ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka		Žák si osvojuje základní výslovnostní návyky. Poznává vztah mezi zvukovou a grafickou

Španělský jazyk	prima	
		podobou slov.
Slovní zásoba		Žák si osvojí slovní zásobu na příslušné úrovni a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, pracuje se slovníkem.
Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, , kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata		Žák sdělí a napíše jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák odpovídá na jednoduché otázky. Pracuje s jednoduchým textem. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.
Mluvnice		Žák pracuje se základními gramatickými strukturami a jednoduchými typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).
Jednoduché pokyny učitele		Žák reaguje na jednoduché pokyny a otázky učitele.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Žák se utváří základní dovednosti pro spolupráci.		
Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy		
Průřezová téma přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni.		
Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice		
Žák utváří základní dovednosti pro spolupráci.		
Mediální výchova - stavba mediálních sdělení		
Žák se učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času ; rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu.		

Španělský jazyk	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie		<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská

Španělský jazyk	sekunda	
	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Slovní zásoba		Žák rozšiřuje svoji slovní zásobu na příslušné úrovni a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, pracuje se slovníkem.
Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí		Žák sdělí a napíše odpovídajícím způsobem informace týkající se probíraných témat. Odpovídá na otázky, pracuje s textem a rozumí informacím v krátkých poslechových textech.
Mluvnice		Žák pracuje se základními gramatickými strukturami a jednoduchými typy vět.
Zvuková a grafická podoba jazyka		Žák ovládá základní výslovnostní návyky.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Mediální výchova - stavba mediálních sdělení		
učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času ; rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu		
Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice		
utváří základní dovednosti pro spolupráci		
Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy		
přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
utváří základní dovednosti pro spolupráci		

Španělský jazyk	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanská 	

Španělský jazyk	tercie	
	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka		Žák foneticky správně a srozumitelně vyslovuje známou slovní zásobu, správně váže slova a zvládá intonaci španělské věty.
Slovní zásoba		Žák si rozšiřuje slovní zásobu na příslušné úrovni a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, pracuje se slovníkem.
Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí		Žák sdělí a napíše odpovídajícím způsobem základní informace týkající se probíraných témat. Zapojí se do jednoduché konverzace. Pracuje s textem a rozumí informacím v krátkých poslechových textech. Napíše krátký text (např. pohlednice, vzkaz, krátký dopis, email), vyplní jednoduchý formulář.
Mluvnice		Žák pracuje s přiměřenými gramatickými strukturami. Umí vyjádřit postoj nebo názor, emoce a dát pokyn k činnosti. Používá minulý a budoucí čas.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Multikulturní výchova - Multikulturalita		
Žák rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech; rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy.		
Mediální výchova - stavba mediálních sdělení		
Žák se učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu.		
Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice		
Žák přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ; rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti ; utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci ; formuje studijní dovednosti.		

Španělský jazyk	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální 	

Španělský jazyk	kvarta	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence občanská • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka		Žák foneticky správně a srozumitelně vyslovuje známou slovní zásobu, správně váže slova a zvládá intonaci španělské věty.
Slovní zásoba		Žák si rozšiřuje slovní zásobu na příslušné úrovni a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, pracuje se slovníkem.
Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, sport, realie zemí příslušných jazykových oblastí		Žák sdělí a napíše odpovídajícím způsobem základní informace týkající se probíraných témat. Zapojí se do jednoduché konverzace. Pracuje s textem a rozumí informacím v krátkých poslechových textech. Napíše krátký text (např. pohlednice, vzkaz, krátký dopis, email), vyplní formulář.
Mluvnice		Žák pracuje s přiměřenými gramatickými strukturami. Umí vyjádřit postoj nebo názor, emoce a dát pokyn k činnosti. Používá minulé a budoucí časy.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Mediální výchova - stavba mediálních sdělení		
Žák se učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.		
Multikulturní výchova - Multikulturalita		
Žák rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech; rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu.		
Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice		
Žák přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů; rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti; utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci; formuje studijní dovednosti.		

5.6 Charakteristika vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace

Finanční gramotnost a matematické dovednosti jsou důležitou součástí osobnostních a profesních kompetencí v životě současného Evropana. Při výuce matematiky důsledně vedeme žáky k rozvoji uvedených kompetencí. Výuka finanční gramotnosti směřuje k utváření očekávaných postojů a chování (žák uplatňuje svá práva a plní své povinnosti; řeší finanční problémy včas; má přehled o svých výdajích a příjmech; žije úměrně svým finančním možnostem; rozumí výhodám finančního plánování; vytváří finanční rezervy a řeší včas zabezpečení na dobu, kdy nebude schopen dosahovat příjmů; uchovává důležité doklady a chrání své osobní údaje; splácí své dluhy včas a v plné výši). Podporujeme tvořivost a samostatnost žáků. Žákům pro vyšší gymnázium nabízíme nepovinné předměty (finanční matematika a deskriptivní geometrie).

Jak rozvíjíme a chceme rozvíjet matematickou a finanční gramotnost?

Materiální a prostorové podmínky

Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách nebo v počítačové učebně. Ve třídách je k dispozici projekční technika (počítač, interaktivní tabule, projektor), počítač, připojení k internetu.

Učebnice a další materiály pro výuku matematiky, přístup žáků k internetu, ICT při výuce

Výukové materiály a pracovní prostředí jsou jednou z podmínek úspěšného, systematického a důsledného vedení výuky. Pracujeme s různými zdroji informací (učebnice, M – F tabulky, internet). Výběr materiálů je diskutován na pravidelných poradách v odborné sekci učitelů matematiky, s vedením školy a je také pravidelně evaluována vhodnost těchto materiálů a navrhována případná obměna nebo doplnění. Učebnice vybíráme s ohledem na věk, cíle - tj. komunikativnost, samostatnost domácí přípravy, možnosti propojení s dalšími předměty a elektronickými médii, Zohledňujeme potřeby žáků s různou mírou podpůrných opatření.

Internet je informačním zdrojem a prostředkem k rozvoji kompetencí. TSG a ZŠ umožňuje využití školního přístupu k internetu během výuky i po ní, jak na žákovských PC, tak i na tabletech, příp. na vlastních zařízeních.

Žákům nabízíme možnost doučování (pro jednotlivce, skupinu, případně i celou třídu). Nadaní žáci se účastní matematických a logických soutěží.

Personální podmínky – učitelé matematiky

Všichni vyučující matematiky na TSG a ZŠ splňují požadované kvalifikační předpoklady pro výuku.

Učitelé vzájemně spolupracují, průběžně se vzdělávají, absolvují maturitní školení, metodické semináře, spolupracují na zahraničních projektech a výměnných pobytech.

Návaznost výuky, sledování výsledků a vyhodnocování výstupů

Ke zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků využíváme testování (ČŠI, SCIO, CERMAT) nebo jiných standardizovaných nástrojů a na základě zjištěných výsledků přijímáme vhodná opatření.

Práce v předmětové komisi – plánování činnosti sekce během školního roku, spolupráce v projektech, sledování trendů a jejich přenos do výuky, evaluace učebních materiálů, podpora nadaných žáků, příprava na soutěže, sledování úspěšnosti žáků a koordinace výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzájemné hospitace učitelů v hodinách.

Průběh vzdělávání

Kladným přístupem, možnostmi doučování, různými možnostmi hodnocení, širokou nabídkou metod a forem vytváříme příznivou pracovní atmosféru. Učitel se snaží podporovat fantazii, vlastní aktivitu, kreativitu žáků, v poradách komise se zabýváme jednotlivými třídami a volíme vhodná řešení.

Cíl hodiny učitel volí podle tematického plánu, ŠVP a jednání sekce (=předmětové komise), podle potřeb dané žákovské skupiny a jednotlivých žáků.

Učitel účelně strukturuje hodinu, motivuje žáky, používá různé metody výuky (práce frontální, skupinová, individuální, problémové vyučování – různé způsoby řešení dané úlohy, práce s chybou, prezentace žáků, diskuse), vede žáky k používání vhodných pomůcek.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Číslo a proměnná

Žák:

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a prostoru

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Nadstandardní aplikační úlohy a problémy

Žák:

- samostatně řeší praktické úlohy

- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.7 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
4	4	4	4					16
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	<p>Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP ZV. Učební osnovy vyučovacích předmětů matematika jsou doplněny o výuku finanční gramotnosti.</p> <p>Vzdělávání v matematice je především zaměřeno na výchovu přemýšlivého člověka, který umí používat znalosti z matematiky v různých situacích občanského a profesního života. V hodinách matematiky proto vyučující cíleně motivují žáky k řešení matematických problémů; vedou žáky k matematizaci reálných situací a k posuzování věrohodnosti výsledků; rozvíjejí u žáků schopnost správně se matematicky vyjadřovat; podporují u žáků důvěru v jejich schopnosti; vychovávají žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci; budují u žáků pozitivní vztah k matematice.</p> <p>Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky – kalkulátory, PC a další pomůcky.</p> <p>Cíle:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení paměti, představivosti, kombinatorického, logického, abstraktního a analytického myšlení žáků - aplikace vzorců a početních výkonů při řešení úloh v praktickém životě

Název předmětu	Matematika
	<ul style="list-style-type: none"> - přesné a stručné vyjadřování užíváním matematického jazyka a symboliky - zdokonalování grafického projevu - poskytnutí poznatků a dovedností, které jsou nezbytným předpokladem k poznávání přírodních jevů, techniky, ekonomie, sociologie - formování volných vlastností (důslednost, vytrvalost, vynalézavost, přesnost, schopnost sebekontroly, rozvoj sebedůvěry) - zdokonalování se v samostatné a kritické práci se zdroji informací - rozvíjení spolupráce
<p>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</p>	<p>Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Matematika v ročnících prima – kvarta je rozdělen na tyto tematické okruhy: Číslo a proměnná; Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a prostoru. Tematický okruh Číslo a proměnná navazuje a prohlubuje tematický okruh Čísla a početní operace z prvního stupně základního vzdělávání. Součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, při kterých je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy. Žáci se učí řešit problémové úlohy z běžného života.</p> <p>V rámci předmětu jsou rozvíjeny klíčové kompetence.</p> <p>Výuka probíhá především v kmenových třídách.</p> <p>Hodinová dotace se řídí učebním plánem.</p> <p>Postupy, metody a formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální práce - samostatná práce - práce ve dvojicích - skupinová práce - práce s učebnicí - práce s textem - práce s výpočetní technikou (kalkulátor, počítač) - práce s tabulkami a grafy - písemná práce - problémové vyučování
<p>Integrace předmětů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Matematika a její aplikace
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu,</p>	<p>Kompetence k řešení problémů: Žák:</p>

Název předmětu	Matematika
<p>jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<p>tvořivě přistupuje k řešení zadaných problémových úloh hledá různé možnosti řešení; řešení aplikuje do praxe kriticky pracuje se zdroji informací; zpracovává a prezentuje získané informace</p> <p>Kompetence komunikativní: Žák: komunikuje ve skupině samostatně hodnotí svou práci i práci spolužáků jasně, srozumitelně vyjadřuje své myšlenky využívá komunikační prostředky</p> <p>Kompetence sociální a personální: Žák: spolupracuje v týmu samostatně hodnotí svou práci i práci spolužáků</p> <p>Kompetence občanská: Žák: se seznamuje s morálními a legislativními zákony při využívání zdrojů informací (pirátství, autorské zákony, hesla) kriticky přemýšlí nad získanými informacemi (zejména z internetu)</p> <p>Kompetence k učení: Žák: pracuje samostatně, využívá informace z různých zdrojů využívá vlastní poznámky při praktických činnostech porovnává své zkušenosti se získanými znalostmi</p> <p>Kompetence pracovní: Žák: se seznamuje s technickými pomůckami, pracuje s nimi, využívá pomůcky ke zlepšení organizace a efektivity práce dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla plní zadané úkoly připravuje se na výuku</p>
<p>Způsob hodnocení žáků</p>	<p>Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem.</p>

Matematika	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanská Kompetence k učení Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Přirozená čísla		Žák • používá přirozená čísla k modelování reálných situací • přirozená čísla zobrazí na číselné ose, porovnává, zaokrouhluje • počítá s přirozenými čísly (sčítá, odčítá, násobí, dělí) • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace • rozlišuje čísla a číslice • zná a určuje dělitele a násobky • používá znaky dělitelnosti • rozlišuje prvočísla a čísla složená, čísla složená umí rozložit na součin prvočísel • umí určit společné násobky a dělitele • vše využívá ve slovních úlohách
Desetinná čísla a zlomky		Žák • zapisuje a čte desetinná čísla a zlomky • odhaduje velikost čísla, rozděluje celek • desetinná čísla a zlomky znázorňuje na číselné ose, porovnává • provádí odhady • zaokrouhluje • sčítá a odčítá desetinná čísla • násobí a dělí desetinná čísla
Základní rovinné útvary		Žák • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, trojúhelník, obdélník, čtverec atd.) • útvary črtá, rýsuje, odhaduje a měří velikosti
Obvody a obsahy		Žák • zná, převádí, používá jednotky délky a obsahu • odhaduje a vypočítá obvod a obsah • správně zapisuje výsledek • používá značky • řeší úlohy z praxe
Geometrická tělesa		Žák • rozeznává a popisuje tělesa (krychle, kvádr, hranol, jehlan, kužel, válec, koule) • uvede příklady, kde je může vidět • tělesa črtá • načrtne a narýsuje síť kvádrů a krychle • zná, užívá a převádí jednotky obsahu a objemu • odhadne, vypočítá povrch a objem kvádrů a krychle • znalosti používá v praktických úlohách
Úhel a jeho velikost		Žák • charakterizuje úhel • narýsuje osu úhlu • odhaduje a měří velikost úhlu, porovnává úhly • přenáší, sčítá a odčítá úhly • zná a používá jednotky (stupně a minuty)
Osová souměrnost		Žák • určí shodné útvary • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti • určí osově souměrný útvar, určí jeho osy souměrnosti • poznatky

Matematika	prima	
		dokáže využít v praxi
Nestandardní aplikační úlohy a problémy ☒ - číselné a logické řady ☒ - číselné a obrázkové analogie ☒ - logické a netradiční geometrické úlohy		Žák • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Finanční gramotnost		Žák: • řeší jednoduché slovní úlohy z oblasti nakupování či rozpočtu domácnosti • vypočítá cenu zboží • zaokrouhluje výsledné ceny
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
V rámci aktivit při vyučování se žák učí spolupracovat s ostatními spolužáky ve skupině. Žák se zapojuje do soutěží.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Žák rozvíjí pozornost, paměť. Učí se soustředit. Plní zadané úkoly, připravuje se na výuku.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák rozvíjí komunikační, formulační a argumentační schopnosti. Učí se správně vyjadřovat. Při komunikaci používá správnou terminologii.		
Osobnostní a sociální výchova - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Žák hledá různé způsoby řešení problémových úloh; umí zdůvodnit správnost daného řešení.		
Mediální výchova - Uživatelé		
Žák vyhledává a zpracovává informace. Kriticky pracuje s různými zdroji informací.		

Matematika	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Racionální čísla		Žák • uvede zlomek na základní tvar, zobrazí zlomek na číselné ose • umí porovnávat zlomky • určí společný jmenovatel zlomků • zlomky sčítá, odčítá, násobí

Matematika	sekunda	
		a dělí • pracuje se smíšenými čísly • užívá zlomky při řešení praktických situací • zobrazí racionální číslo na číselné ose • porovnává racionální čísla • počítá s racionálními čísly • zná periodická čísla • převádí zlomek na desetinné číslo a naopak • numerické výpočty využívá při řešení slovních úloh
Poměr		Žák • porovnává veličiny poměrem • zvětšuje či zmenšuje danou hodnotu v daném poměru • upraví poměr krácením a rozšiřováním • rozdělí celek na části v daném poměru • řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru • pracuje s měřítkem mapy a plánu (určí rozměry na mapě, skutečné rozměry, přepočte rozměry v různých měřítkách mapy) • řeší příklady z finanční matematiky
Přímá a nepřímá úměrnost		Žák • zapisuje tabulku přímé a nepřímé úměrnosti • pozná a zdůvodní, zda daná závislost je přímá /nepřímá • pracuje v pravouhlé sestavě souřadnic • pracuje se vzorci pro přímou a nepřímou úměrnost • umí rýsovat grafy přímé /nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky • znalosti využívá v řešení příkladů z finanční matematiky
Procenta		Žák • ví, jaká část celku je procento a promile • umí určit kolik % je daná část z celku, umí určit počet %, určí celek z dané části, z daného počtu % • řeší slovní úlohy z praxe • zná vztah mezi procentem a promile • počítá úlohy z finanční matematiky (cena zboží - sleva, zdražení, úroky, úroková míra, půjčka, vklad)
Shodnost; Středová souměrnost		Žák • určí shodné útvary • užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu, umí sestrojit trojúhelník podle daných vět • sestrojí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti • určí osu osově souměrného rovinného obrazce, určí střed souměrnosti rovinného obrazce • užívá shodná zobrazení v praxi
Čtyřúhelníky		Žák • umí rozlišovat jednotlivé druhy rovnoběžníků, lichoběžníků a zná jejich vlastnosti • umí tyto obrazce sestrojit, vypočítat jejich obvod a obsah • řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku
Hranoly		Žák • pozná a popíše hranol • sestrojí síť hranolu • narýsuje kvádr a krychli • umí vypočítat povrch a objem hranolu • převádí jednotky délky, objemu a obsahu
Nestandardní aplikační úlohy a problémy ☒ - číselné a logické řady ☒ - číselné a obrázkové analogie ☒ - logické a netradiční geometrické úlohy		Žák • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Finanční gramotnost		Žák • porovnává veličiny poměrem • zvětšuje či zmenšuje danou hodnotu v daném

Matematika	sekunda	
		<p>poměru • upraví poměr krácením a rozšiřováním • rozdělí celek na části v daném poměru • řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru • pracuje s měřítkem mapy a plánu (určí rozměry na mapě, skutečné rozměry, přepočte rozměry v různých měřítkách mapy) • řeší příklady z finanční matematiky</p> <p>Žák • zapisuje tabulku přímé a nepřímé úměrnosti • pozná a zdůvodní, zda daná závislost je přímá /nepřímá • pracuje v pravouhlé sestavě souřadnic • pracuje se vzorci pro přímou a nepřímou úměrnost • umí rýsovat grafy přímé /nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky • znalosti využívá v řešení příkladů z finanční matematiky</p> <p>Žák • ví, jaká část celku je procento a promile • umí určit kolik % je daná část z celku, umí určit počet %, určí celek z dané části, z daného počtu % • řeší slovní úlohy z praxe • zná vztah mezi procentem a promile • počítá úlohy z finanční matematiky (cena zboží - sleva, zdražení, úroky, úroková míra, půjčka, vklad)</p> <p>Žák • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>
Celá čísla		<p>Žák • zapíše záporné a kladné číslo, • zobrazí celá čísla na číselné ose • určí číslo opačné • umí celá čísla porovnávat, sčítat, odčítat, násobit, dělit • užívá celá čísla v úlohách z praxe (teploměr, dluhy)</p>
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Mediální výchova - Uživatelé		
Žák vyhledává a zpracovává informace. Kriticky pracuje s různými zdroji informací.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák rozvíjí komunikační, formulační a argumentační schopnosti. Učí se správně vyjadřovat. Při komunikaci používá správnou terminologii.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Žák rozvíjí pozornost, paměť. Učí se soustředit. Plní zadané úkoly, připravuje se na výuku.		
Osobnostní a sociální výchova - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Žák hledá různé způsoby řešení problémových úloh; umí zdůvodnit správnost daného řešení.		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
V rámci aktivit při vyučování se žák učí spolupracovat s ostatními spolužáky ve skupině. Žák se zapojuje do soutěží.		

Matematika	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Mocniny a odmocniny		Žák používá druhou mocninu a odmocninu a mocniny s přirozeným mocnitelem. Používá symboly pro zápis. Odhaduje výsledek, zaokrouhluje. Počítá z paměti, používá tabulky a kalkulačtor. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace zná a používá pravidla pro počítání s mocninami. Umí zapsat číslo v desítkové soustavě.
Pythagorova věta a její užití		Žák umí popsat pravouhlý trojúhelník. Zná a používá Pythagorovu větu. Na základě znalosti obrácené Pythagorovy věty umí určit, zda je trojúhelník pravouhlý. Řeší praktické úlohy v rovině a prostoru. Porovnává, provádí odhady.
Výrazy		Žák ví, co je číselný a algebraický výraz. Zná pojem proměnná. Vypočítá hodnotu číselného výrazu. Zná a používá různé druhy závorek. Zapisuje a upravuje výrazy s proměnnými. Řeší praktické úlohy s výrazy.
Mnohočleny		Žák ví, co je mnohočlen. Umí určit počet členů v mnohočlenu. Používá stručný zápis. Provádí početní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení), rozkládá mnohočlen na součin. Zná a používá vzorce usnadňující úpravy. Znalosti aplikuje na konkrétní praktické příklady.
Lineární rovnice		Žák ví, co je rovnice. Používá správné termíny. Umí řešit lineární rovnice s jednou neznámou, výsledek ověří zkouškou. Řeší jednoduché typy rovnic. Používá ekvivalentní úpravy rovnic. Řeší slovní úlohy pomocí rovnice s jednou neznámou (úlohy z praxe). Umí osamostatnit neznámou ze vzorce.
Základy statistiky		Žák používá základní statistické pojmy (statistické šetření, statistický soubor, statistická jednotka, znak, hodnota znaku, četnost, relativní četnost). Zná základní druhy diagramů, umí znázornit výsledky statistického šetření. Vyhledá konkrétní příklady (např. z tisku, internetu) vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data v tabulkách a grafech porovnává soubory dat. Určí aritmetický průměr, modus,

Matematika	tercie	
		medián. Provádí jednoduchá statistická šetření. Vypočítá průměrný měsíční zisk. Umí číst a sestavit diagramy z oblasti financí a ekonomiky.☒
Kružnice a kruh		Žák rozlišuje mezi kružnicí a kruhem. Umí tyto útvary načrtnout, narýsovat a popsat. Zná základní pojmy (poloměr, průměr). Určí vzájemnou polohu kružnice a bodu, dvou kružnic, kružnice a přímky (používá pojmy sečna, tečna, vnější přímka, tětiva). Umí narýsovat tečnu ke kružnici. Zná a využívá Thaletovu větu. Vypočítá délku kružnice, obvod kruhu, obsah kruhu. Ví, jaká je hodnota Ludolfova čísla. Znalosti dokáže využít v praxi.
Válec		Žák uvede konkrétní příklady těles tvaru válce. Odliší válec od ostatních těles. Válec načrtne a popíše. Ví, co tvoří plášť válce, narýsuje síť válce. Vypočítá povrch a objem válce, správně zapíše výsledek odhaduje výsledek. Řeší úlohy z praxe.
Konstrukční úlohy		Žák črtá, rýsuje, měří. Používá správné značení rovinných útvarů. Používá matematickou symboliku. Umí popsat množiny bodů v rovině. Provádí konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků (rozbor, postup konstrukce, konstrukce, kontrola, určení počtu řešení). Zná druhy trojúhelníků a čtyřúhelníků. Geometrické úlohy umí aplikovat v praxi.
Finanční gramotnost		Žák používá základní statistické pojmy (statistické šetření, statistický soubor, statistická jednotka, znak, hodnota znaku, četnost, relativní četnost). Zná základní druhy diagramů, umí znázornit výsledky statistického šetření. Vyhledá konkrétní příklady (např. z tisku, internetu) vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data v tabulkách a grafech porovnává soubory dat. Určí aritmetický průměr, modus, medián. Provádí jednoduchá statistická šetření. Vypočítá průměrný měsíční zisk. Umí číst a sestavit diagramy z oblasti financí a ekonomiky.☒
Nestandardní aplikační úlohy a problémy ☒ - číselné a logické řady ☒ - číselné a obrázkové analogie ☒ - logické a netradiční geometrické úlohy		Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Žák rozvíjí pozornost, paměť. Učí se soustředit. Plní zadané úkoly, připravuje se na výuku.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák rozvíjí komunikační, formulační a argumentační schopnosti. Učí se správně vyjadřovat. Při komunikaci používá správnou terminologii.		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		

Matematika	tercie	
V rámci aktivit při vyučování se žák učí spolupracovat s ostatními spolužáky ve skupině. Žák se zapojuje do soutěží.		
Osobnostní a sociální výchova - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Žák hledá různé způsoby řešení problémových úloh; umí zdůvodnit správnost daného řešení.		
Mediální výchova - Uživatelé		
Žák vyhledává a zpracovává informace. Kriticky pracuje s různými zdroji informací.		

Matematika	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Lomený výraz, lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli (rozšiřující učivo)		Žák určuje podmínky, za kterých má lomený výraz smysl. Krátí, rozšiřuje, sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy. Převádí složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů. Řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli. Řeší slovní úlohy.
Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými		Žák řeší soustavu dosazovací metodou a provádí zkoušku. Řeší soustavu sčítací metodou. Řeší slovní úlohy pomocí soustavy rovnic.
Funkce, lineární funkce, nelineární funkce		Žák rozezná funkční závislost. Určí, co je/není funkce. Určí definiční obor funkce, a obor hodnot funkce. Sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce a nepřímé úměrnosti. Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic a nerovnic užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe.
Podobnost, goniometrické funkce sinus a kosinus a tangens v pravouhlém trojúhelníku		Žák určí podobné útvary v rovině. Určí a používá poměr podobnosti. Sestrojí rovinný obraz podobný danému. Rozdělí úsečku dané délky v určeném poměru. Užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami. Sestrojí grafy funkcí sinus, kosinus a tangens pro hodnoty úhlu v intervalu $\langle 0^\circ, 90^\circ \rangle$. Užívá goniometrické funkce ostrého úhlu při řešení úloh z praxe a při výpočtech objemů a povrchů těles. Určí hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek nebo kalkulátoru.

Matematika	kvarta	
Geometrická tělesa, jehlan, kužel, koule		Žák sestrojí síť jehlanu a kužele. Vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule v příkladech. Využívá goniometrické funkce při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele v praktických úlohách.
Základy finanční matematiky		Žák vypočítá úrok z dané jistiny za určité období v dané úrokové míře. Určí hledanou jistinu. Provádí jednoduché a složené úrokování a vypočítá úrok z úroku. Převádí různé měny. Zná cenné papíry, úvěry, pojištění, spoření, hypotéky, leasing, dluhopisy. Uvede možnosti různých typů pojištění. Zná platební karty. Určí reálnou cenu zboží včetně DPH a dalších poplatků. Orientuje se v účtence z obchodu, výpisu z účtu vypočítá daň. Popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby. Na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.
Nestandardní aplikační úlohy a problémy ☒ - číselné a logické řady ☒ - číselné a obrázkové analogie ☒ - logické a netradiční geometrické úlohy		Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Mediální výchova - Uživatelé		
Žák vyhledává a zpracovává informace. Kriticky pracuje s různými zdroji informací.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák rozvíjí komunikační, formulační a argumentační schopnosti. Učí se správně vyjadřovat. Při komunikaci používá správnou terminologii.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Žák rozvíjí pozornost, paměť. Učí se soustředit. Plní zadané úkoly, připravuje se na výuku.		
Osobnostní a sociální výchova - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Žák hledá různé způsoby řešení problémových úloh; umí zdůvodnit správnost daného řešení.		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
V rámci aktivit při vyučování se žák učí spolupracovat s ostatními spolužáky ve skupině. Žák se zapojuje do soutěží.		

5.8 Charakteristika vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, **včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody**. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Na vyšším stupni gymnázia dává žákům větší možnost k hledání souvislostí mezi poznávanými aspekty přírodních objektů a procesů.

Přírodní objekty jsou vesměs systémy nebo systémy vytvářejí, proto zkoumání přírody vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů a odstraňování jakýchkoli bariér mezi nimi.

Přírodovědné obory jsou si velmi blízké i v metodách a prostředcích, které používají ve své výzkumné činnosti. Používají totiž vždy souběžně empirické prostředky (tj. soustavné a objektivní pozorování, měření a experimenty) a prostředky teoretické (pojmy, hypotézy, modely a teorie). Každá z těchto složek je přitom v procesu výzkumu nezastupitelná, vzájemně se ovlivňují a podporují.

Žáci mají mít proto co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické (hlavně laboratorní) i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Přírodovědný výzkum má i své hodnotové a morální aspekty. Za nejvyšší hodnoty se v něm považují objektivita a pravdivost poznávání. Ty lze dosahovat jen v prostředí svobodné komunikace mezi lidmi a veřejné a nezávislé kontroly způsobu získávání dat či ověřování hypotéz. Proto se klade důraz na vytváření prostředí pro svobodnou diskusi o problémech i pro ověřování objektivitu a pravdivosti předložených informací. Žákům je zapotřebí na konkrétních příkladech ukazovat negativní důsledky zkreslování dat či využívání výsledků přírodovědného výzkumu pro účely potenciálně ohrožující člověka a další složky přírody.

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** obsahuje na nižším stupni gymnázia (prima – kvarta) obory: **Fyzika, Chemie, Biologie a Zeměpis**, na vyšším stupni gymnázia (I.-IV.ročník + kvinta – oktáva) : **Fyzika, Chemie, Biologie, Geografie a Geologie**. Tyto obory rozvíjí zájem u žáků a jejich pozitivní vztah k přírodním vědám jako neoddelitelné a nezastupitelné součásti lidské kultury, a to i prostřednictvím exkurzí v různých vědeckých, technologických a

kulturních institucích. Obory u žáků formují přírodovědný obraz světa a vytváří jim pevné základy jejich vědeckého názoru na svět, který je obklopuje. Pomáhá jim tak zaujímat vlastní kritické postoje k různým informacím z oblasti pseudovědy či antivědy.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Zeměpis (Geografie)**, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu celistvosti oboru, umístěn v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** na nižším stupni gymnázia navazuje na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** na I. stupni základního vzdělávání a vzdělávací oblast **Člověk a příroda** na vyšším stupni gymnázia navazuje na vzdělávací oblast **Člověk a příroda** na II. stupni základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, **které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku**, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Přírodovědná gramotnost

Materiální a prostorové podmínky

Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách nebo nově vybudované laboratoři. Ve třídách je k dispozici projekční technika (počítač, interaktivní tabule, projektor), počítač, připojení k internetu.

Díky nové laboratoři mohou studenti v průběhu vyučování biologie pracovat s mikroskopem a vytvářet nativní preparáty. Vzhledem k možnosti propojení mikroskopu s interaktivní tabulí je možno studentům prezentovat preparáty vznikající během výuky. V chemii bývá použita základní laboratorní technika pro demonstrační pokusy. Ve fyzice studenti používají pomůcky pro jednoduchá měření (měřidla délky, objemu, hmotnosti).

V oblasti člověk a příroda se pracuje s různými zdroji informací (učebnice, encyklopedie, M – F tabulky, mapy, nákresy, schémata, modely a internet). Učebnice jsou vybírány s ohledem na věk a cíle. Vzhledem k tématu jsou použity didaktické materiály pro samostatnou činnost žáků (např. učební texty, pracovní listy, pracovní sešity, přírodniny).

Internet je informačním zdrojem a prostředkem k rozvoji kompetencí. TSG a ZŠ umožňuje využití školního přístupu k internetu během výuky i po ní, jak na žákovských PC, tak i na tabletech, příp. na vlastních zařízeních.

Žákům nabízíme možnost doučování a to pro jednotlivce, skupinu, případně i celou třídu. Nadaní žáci se účastní biologických, ekologických a zeměpisných soutěží.

Personální podmínky – učitelé chemie, biologie, fyziky, zeměpisu

Všichni vyučující vzdělávací oblasti člověk a příroda na TSG a ZŠ splňují požadované kvalifikační předpoklady pro výuku.

Učitelé vzájemně spolupracují, průběžně se vzdělávají, absolvují metodické semináře, spolupracují na zahraničních projektech a výměnných pobytech.

Návaznost výuky, sledování výsledků a vyhodnocování výstupů

Ke zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků využíváme testování (ČŠI, SCIO, CERMAT) nebo jiných standardizovaných nástrojů. Na základě zjištěných výsledků se přijímají vhodná opatření.

Cíl hodiny učitel volí podle tematického plánu, ŠVP a jednání sekce (=předmětové komise), podle potřeb dané žákovské skupiny a jednotlivých žáků.

Učitel účelně strukturuje hodinu, motivuje žáky, používá různé metody výuky a vhodně vede žáky k používání pomůcek.

5.9 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
2	2	2	2					8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	<p>Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v oboru šestiletého i osmiletého gymnázia.</p> <p>Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod • získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací • respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí • rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka • rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování • aplikování geografických poznatků v praktickém životě
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Vzdělávací obsah oboru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie • Přírodní obraz Země • Regiony světa • Společenské a hospodářské prostředí

Název předmětu	Zeměpis
	<ul style="list-style-type: none"> • Životní prostředí • Česká republika <p>Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka interaktivní tabulí, demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem • skupinová práce (s využitím map, odborné literatury, časopisů aj.) • zeměpisné vycházky s pozorováním • exkurze <p>Zeměpis se vyučuje v učebnách, které jsou zároveň kmenovými třídami, protože výuka zeměpisu nevyžaduje zvláštní podmínky a prostředí ke vzdělávání žáků. V rámci předmětu se žáci zúčastňují exkurzí, které ale bývají komplexnějšího charakteru. Ve výuce zeměpisu používáme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atlas světa a atlas ČR, které mají studenti k dispozici ve škole a pracují s nimi ve dvojicích v lavici. • Nástěnné mapy, které jsou uloženy v kabinetě zeměpisu • Glóbus • Slepé mapy a jiné materiály • Interaktivní tabule s prezentacemi <p>V rámci předmětu zeměpis se žáci podle možností školy zúčastňují soutěží. Časová dotace předmětu se řídí učebním plánem.</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Geografie
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<p>Kompetence k řešení problémů: Ve vyučovacím oboru zeměpis utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešit problémové úlohy vztahující se k regionální geografii - hledat řešení pro ochranu životního prostředí <p>Kompetence komunikativní: Ve vyučovacím oboru zeměpis utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují:</p> <ul style="list-style-type: none"> -formulovat myšlenky a souvisle a kultivovaně je vyjadřovat -číst mapu -rozumět diagramům a dalším kartografickým vyjadřovacím prostředkům -tvořit otázky vztahující se k dané problematice -interpretovat texty

Název předmětu	Zeměpis
	Kompetence sociální a personální: Ve vyučovacím oboru zeměpis utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují: -pracovat v týmu při skupinové práci -učit se vzájemně naslouchat
	Kompetence občanská: Ve vyučovacím oboru zeměpis utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují: - chápat ekologické souvislosti - znát význam trvale udržitelného rozvoje - chránit kulturní, historické i přírodní památky
	Kompetence k učení: Ve vyučovacím oboru zeměpis utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují: - vyhledávat a třídit informace z kartografických zdrojů a to v tištěné i elektronické podobě - užívat termíny, znaky a symboly vztahující se ke geografii
	Kompetence pracovní: Ve vyučovacím oboru zeměpis utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují: -dodržovat pravidla bezpečnosti při praktickém vyučování v terénu
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení se řídí klasifikačním řádem.

Zeměpis	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Seznámení s učivem		Žák: Zdůvodní význam výuky zeměpisu, vysvětlí své názory a myšlenky.
Naše planeta je součástí vesmíru		Žák: Rozdělí základní vesmírná tělesa a zná vliv Slunce na Zemi, určí polohu Země ve

Zeměpis	prima	
		sluneční soustavě
Tvar a rozměry Země		Žák: Popíše tvar Země s pomocí globusu, prokáže tvar Země díky přírodnímu úkazu nebo satelitnímu snímku.
Určování zeměpisné polohy		Žák: Rozdělí základní vesmírná tělesa a zná vliv Slunce na Zemi, určí polohu Země ve sluneční soustavě Žák: Vyjmenuje možnosti orientace v přírodě bez přístrojů. Umí určit zeměpisnou polohu konkrétního místa. Vysvětlí základní pojmy: poledníky, rovnoběžky, datová čára, zem. síť, rozezná místní, světový a letní čas, určí základní poledník a počet čas. pásem.
Země v pohybu		Žák: Předvede otáčení Země kolem osy i kolem Slunce za pomoci glóbu. Vysvětlí pojem zem. osa, střídání ročních období. Zhodnotí důsledky pohybů Země na lidi a objasní délku dne a noci v průběhu roku v různých zem. šířkách.
Jediná přirozená družice Země		Žák: Popíše povrch, polohu a pohyb – fáze Měsíce. Pozná, kdy dochází k zatmění Měsíce a kdy Slunce, jednoduše popíše a znázorní dmutí moře. Zná, kdo a kdy stanul jako první na Měsíci.
Mapa a práce s mapou		Žák: Rozeznává a používá mapy a plány, rozlišuje druhy map dle měřítka, tématu a obsahu. Využívá měřítko mapy k výpočtu skutečné vzdálenosti. Zdůvodní význam map a přiměřeně ji dokáže interpretovat. Zorientuje mapu tak, aby souhlasila se skutečností, určí vlastní stanoviště, trasy, a zeměpisnou polohu daného bodu.
Terénní a geografická výuka, praxe a aplikace		Žák: Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.
Nadmořská výška a výškové rozdíly v krajině		Žák: Vysvětlí pojmy: vrstevnice, nadmořská výška, výškový rozdíl, kóty, používá síť vrstevnic k určení spádu kopce
Litosféra a geologické pochody		Žák: Vysvětlí základní pojmy: zemské jádro, plášť a kůra, oceány a kontinenty, litosféra, březní čára, pobřeží, záliv, pevninský šelf atd. Popíše vývoj pevniny na Zemi, popíše princip pohybu litosférických desek a jejich následků, umí vysvětlit pojmy středooceánský hřbet a hlubokomořský příkop. Vyjádří základní představu působení vnitřních sil na planetu, objasní vznik a rozdíl mezi kerným, vrásovým a sopečným pohořím, Popíše projev těchto procesů na zem. kůře a jejich dopady na lidskou společnost a zdůvodní pohyb litosférických desek.
Hydrosféra		Žák: Vyjmenuje variace výskytu vody na Zemi, zná procentuální rozdělení souší a

Zeměpis	prima	
		oceánů. Vysvětlí rozdíl mezi slanou, sladkou a brakickou vodou a jejich výskyt, popíše a vysvětlí koloběh vody v přírodě, vysvětlí pojmy pramen, ústí, přítok, povodí, úmoří.
Atmosféra		Žák: Rozdělí a popíše jednotlivé vrstvy atmosféry. Vyjmenuje druhy atmosférických srážek, zná složení vzduchu a princip vzniku oblak, vysvětlí pojem počasí. Rozumí funkci a činnosti meteorologických stanic, zná rozdíl mezi absolutní a průměrnou měřenou hodnotou, používá s porozuměním pojem tlak vzduchu. Vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím. Rozdělí Zemi na podnební pásy a popíše jejich rozdíly, pracuje s porozuměním se zákl. pojmy (obratník, tropy, subtropy, mírný a polární pás). Vysvětlí princip pohybu vzduchu v atmosféře, určí stálá a náhodná proudění, popíše a vysvětlí princip monzunů a umístí oblast výskytu.
Pedosféra		Žák: Vysvětlí činitele kvality půdy, její složení (půdní horizonty, druhy a typy, ornice). Vysvětlí princip a důvod orby a hnojení a co je to humus.
Biosféra - šířková vegetační stupňovitost a výšková stupňovitost		Žák: Vysvětlí s porozuměním pojem geografická (krajinná) sféra, biosféra, určí jednotlivé složky přírodní sféry, orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků biosféry v geograf. šířkových pásmech na Zemi. Lokalizuje a s porozuměním charakterizuje na mapě: polární pustiny, tundry, lesy mírného pásu, stepi, subtropickou tvrdolistou vegetaci, pouště a polopouště, savany a tropické deštné lesy. Vysvětlí důležitost zřizování národních parků a rezervací. Objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce v jednotlivých přírodních oblastech Země, vysvětlí s porozuměním pojem hranice lesa, výškový stupeň, sněhová čára).
Lidé a příroda - ohrožení a využití		Žák: Vysvětlí s porozuměním jak je lidstvo na Zemi ohroženo (zemětřesení, výbuch sopky, povodně, vichřice, sněhové laviny a bahenní proudy), lokalizuje místa výskytu na mapě. Vysvětlí s porozuměním rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji, ví jakým způsobem je nutné šetřit, je poučen o nutnosti recyklace a ochrany přírody.
Světová populace		Žák: Umí číst a komentovat dané demografické údaje, grafy, vysvětlí pojem hustota obyvatelstva, délka života a průměrný věk. Charakterizuje jednotlivé lidské rasy a lokalizuje jejich původní výskyt, vysvětlí zákl. pojmy – rasismus, lidská rasa, národ, jazyk a kultura, náboženství. Vysvětlí pojem migrace a její druhy, hlavní migrační toky.
Lidská sídla		Žák: Porovnává město a vesnici, vysvětlí rozdíl mezi nimi. Vysvětlí zákl. pojmy sídlo, vesnice, město, urbanizace, velkoměsto, slumy, aglomerace.

Zeměpis	prima
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
Multikulturní výchova - Etnický původ	
Žák zná rozdíly mezi rasami a posuzuje jejich jednotný původ, pozná projevy rasizmu, xenofobie, nacionalizmu.	
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí	
V tematických oblastech Atmosféra, Hydrosféra, Pedosféra, Biosféra si žák uvědomuje, že naše životní prostředí se mění a to výrazně i s přispěním lidské činnosti a v jednotlivých oblastech porozumí problémům, ke kterým dochází na Zemi.	
Environmentální výchova - Ekosystémy	
V tematické oblasti Biosféra dokáže žák rozpoznat jednotlivé ekosystémy na Zemi, charakterizuje biomy na Zemi i s jejich problémy.	
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Žák dokáže interpretovat základní globální problémy s tím, že zná podstatu problémů a jejich dopady.	

Zeměpis	sekunda
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní
Učivo	ŠVP výstupy
Jak je svět rozdělen – pevniny a oceány	Žák • vyhledá jednotlivé části světa • čte text s porozuměním • pracuje s grafy • charakterizuje části naší planety a dokáže porovnávat jejich rozlohu
Státy a jejich hranice	Žák • popíše zkušenosti s přechodem hranic • zná rozdíl mezi přírodní a umělou hranicí • vysvětlí s porozuměním pojmy – státní, přírodní a umělá hranice • pojmenuje různé druhy přírodních hranic
Není stát jako stát	Žák • zná formy státního zřízení • vysvětlí s porozuměním základní pojmy – monarchie, demokracie, republika, závislá území atd. • rozumí pojmu demokracie a chápe rozdíl mezi demokratickým a diktátorským režimem
Afrika – ohrožený světadíl, kolem břehů Afriky, velmi starý kontinent, přírodní poměry Afriky, vodstvo, přírodní krajiny, Afrika včera, dnes a zítra	Žák • využívá textu a mapek • vysvětlí specifika této oblasti • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva v Africe, vyjmenuje její nejvýznamnější

Zeměpis	sekunda	
		historické mezníky
Africké regiony – při pobřeží Středozemního moře		Žák • využívá textu a mapek • vysvětlí specifika této oblasti • charakterizuje přírodní podmínky v Severní Africe, a její jednotlivé státy • vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci • vysvětlí s porozuměním pojem artézská studna, nomádi, negramotnost • využívá textu a mapek
Sahel – nejchudší část Afriky		Žák • využívá textu a mapek • vysvětlí specifika této oblasti • charakterizuje přírodní podmínky oblasti a její jednotlivé státy • vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci • vysvětlí s porozuměním pojem hladomor, občanská válka
Země Guinejského zálivu		Žák • vysvětlí specifika této oblasti • charakterizuje přírodní podmínky ve Střední Africe a její jednotlivé státy • vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci • vysvětlí s porozuměním pojem galeriový les, deštný les, plantážnictví
Východní Afrika		Žák • vysvětlí specifika této oblasti • charakterizuje přírodní podmínky ve východní Africe a její jednotlivé státy • vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci • vysvětlí s porozuměním důležitost národních parků a ochrany přírody
Jižní Afrika		Žák • vysvětlí specifika této oblasti • charakterizuje přírodní podmínky v Jižní Africe a její jednotlivé státy • vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci • vysvětlí s porozuměním pojmy apartheid, kolonie
Opakování - Afrika		Žák napíše kontrolní test
Atlantský oceán		Žák • popíše součásti dna oceánů • vysvětlí funkce a význam Golského proudu • popíše hrozící katastrofy způsobené lidskou činností v oceánu a význam přírodního bohatství oceánu a nutnosti jeho ochrany
Amerika – Od vigvamů k mrakodrapům, po stopách objevitelů, přírodní poměry a kdo jsou obyvatelé Ameriky		Žák • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva v Americe • vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci • popíše proces osidlování a migrací na toto území
Americké regiony – Severoamerické regiony - USA		Žák • vyhledává samostatně v atlase • charakterizuje polohu, členitost, povrch, podnebí a jeho specifika, rozmístění vodstva v USA, průmysl, hospodářství, rozmístění a charakter populace v USA • najde na mapě největší města a aglomerace USA vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci
Kanada		Žák • vyhledává samostatně v atlase • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních

Zeměpis	sekunda	
		zdrojů, obyvatelstva v Kanadě • vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci
Mexiko, oblast od Yucatanu k Panamskému průplavu a ostrovy Karibského moře		Žák • vyhledává samostatně v atlase • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva v Mexiku a střední Americe • vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci
Jihoamerické regiony		Žák • vyhledává samostatně v atlase • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva v Jihoamerickém regionu • vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci
Opakování - Amerika		Žák napíše kontrolní test
Antarktida		Žák • vyhledává samostatně v atlase • vnímá zachování autonomie a nedotknutelnosti regionu • charakterizuje polohu, členitost, povrch, podnebí, přírodní podmínky a zdroje této oblasti, vysvětlí vliv mezinárodních smluv na pozici tohoto kontinentu a význam výzkumných stanic
Indický oceán		Žák • vyhledává samostatně v atlase • zná pojmy zemětřesení, tsunami • charakterizuje specifika této oblasti, vysvětlí s porozuměním pojem tsunami, rozumí důležitosti zachování korálových útesů
Tichý oceán a Oceánie		Žák • vyhledává samostatně v atlase • zná pojmy zemětřesení, tsunami • charakterizuje specifika této oblasti, vysvětlí s porozuměním pojem tajfun, tropický cyklon, rozumí důležitosti zachování korálových útesů
Austrálie		Žák • vyhledává samostatně v atlase • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva v Austrálii • vysvětlí vliv historického vývoje tohoto kontinentu na její dnešní situaci
Severní ledový oceán a Arktida		Žák • vyhledává samostatně v atlase • charakterizuje specifika této oblasti, vysvětlí s porozuměním pojem drift, polární záře • rozumí důležitosti zachování ledovcového příkrovu Arktidy
Asie		Žák • vyhledává samostatně v atlase • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva v Asii • vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Zeměpis	sekunda
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí	
V tématech Regionální geografie světadílů - Afrika, Amerika, Austrálie a Asie se žák seznamuje s přír. podmínkami života obyvatel v těchto regionech.	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
V tématech Regionální geografie světadílů - Afrika, Amerika, Austrálie a Asie se žák seznamuje s příčinami a dopady globálních problémů v jednotlivých regionech.	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	
Zejména v tématu Afrika se žák seznamuje s problémy hladu, chudoby, výskytu nemocí atd. a možnostmi jak je řešit.	
Environmentální výchova - Základní podmínky života	
V tématech Regionální geografie světadílů - Afrika, Amerika, Austrálie a Asie se žák seznamuje s přírodními podmínkami života obyvatel v těchto regionech, zejména s problematikou nedostatku vody v rozvojových státech světa.	

Zeměpis	tercie
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská ● Kompetence k učení ● Kompetence pracovní
Učivo	ŠVP výstupy
Asie	Žák vyhledává samostatně pojmy v atlase. Vysvětlí specifika dané oblasti. Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírod. zdrojů, obyvatelstva v Asii. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci.
Asijské regiony - Blízký východ	Žák vyhledává samostatně pojmy v atlase. Vysvětlí specifika dané oblasti. Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírod. zdrojů, obyvatelstva na Blízkém východě. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci.
Asie - Střední východ	Žák vyhledává samostatně pojmy v atlase. Vysvětlí specifika dané oblasti. Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírod. zdrojů, obyvatelstva na Středním východě.

Zeměpis	tercie	
		Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci.
Asie - Zakavkazsko		Žák vyhledává samostatně pojmy v atlase. Vysvětlí specifika dané oblasti. Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírod. zdrojů, obyvatelstva v Zakavkazské oblasti. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci.
Asie - Střední Asie		Žák vyhledává samostatně pojmy v atlase. Vysvětlí specifika dané oblasti. Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírod. zdrojů, obyvatelstva ve Střední Asii. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci.
Asie - Jižní Asie		Žák vyhledává samostatně pojmy v atlase. Vysvětlí specifika dané oblasti. Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírod. zdrojů, obyvatelstva v Jižní Asii. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci.
Asie - Jihovýchodní Asie		Žák vyhledává samostatně pojmy v atlase. Vysvětlí specifika dané oblasti. Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírod. zdrojů, obyvatelstva v Jihovýchodní Asii. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci.
Asie - Východní Asie		Žák vyhledává samostatně pojmy v atlase. Vysvětlí specifika dané oblasti. Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírod. zdrojů, obyvatelstva v Východní Asii. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci.
Asie - Sibiř a Dálný východ		Žák vyhledává samostatně pojmy v atlase. Vysvětlí specifika dané oblasti. Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírod. zdrojů, obyvatelstva na Sibiři a Dálném Východě. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci.
Opakování - Asie		Žák napíše opakovací test.
Evropa jako světadíl a historický vývoj oblasti		Žák zdůvodní význam regionu Evropy. Vymezí hranice Evropy. Popíše základní rysy Evropy. Dokáže popsat hlavní historické momenty Evropy.
Přírodní podmínky v Evropě		Žák popíše vodstvo a jeho rozložení. Zdůvodní rozložení podnebných pásů. Vyhledá základní horopisné jednotky. Popíše jednotlivé přírodní oblasti Evropy. Rozpozná rozdíly mezi jednotlivými vegetačními pásy.
Evropa – obyvatelstvo a osídlení		Žák objasní důvody rozmístění obyvatel. Zdůvodní pokles počtu obyvatel Evropy. Popíše věkové, rasové, jazykové složení obyvatel. Rozliší hlavní křesťanské směry.

Zeměpis	tercie	
		Vysvětlí důvody migrace v Evropě a její důsledky. Rozezná hlavní rozdíly mezi městem a vesnickým sídlem a zdůvodní stupeň urbanizace.
Evropa - hospodářství		Žák popíše vývoj hospodářství v Evropě ve 20.st. Objasní zemědělskou produkci. Rozezná známé evropské značky průmyslu a objasní jeho lokaci a rozmanitost. Porovná druhy dopravy a objasní jejich používání vymezení hlavní oblasti C.R.
Regiony Evropy - střední Evropa		Žák charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva ve střední Evropě. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci. Zařadí všechny státy do regionu. Porovná vyspělost regionu a jednotlivých států.
Regiony Evropy - severní Evropa		Žák charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva v severní Evropě. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci. Zařadí všechny státy do regionu. Porovná vyspělost regionu a jednotlivých států.
Regiony Evropy - západní Evropa		Žák charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva v západní Evropě. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci. Zařadí všechny státy do regionu. Porovná vyspělost regionu a jednotlivých států.
Regiony Evropy - jižní Evropa		Žák charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva v jižní Evropě. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci. Zařadí všechny státy do regionu. Porovná vyspělost regionu a jednotlivých států.
Regiony Evropy - jihovýchodní E.		Žák charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva v jihovýchodní Evropě. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci. Zařadí všechny státy do regionu. Porovná vyspělost regionu a jednotlivých států. Zdůvodní rozpad SFRJ.
Regiony Evropy - východní Evropa		Žák charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva ve východní Evropě. Vysvětlí vliv historického vývoje této oblasti na její dnešní situaci. Zařadí všechny státy do regionu. Porovná vyspělost regionu a jednotlivých států. Zdůvodní rozpad SSSR.
Evropská unie		Žák najde všechny státy EU. Používá základní termíny týkající se EU. Zdůvodní význam EU, zhodnotí klady a zápory členství.

Zeměpis	tercie
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
V tématu Evropa jako světadíl a historický vývoj oblasti se žák seznamuje se změnami politické mapy Evropy od poloviny 19. století.	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě	
V tématu Evropa jako světadíl a historický vývoj oblasti se žák seznamuje s poměry poválečného uspořádání v Evropě.	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá	
V tématu Evropská unie se žák seznamuje se změnami politické mapy Evropy zejména ve 20. století.	

Zeměpis	kvarta
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní
Učivo	ŠVP výstupy
Česko - základní charakteristika státu, vývoj státního území, přírodní poměry (geologie, reliéf, vodstvo)	Žák zařadí ČR do regionu, do Evropy, do organizací. Vysvětlí územní změny naší vlasti ve 20. st. Porovná geomorfologii České vysočiny a Západních Karpat. Zjistí přítomnost ledovců u nás a vysvětlí jeho projevy. Rozezná jednotlivé tvary reliéfu a aplikuje při práci s atlasem. Objasní rozložení vodstva ČR.
Česko - suroviny a energetika, ochrana přírody	Žák zhodnotí naši surovinovou základnu a objasní energetickou situaci u nás. Zdůvodní význam ochrany přírody, zařadí chráněné oblasti do NP, CHKO. Kriticky zhodnotí stav ŽP v ČR.
Česko - hospodářství – zemědělství, průmysl, služby, doprava	Žák popíše hlavní momenty vývoje českého hospodářství ve 20. st. Správně používá a aplikuje pojmy jako privatizace, znárodnování, transformace aj. Ukáže zemědělské produkční oblasti a vyhledá v atlase pěstované plodiny a vysvětlí, proč se pěstují právě tam. Zhodnotí průmyslovou výrobu, rozezná známé průmyslové výrobky. Vysvětlí rozvoj služeb. Porovná všechny druhy dopravy u nás a vysvětlí jejich význam.
Regiony ČR - rozdělení ČR + Praha, Středočeský, Jihočeský kraj, Ústecký kraj,	Žák zjistí regionální členění ČR. Zdůvodní významné postavení Prahy v rámci ČR.

Zeměpis	kvarta	
Vysočina, Jihomoravský, Zlínský, Olomoucký, Moravskoslezský, Královéhradecký, Pardubický, Liberecký a Karlovarský kraj		Vymezí kraje, provede geografickou charakteristiku regionů, vysvětlí význam a priority krajů v rámci ČR. Vymezí kraje, provede geografickou charakteristiku regionů, vysvětlí význam a priority krajů v rámci ČR.
Česko - zahraniční vztahy a cestovní ruch		Žák vysvětlí zahraniční vztahy ČR a její postavení v Evropě a ve světě. Zhodnotí cestovní ruch v ČR. Ukáže památky UNESCO.
Světové hospodářství		Žák rozlišuje a s porozuměním charakterizuje jednotlivé sektory světového hospodářství a vysvětlí důležitost a provázanost těchto odvětví s přírodní složkou.
Zemědělství, rybolov, lov, lesní a vodní hospodářství		Žák lokalizuje a popíše jednotlivé rozdílnosti v typu a charakteru těchto sektorů hospodářství a vysvětlí jejich provázanost s přírodní složkou.
Průmysl		Žák lokalizuje a s porozuměním charakterizuje tento sektor na mapě a vysvětlí jednotlivé rozdíly skupin nerostných surovin a typů průmyslu.
Doprava a spoje		Žák charakterizuje jednotlivé dopravní sféry a je schopen stanovit jasné dopady dopravy na okolní krajinu, ukáže na mapě důležitá centra pro dopravu.
Opakování – svět.hospodářství		Žák napíše opakovací test.
Služby obyvatelstvu		Žák charakterizuje s porozuměním jednotlivé složky sektoru služeb a uvádí jednotlivé příklady (výrobní a nevýrobní služby).
Cestovní ruch		Žák charakterizuje a rozřadí jednotlivé oblasti cestovního ruchu, dokáže najít a charakterizovat vybraná centra cestovního ruchu.
Světový trh a mezinárodní obchod		Žák charakterizuje a rozřadí jednotlivé oblasti obchodní sféry, dle historických znalostí dokáže zdůvodnit jednotlivé vazby.
Opakování – Česká republika		Žák napíše opakovací test.
Politická mapa dnešního světa - společné a odlišné znaky států, svrchovanost státu		Žák s porozuměním charakterizuje jednotlivé druhy státního seskupení, vysvětlí dané zkratky mezinárodních organizací rozliší s porozuměním různé státní seskupení a jejich historický vývoj a politické návaznosti.
Státy podle původu a počtu obyvatel		Žák charakterizuje jednotlivé znaky lidských ras a s porozuměním vysvětlí pojem rasismus, přírůstek obyvatelstva atd.
Průběh a tvar státních hranic		Žák vysvětlí rozdíl mezi přirozenými a umělými hranicemi, historický vývoj ČR.
Státy světa podle správního členění		Žák popíše a vysvětlí pojem obec, unitární a federativní stát, charakterizuje funkci a členy EU.
Státní zřízení a formy vlády		Žák popíše a vysvětlí s porozuměním pojmy konstituční, absolutistická monarchie, republika, přímá volba prezidenta atd.
Státy světa podle politického systému a podle politické moci		Žák popíše a vysvětlí s porozuměním pojmy demokracie, diktatura, vojenská

Zeměpis	kvarta	
		diktatura a uvede příklady těchto státních zřízení.
Politická a hospodářská seskupení států světa, mezinárodní organizace, OSN		Žák popíše a vysvětlí s porozuměním pojmy OSN, EU, NATO, OECD, OPEC, Commonwealth, SNS atd.
Odlišný stupeň rozvoje států		Žák popíše a vysvětlí s porozuměním rozdíl mezi vyspělými státy a rozvojovými zeměmi a bývalým socialistickým blokem.
Ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů		Žák rozlišuje a popíše jednotlivé typy problémů a lokalizuje alespoň 3 nynější ohniska konfliktů.
Nové státy na mapě		Žák rozlišuje a popíše nové vzniklé státy, jejich problematické oblasti a jejich původní státní seskupení.
Opakování - politický zeměpis		Žák napíše opakovací test.
Krajina a životní prostředí, Ekosystém planety Země a přírodní krajina		Žák dokáže vyjmenovat jednotlivé složky přírodní krajiny a jejich vztahy. Dokáže vyjmenovat jednotlivé složky kulturní krajiny a jejich vztahy. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
Globální problémy lidstva - kyselý déšť, ničení tropických deštných lesů, znečištění atmosféry a oceánů, přelidnění a hlad, trvale udržitelný rozvoj		Žák dokáže posoudit s porozuměním jednotlivé ekologické problémy a jejich provázanost s přírod. složkou. Dokáže posoudit s porozuměním jednotlivé ekol. problémy v oceánu a jejich provázanost s přírod. složkou. Dokáže posoudit s porozuměním jednotlivé ekol. problémy související s trop.lesy a jejich provázanost s průmyslem. Dokáže posoudit s porozuměním jednotlivé ekol. problémy v atmosféře a jejich provázanost s přírod. složkou. Dokáže posoudit s porozuměním jednotlivé ekol. problémy související s kyselými dešti a jejich provázanost s průmyslem. Dokáže posoudit s poroz. jednotlivé problémy související s přelidněním a hladomory provázanost s vyspělostí státu. Dokáže posoudit s porozuměním jednotlivé důvody ekolog. pravidel a nutnosti jejich chápání a dodržování.
Ochrana přírody a krajiny: národní parky		Žák dokáže posoudit s poroz. jednotlivé důvody související se vznikem jednotlivých typů ochranných pásem.
Česko - obyvatelstvo a jeho charakteristiky		Žák vysvětlí příčiny úbytku Čechů, národnostní složení obyvatel. Zdůvodní demografické stárnutí obyvatel. Objasní náboženskou strukturu. Popíše migrační problematiku. Vysvětlí rostoucí urbanizaci.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát		
V tématu Státy světa podle politického systému a podle politické moci se žák seznamuje sobčanskou společností a státem.		

Zeměpis	kvarta	
Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě		
V tématu Politická mapa dnešního světa - společné a odlišné znaky států, svrchovanost státu se žák seznamuje s formami participace občanů v politickém životě.		
Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
V tématu Státní zřízení a formy vlády se žák seznamuje s principem demokracie.		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
V tématu Krajina a životní prostředí, Ekosystém planety Země a přírodní krajina se žák seznamuje se základními podmínkami života na Zemi i s ochranou životního prostředí.		
Environmentální výchova - Životní prostředí regionu a České republiky		
V tématu Ochrana přírody a krajiny: národní parky se žák seznamuje s problémy životního prostředí v našem regionu okresu Tábor i celkově v České republice.		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
V tématu Globální problémy lidstva - kyselý déšť, ničení tropických deštných lesů, znečištění atmosféry a oceánů, přelidnění a hlad, trvale udržitelný rozvoj se žák seznamuje s problémy životního prostředí, které lidstvo nejvíce trápí.		

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Žák:

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

Přírodní obraz Země

Žák:

- objasní důsledky pohybu Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Regiony světa

Žák:

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Společenské a hospodářské prostředí

Žák:

- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Životní prostředí

Žák:

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Česká republika

Žák:

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Žák:

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

5.10 Fyzika

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
2	2	2	2					8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Fyzika
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	<p>Vyučovací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika v RVP ZV. Je součástí oblasti Člověk a příroda. Žák si osvojuje základní fyzikální pojmy a zákonitosti, rozvíjí přirozenou touhu po poznání světa, ve kterém žijeme. Tento předmět pomáhá žákovi uvědomovat si svou existenci jako součást přírody a vesmíru. Zprostředkovává mu zážitek mohutnosti přírodních sil a komplexnosti zkoumaných systémů. Tím v něm probouzí schopnost úžasu, posiluje pocit harmonie a podněcuje touhu po hlubším poznání. Žák se souběžně učí používat empirické i teoretické prostředky poznání. Osvojuje si schopnost soustavně a objektivně pozorovat, provést měření, ve vhodné míře abstrahovat, formulovat hypotézu a vytvořit model.</p>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě.</p> <p>Cíle:</p> <p>Vzdělávání v daném předmětu vede žáka k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování • potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi • způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby • posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných dat pro potvrzení nebo vyvrácení

Název předmětu	Fyzika
	<p>vyslovovaných hypotéz či závěrů</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí • porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí • uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy • utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí <p>Časová dotace předmětu se řídí učebním plánem. Výuka zpravidla probíhá v kmenových třídách, učebnách s interaktivní tabulí nebo laboratoři.</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Fyzika • Člověk a svět práce
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<p>Kompetence k řešení problémů: Žák: tvořivě přistupuje k řešení zadaných problémových úloh hledá různé možnosti řešení; zdůvodní zvolený postup; řešení aplikuje do praxe odliší podstatné od nepodstatného učí se ze svých chyb přemýšlí, zda je získaný výsledek reálný kriticky pracuje se zdroji informací; zpracovává a prezentuje získané informace</p> <p>Kompetence komunikativní: Žák: komunikuje ve skupině samostatně hodnotí svou práci i práci spolužáků jasně, srozumitelně vyjadřuje své myšlenky využívá komunikační prostředky</p> <p>Kompetence sociální a personální: Žák: spolupracuje v týmu</p>

Název předmětu	Fyzika
	<p>samostatně hodnotí svou práci i práci spolužáků</p> <p>Kompetence občanská: Žák: se seznamuje s morálními a legislativními zákony při využívání zdrojů informací (pirátství, autorské zákony, hesla) kriticky přemýšlí nad získanými informacemi (zejména z internetu) se učí zdůvodnit svůj názor a ručit za svůj výsledek jedná otevřeně a tolerantně sleduje dění ve světě, chrání životní prostředí</p> <p>Kompetence k učení: Žák: pracuje samostatně, využívá informace z různých zdrojů využívá vlastní poznámky při praktických činnostech porovnává své zkušenosti se získanými znalostmi si rozšiřuje své zejména technické, fyzikální znalosti a dovednosti</p> <p>Kompetence pracovní: Žák: se seznamuje s technickými pomůckami, pracuje s nimi; zlepšuje svou zručnost; využívá pomůcky ke zlepšení organizace a efektivity práce dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla i předepsané postupy plní zadané úkoly připravuje se na výuku</p>
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem.

Fyzika	prima
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská ● Kompetence k učení

Fyzika	prima	
	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Úvod do učiva fyziky		Žák • ví, co znamená slovo fyzika • uvede konkrétní příklady, jak fyzika ovlivňuje každodenní život • uvede významné fyziky a jejich vynálezy
Látka a těleso Složení a vzájemné působení těles Skupenství látek, vlastnosti Částicové složení látek - atomy a molekuly		Žák • uvede, co je těleso a látka • pozná rozdíl mezi tělesem a látkou; uvede vlastnosti • zná druhy skupenství • ví, že působení těles je vždy vzájemné • správně používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí
Veličiny a jejich měření Fyzikální veličiny - délka, obsah, objem, hmotnost, hustota, čas, teplota, síla Soustava SI		Žák • uvede, co je fyzikální veličina • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny a zapíše výsledek měření • používá základní, násobné a dílčí jednotky, umí převádět jednotky, má představu o jejich velikosti • využívá vztah mezi hustotou, objemem a hmotností při řešení praktických problémů • uvede, jak se změní délka (objem) tělesa při změně teploty • zná druhy sil – gravitační, elektrická, magnetická
Elektrické vlastnosti těles Model atomu Atomy různých chemických prvků Ionty Elektrování těles Elektrické pole		Žák • popíše atom, zná jeho stavbu a vlastností; ví, jak se liší atomy různých prvků • ví, jak na sebe vzájemně působí kladný a záporný elektrický náboj • zelektruje těleso, pochopí podstatu elektrování
Magnetické vlastnosti látek Magnety přírodní a umělé Působení magnetu na tělesa z různých látek Magnetické pole, indukční čáry magnetického pole Magnetické pole Země		Žák • si osvojí pojmy magnetismus, magnet, popíše části magnetu (póly, netečné pásmo), feromagnetické látky • experimentálně rozdělí látky na látky feromagnetické a nemagnetické • pozná vzájemné působení mezi póly magnetů pomocí železných pilin se seznámí s magnetickými indukčními čarami • popíše magnetické pole Země, získá poznatky o kompasu
Elektrický proud Elektrický proud v kovech Sestavení elektrického obvodu Elektrický proud a elektrické napětí Tepelné elektrické spotřebiče Zásady správného používání elektrických spotřebičů Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech		Žák • pozná, že některé látky elektrický proud vedou a jiné nevedou (elektrické vodiče a izolanty) • ví, co je elektrický proud a elektrické napětí • uvede, které částice způsobují vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách a plynech • sestaví elektrický obvod • seznámí se s pojmem schéma elektrického obvodu, umí používat základní schématické značky • seznámí se s tepelnými elektrickými spotřebiči • zná zásady bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči • pozná, že kolem vodiče s elektrickým proudem vzniká magnetické pole • ví, co je cívka,

Fyzika	prima	
Magnetické pole elektrického proudu Galvanometr Elektromagnet Elektrický obvod Rozvětvený elektrický obvod Zapojení za sebou a vedle sebe		galvanometr, elektromagnet – popíše využití v praxi • se seznámí s jednoduchým a rozvětveným elektrickým obvodem • seznámí se s vedením elektrického proudu v kapalinách (elektrické články) a plynech (blesk a ochrana před ním)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Žák rozvíjí pozornost a paměť. Učí se soustředit. Spolehlivě plní zadané úkoly, připravuje se na výuku.		
Mediální výchova - Uživatelé		
Žák vyhledává a zpracovává informace. Kriticky pracuje s různými zdroji informací. Získané informace prezentuje před třídou.		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Žák se seznamuje s vlivem činnosti člověka, technických vynálezů na životní prostředí. Chová se ohleduplně k životnímu prostředí.		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		
Žák hledá různé způsoby řešení problémových úloh. Ověří shodu výsledků získaných při řešení úlohy různými způsoby (např. výsledek získaný měřením nebo výpočtem); umí zdůvodnit správnost daného řešení. Pracuje samostatně i ve skupině. Efektivně si organizuje práci.		

Fyzika	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Pohyb těles • dráha, trajektorie • pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný • pohyb přímočarý a křivočarý • průměrná rychlost		Žák • rozpozná, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu • pomocí grafu zaznamená průběh pohybu • vypočítá průměrnou rychlost z daných údajů

Fyzika	sekunda	
<p>Síla</p> <ul style="list-style-type: none"> • síla a její znázornění • gravitační síla a hmotnost tělesa • skládání sil • účinky síly • Newtonovy pohybové zákony • otáčivé účinky síly, těžiště • páka, kladka, rovnováha na páce a na kladce • tlaková síla, tlak, tlak v praxi • třecí síla a její měření • význam třecí síly v praxi 		<p>Žák • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso • změří velikost působící síly siloměrem • sestrojí výslednici dvou sil • v jednoduchých situacích využívá Newtonovy zákony pro objasňování změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly • vypočítá velikost tíhové síly • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení rovnováhy na páce a kladce • určí na čem závisí deformační účinky síly • posoudí vliv třecích a odporových sil na pohyb těles • řeší fyzikální příklady</p>
<p>Mechanické vlastnosti tekutin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pascalův zákon, hydraulická zařízení • hydrostatický tlak • atmosférický tlak a jeho měření • vztlačová síla působící na těleso v tekutině • Archimédův zákon 		<p>Žák • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení konkrétních praktických problémů • objasní chování tělesa v klidné tekutině z analýzy sil působících na těleso • řeší fyzikální příklady z mechaniky tekutin</p>
<p>Světelné jevy; optika</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy - zdroje světla, optické prostředí, stín atd. • zatmění Slunce a Měsíce • rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích • zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle • zákon lomu • zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou • optické vlastnosti oka • užití čoček v praxi • rozklad bílého světla hranolem 		<p>Žák • vysvětlí základní pojmy používané v optice - stín, optické prostředí (druhy optických prostředí, zdroje světla atd.) • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení jednoduchých problémů • popíše zatmění Slunce a Měsíce • určí v konkrétních případech, zda se světlo bude lámat ke kolmici nebo od kolmice • určí vlastnosti obrazu při zobrazení zrcadly a čočkami</p>
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Žák se seznamuje s vlivem činnosti člověka, technických vynálezů na životní prostředí. Chová se ohleduplně k životnímu prostředí.		
Mediální výchova - Uživatelé		
Žák vyhledává a zpracovává informace. Kriticky pracuje s různými zdroji informací. Získané informace prezentuje před třídou.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		

Fyzika	sekunda	
Žák rozvíjí pozornost a paměť. Učí se soustředit. Spolehlivě plní zadané úkoly, připravuje se na výuku.		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		
Žák hledá různé způsoby řešení problémových úloh. Ověří shodu výsledků získaných při řešení úlohy různými způsoby (např. výsledek získaný měřením nebo výpočtem); umí zdůvodnit správnost daného řešení. Pracuje samostatně i ve skupině. Efektivně si organizuje práci.		

Fyzika	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Práce a energie <ul style="list-style-type: none"> • práce • výkon • energie • účinnost • jednoduché stroje 		Žák: • ví, kdy koná (nekoná) těleso práci a jak závisí práce na síle, dráze a úhlu • umí vypočítat práci podle vzorce • má představu o velikosti práce 1 joule • dokáže určit výkon, zná jednotky výkonu • seznámí se s účinností • ví, jaký je vztah mezi prací a energií • uvede formy energie • ví, kdy má těleso polohovou a pohybovou energii, polohovou energii umí vypočítat • ví, že se energie může měnit z jedné formy na druhou, zná zákon zachování energie • popíše jednoduché stroje • řeší fyzikální příklady
Tepelné jevy <ul style="list-style-type: none"> • vnitřní energie tělesa • teplo • změna vnitřní energie • kalorimetrická rovnice • tepelné motory • změny skupenství látek 		Žák: • zná vnitřní strukturu látek; popíše jednotlivá skupenství • seznámí se s pojmem vnitřní energie tělesa; pozná složky vnitřní energie tělesa • pochopí význam fyzikální veličiny – teplo • rozlišuje mezi teplotou a teplem • pozná na čem teplo závisí • pomocí tabulek určí, kolik tepla musíme dodat 1 kg látky, aby se její teplota zvýšila o 1°C • umí teplo vypočítat • zná způsoby změny vnitřní energie (konáním práce, tepelná výměna atd.) • seznámí se s kalorimetrickou rovnicí a pochopí její praktické užití • pochopí princip činnosti tepelných motorů • seznámí se s přeměnami mezi jednotlivými skupenstvími (tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace) • určí skupenské teplo • řeší fyzikální příklady
Elektrický proud		Žák: • si připomene složení atomu • seznámí se s elektrickým nábojem jako fyzikální

Fyzika	tercie	
<ul style="list-style-type: none"> • elektrický náboj • elektrické pole • vodiče a izolanty • elektrický proud a jeho příčiny • elektrický proud v pevných látkách, kapalinách a plynech • elektrický obvod • Ohmův zákon • elektrická práce, energie, výkon 		<p>veličinou; pozná jednotku elektrického náboje • zjistí, že všechny náboje lze vyjádřit jako násobek elementárního náboje • připomene si podstatu elektrického proudu jako uspořádaného pohybu nabitých částic • pozná, že elektrický proud můžeme považovat za fyzikální jev nebo fyzikální veličinu • pozná elektrické napětí jako příčinu elektrického proudu • umí nakreslit schéma elektrického obvodu, používá elektrotechnické značky • zná fyzikální veličiny a jejich jednotky: elektrický proud, elektrické napětí, elektrický odpor atd.; ví, jak tyto veličiny změřit • naučí se Ohmův zákon, používá Ohmův zákon v příkladech • pozná, na čem závisí elektrický proud • pozná možnosti zapojení rezistorů, určí výsledný odpor • pozná fyzikální veličinu elektrický výkon, naučí se základní vzorec a jeho aplikaci v jednoduchých příkladech • seznámí se s příkonem základních spotřebičů • vypočítá elektrickou energii, pozná její jednotky • uvede druhy elektráren</p>
<p>Elektřina a magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> • magnetické účinky elektrického proudu 		<p>Žák: • si připomene znalosti magnetismu (magnetické pole, magnetické indukční čáry, magnety, feromagnetické látky, magnetizace, elektromagnet) • ví, že kolem vodiče s elektrickým proudem vzniká magnetické pole</p>
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Mediální výchova - Uživatelé		
Žák vyhledává a zpracovává informace. Kriticky pracuje s různými zdroji informací. Získané informace prezentuje před třídou.		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Žák se seznamuje s vlivem činnosti člověka, technických vynálezů na životní prostředí. Chová se ohleduplně k životnímu prostředí. Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		
Žák hledá různé způsoby řešení problémových úloh. Ověří shodu výsledků získaných při řešení úlohy různými způsoby (např. výsledek získaný měřením nebo výpočtem); umí zdůvodnit správnost daného řešení. Pracuje samostatně i ve skupině. Efektivně si organizuje práci.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Žák rozvíjí pozornost a paměť. Učí se soustředit. Spolehlivě plní zadané úkoly, připravuje se na výuku.		

Fyzika	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie		<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální

Fyzika	kvarta	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo	ŠVP výstupy	
Elektromagnetické jevy <ul style="list-style-type: none"> • magnetické pole cívky • elektromagnetická indukce • generátor • střídavý proud • transformátor 	Žák: • pozná, že podobně jako vodič působí na magnet, také působí magnet na vodič • pochopí, co je elektromagnetická indukce • porozumí činnosti generátoru, elektromotoru, transformátoru • pozná význam střídavého proudu • ví, jak se tyto poznatky využívají v praxi (technika)	
Elektřina v praxi <ul style="list-style-type: none"> • Země jako vodič elektrického proudu • lidské tělo a elektrický proud • elektrický proud v bytě • ochrana před elektrickým proudem 	Žák: • ví, že Země je vodič elektrického proudu • ví, jak působí elektrický proud na lidské tělo • dodržuje pravidla bezpečnosti • zná zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem • ví, jak se elektrická energie vyrábí, přenáší a využívá	
Kmitání <ul style="list-style-type: none"> • kmitavé pohyby • tělesa konající kmitavý pohyb • veličiny popisující kmitavý pohyb • elektrické kmity 	Žák: • uvede, která tělesa konají kmitavý pohyb • pozná, co je periodický pohyb • osvojí si veličiny – perioda, frekvence, amplituda a jejich jednotky • seznámí se s pojmy rovnovážná poloha, výchylka, síla pružnosti • pochopí princip kmitání pružných těles • upevní si znalosti o přeměnách polohové a pohybové energie • seznámí se s pojmy tlumené kmity a rezonance	
Vlnění a zvuk <ul style="list-style-type: none"> • vlnění • vlnění příčné a podélné, postupné a stojaté • zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku • ultrazvuk a infrazvuk • vnímání zvuku • záznam a reprodukce zvuku 	Žák: • se seznámí s pojmy vlnová délka, frekvence vlnění, rychlost šíření vlnění; tyto veličiny vypočítá podle vzorce • rozliší vlnění příčné a podélné • seznámí se se zvukem; rozliší zvuky hudební a nehupební • pozná charakteristiky tónu • pozná, jak se zvuk šíří • se naučí rozdíly mezi zvukem, ultrazvukem, infrazvukem • uvede, jak se využívá ultrazvuk v praxi • rozšíří si poznatky o vnímání zvuku • seznámí se s principy záznamu a reprodukce zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	
Atomové jádro, jaderná energie <ul style="list-style-type: none"> • atom a jeho jádro • jaderná síla • radioaktivita • ochrana před zářením • jaderné reakce 	Žák: • pozná, že se z jádra dá uvolnit obrovská energie • seznámí se s radioaktivitou, jejím využitím i nebezpečím • získá poznatky o jaderných reakcích a jejich využití	

Fyzika	kvarta	
• jaderná elektrárna		
Astronomie • astronomie a astrofyzika • Země a její okolí • planety • Sluneční soustava • vesmír		Žák: • pochopí rozdíl mezi astronomií a astrofyzikou • získá informace o vývoji a stavbě vesmíru (bude vědět, jaká tělesa tvoří vesmír a jaké mají vlastnosti); pozná vlastnosti planet sluneční soustavy • rozšíří si znalosti o Zemi • pozná jednotky používané k měření vzdáleností ve vesmíru • popíše pohyb těles ve sluneční soustavě (Keplerovy zákony) • utvoří si představu o času • zjistí, jak probíhá výzkum vesmíru
Elektrický proud v polovodičích • princip vedení elektrického proudu v polovodičích • vlastnosti polovodičů • využití polovodičů • dioda		Žák: • si připomene vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách a plynech • pozná, jak je veden elektrický proud v polovodičích (elektronová, děrová vodivost, závislost vedení el. proudu v polovodičích na světle a teplotě, příměsi v polovodičích - polovodiče typu P a N) a jak se využívá (usměrňování střídavého proudu, polovodičové součástky)
Energie • druhy energie • přeměny energie • energie v přírodě • zdroje energie		Žák: • shrne veškeré získané poznatky o energii • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Žák se seznamuje s vlivem činnosti člověka, technických vynálezů na životní prostředí. Chová se ohleduplně k životnímu prostředí. Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.		
Mediální výchova - Uživatelé		
Žák vyhledává a zpracovává informace. Kriticky pracuje s různými zdroji informací. Získané informace prezentuje před třídou.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Žák rozvíjí pozornost a paměť. Učí se soustředit. Spolehlivě plní zadané úkoly, připravuje se na výuku.		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		
Žák hledá různé způsoby řešení problémových úloh. Ověří shodu výsledků získaných při řešení úlohy různými způsoby (např. výsledek získaný měřením nebo výpočtem); umí zdůvodnit správnost daného řešení. Pracuje samostatně i ve skupině. Efektivně si organizuje práci.		

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Látky a tělesa

Žák:

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Pohyb těles, síly

Žák:

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

Mechanické vlastnosti tekutin

Žák:

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Energie

Žák:

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Zvukové děje

Žák:

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Elektromagnetické a světelné děje

Žák:

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu

- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Vesmír

Žák:

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.11 Chemie

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
0	1	2	2					5
	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Chemie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Chemie vede žáky k poznání chemických látek a zákonitostí chemických dějů v živé a neživé přírodě a k vytváření kladného vztahu žáků k praktickým činnostem. Chemie se vyučuje v neodborné učebně a v laboratoři. Řád chemické laboratoře je jejím nedílným vybavením, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné. V laboratoři se provádí základní jednoduché pokusy.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Chemie v ročnících sekunda– kvarta směřuje k: <ul style="list-style-type: none"> - získávání základních poznatků z různých oborů chemie - osvojování si dovedností spojených s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednotlivých chemických pokusů a učením se nacházet vysvětlení chemických jevů,

Název předmětu	Chemie
	<p>zdůvodňování vyvozených závěrů a jejich uvádění do širších souvislostí poznání zásad bezpečné práce s chemikáliemi a poskytování 1. pomoci při úrazech způsobených těmito látkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, energetice, zemědělství, potravinářství...) <p>Vzdělávací obsah oboru</p> <ul style="list-style-type: none"> • úvod do chemie • obecná chemie • organická chemie • biochemie <p>Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem <ul style="list-style-type: none"> ○ laboratorní cvičení- podle možností školy • skupinová práce (pracovní listy) <p>V rámci předmětu jsou rozvíjeny klíčové kompetence. Výuka probíhá především v kmenových třídách. Hodinová dotace se řídí učebním plánem.</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Chemie • Člověk a svět práce
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k řešení problémů: Žák: - se učí přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Učí se poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Učí se základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty.</p> <p>Kompetence komunikativní: Žák: - je veden k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. Učí se stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování.</p>

Název předmětu	Chemie
	Kompetence sociální a personální: Žák: - je veden k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
	Kompetence občanská: Žák: - je veden k poznání možnosti rozvoje a zneužití chemie a učí odpovědnosti za zachování životního prostředí.
	Kompetence k učení: Žák: -se učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učí se zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
	Kompetence pracovní: Žák: - se učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a ty vyhodnocovat. Seznamuje se se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
Způsob hodnocení žáků	Způsob hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem.

Chemie	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
POZNÁVÁME CHEMII Chemie jako přírodní věda Pokus jako důležitý postup v chemii Pravidla bezpečnosti při školních pokusech nebezpečné látky-H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam		Žák rozlišuje látky a tělesa, popíše vlastnosti látek, řídí se základními pravidly bezpečnosti práce s chemickými látkami, rozpozná u běžně známých dějů, kde dochází k přeměnám

Chemie	sekunda	
Historie chemie (alchymie)		
SMĚSI Směsi a jejich složky, směsi v běžném životě Stejnorodé a různorodé směsi Roztoky Hmotnostní zlomek rozp. látky v roztoku Oddělování složek směsi Chemicky čisté látky a jejich charakteristika		Žák rozlišuje směsi a chemicky čisté látky. V souvislostech správně používá termíny koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok. Vysvětlí princip filtrace, usazování, destilace a krystalizace a správně z nich vybírá při oddělování složek. Vypočítá hmot. zlomek, samostatně provádí filtraci a destilaci ve školních podmínkách.
VODA A VZDUCH Voda v přírodě Vzduch a jeho složení Čistota ovzduší a zdroje znečišťování Hoření a hašení látek		Žák popíše princip výroby pitné vody ve vodárně, rozlišuje správné používání destilované, pitné a užitkové vody. Uvede složení vzduchu a popíše vznik teplotní inverze a smogu.
SLOŽENÍ LÁTEK A CHEM. PRVKY Dělitelnost látek, atomy Důkaz částicového složení látek Jádro atomu a elektron. Obal Molekuly Chem. prvky (názvy a značky)		Žák popíše složení atomu, vysvětlí pojem protonové a nukleonové číslo a užívá ho k určení prvků a počtu protonů a elektronů v atomech. Vysvětlí pojem chem prvek a používá názvy a značky vybraných prvků. Vysvětlí pojem molekula, ze vzorce určí počet atomů prvků v molekule.
PERIODICKÁ SOUST.PRVKŮ Vodík Kovy (Fe,Al,Zn,Cu,Pb,Ag,Au,Mg,Hg,Alkalické k.) Halogeny Nekovy (S,P,C,N) Polokovy (Si,Ge) Ionty Chemická vazba		Žák rozlišuje kovy, nekovy a polokovy, zná využití těchto prvků v praktickém životě. Orientuje se v periodické soustavě prvků, chápe zákonitosti umístění prvků (periodický zákon). Rozlišuje význam pojmů kation a anion a zapisuje chemickou rovnici vznik iontů z atomů prvků. Charakterizuje obsah pojmu chemická vazba.
CHEMICKÉ REAKCE Chemická reakce Chemické rovnice Zákon zachování hmotnosti Látkové množství Molární hmotnost Katalyzátory		Žák provede jednoduchou chemickou reakci ve zkumavce, nebo v baňce. Rozlišuje reaktanty a produkty. Zapiše jednoduché chem. rovnice při zadání názvů a vzorců reaktantů a produktů. Používá veličinu látkové množství a molární hmotnost sloučeniny. Řeší nejjednodušší výpočtové úlohy chemických rovnic.

Chemie	sekunda	
Výpočty z chemických rovnic		
DVOUPRVKOVÉ SLOUČENINY Oxidy Názvosloví oxidů Významné oxidy Sklo a jeho výroba Sulfidy Halogenidy Názvosloví halogenidů Významné halogenidy		Žák zapisuje názvy vzorců oxidů, sulfidů a halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy. Určuje oxidační číslo atomů prvků v těchto sloučeninách. Popíše vlastnosti a použití nejvýznamnějších oxidů, sulfidů a halogenidů. Uvede, co způsobuje skleníkový efekt.
KYSELINY A ZÁSADY Kyseliny Názvosloví kyselin Důležité kyseliny (chlorovodíková, sírová, dusičná) Hydroxidy Názvosloví hydroxidů Důležité hydroxidy pH stupnice Kyselé deště		Žák rozlišuje kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů, změří pH roztoku s užitím indikátorového papírku. Správně ředí roztoky kyselin a hydroxidů. Poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem. Umí zapsat vzorce kyselin a hydroxidů a popsat vlastnosti důležitých kyselin a hydroxidů. Popíše vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Žák chápe platnost základních přírodních zákonitostí.		
Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj osobnosti – práce s texty, řešení úkolů ve skupinách, rozvoj paměti, kreativita		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		
Rozvoj vnímání vývoje dnešního světa – problémy lidstva, mezilidské vztahy, sociálně patologické jevy a škodlivé chování člověka, zdravý životní styl, úcta k lidskému životu, chování člověka a životní prostředí. Použito v učivu: kyseliny a zásady (řešení problému), voda a vzduch (cvičení smyslového vnímání na praktických úkolech, shodné a odlišné vlastnosti vody), chování člověka při požáru.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Rozvíjení schopnosti komunikace, schopnosti poznání, prezentace vlastních názorů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění.		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Chemie	sekunda
<p>Životní prostředí, problémy životního prostředí v ČR a ve světě – globální problémy lidstva, ochrana přírody, světové organizace a aktivity spojené s OchŽP, legislativa OchŽP.</p> <p>Ekologie - obnovitelné zdroje energie, likvidace odpadů</p> <p>Použito v tématech: poznáváme chemii, směsi (možnosti jak oddělovat znečišťující látky), voda a vzduch (problémy životního prostředí, zdroje znečištění vod, spotřeba vody, čištění odpadních vod), periodická soustava prvků, oxidy (lidské aktivity a problémy životního prostředí – vliv oxidů na životní prostředí), kyseliny a zásady (vliv na životní prostředí)</p>	

Chemie	tercie
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence k učení • Kompetence občanská • Kompetence pracovní
Učivo	ŠVP výstupy
Opakování názvosloví kyselin Hydroxidy - názvosloví a přehled	Žák popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a 1. pomoc při zasažení lid. těla těmito látkami. Zapiše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy. Posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí.
Soli - názvosloví - neutralizace	Žák provede neutralizaci solí zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapiše je chemickými rovnicemi. Zdůvodní 1. pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy. Rozliší, které látky patří mezi soli a připraví jednoduchým postupem sůl. Zapiše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy.
Vlastnosti a přehled důležitých solí Hospodářské významné látky - průmyslová hnojiva	Žák uvede příklady uplatnění solí v praxi, vysvětlí rozdíl mezi měkkou a tvrdou vodou. Uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí. Popíše vlastnosti a použití nejvýznamnějších stavebních pojiv (sádra, cement).
Redoxní děje -oxidace, redukce - oxidační a redukční činidla	Žák vysvětlí pojem oxidace a redukce. Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce. Dokáže rozlišit, které z prvků patří mezi kovy a nekovy. Vysvětlí pojem koroze a uvede příklady činitelů ovlivňující jejich rychlost. Uvede způsoby

Chemie	tercie	
- redoxní vlastnosti kovů a nekovů - výroba kovů z rud - výroba surového železa - výroba a opracování oceli		ochrany ocelových výrobků před korozí.
Elektrolýza - reakce jako zdroj energie - průmyslové využití elektrolýzy		Žák rozliší podstatu galvanického článku a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití.
Energie a chemické reakce - exotermické a endotermické reakce - energetické zdroje - přírodní zdroje energie - jaderná energetika		Žák rozliší které ze známých reakcí jsou exotermické a endotermické. Uvede příklady fosilních a průmyslově vyrobených paliv. Posoudí vliv spalování paliv na život. prostředí, rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. Rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady manipulace s těmito látkami. Uvede jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne 1. pomoc.
Uhlovodíky - názvosloví uhlovodíků - nasycené uhlovodíky		Žák rozliší anorganické a organické sloučeniny. Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití. Vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu a uvede příklady havárií způsobené ropou a zemním plynem.
Nenasycené uhlovodíky		Žák uvede vzorce, vlastnosti a použití vybraných nenasycených uhlovodíků.
Aromatické uhlovodíky		Žák uvede vzorce, vlastnosti a použití vybraných nenasycených uhlovodíků. Žák uvede vzorce, vlastnosti a použití vybraných aromatických uhlovodíků.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
Žáci se učí porozumět současnému světu - problémy lidstva, zdravý životní styl, etologie člověka a životní prostředí, komunikační dovednosti – jasná komunikace argumentace, rozvoj vnímání důsledků globálních vlivů na životní prostředí zejména v našem okolí.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Rozvíjení schopnosti komunikace, schopnosti poznání, prezentace vlastních názorů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění.		
Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj osobnosti – práce s texty, řešení úkolů ve skupinách, rozvoj paměti, kreativita.		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Pochopení platnosti základních přírodních zákonitostí. Rozvoj základní podmínky života, člověk a jeho činnost – životní prostředí, problémy životního prostředí v ČR a ve světě – globální problémy lidstva, ochrana přírody, světové organizace a aktivity spojené s OchŽP, legislativa OchŽP Ekologie:obnovitelné zdroje energie, likvidace odpadů		

Chemie	tercie
Použito v učivu: hydroxidy (problémy životního prostředí), soli (návrh na přípravu konkrétní soli), hnojiva (lidské aktivity a problémy životního prostředí), využití elektrolýzy, energetické zdroje, uhlovodíky – nasycené, nenasycené (lidské aktivity a problémy životního prostředí)	
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
Rozvoj vnímání vývoje dnešního světa – problémy lidstva, mezilidské vztahy, sociálně patologické jevy a škodlivé chování člověka, zdravý životní styl, úcta k lidskému životu, chování člověka a životní prostředí. Použito v učivu: hydroxidy, soli (příprava konkrétní soli), energetické zdroje (těžba s ohledem na ochranu životního prostředí), redoxní děje	
Mediální výchova - Média a mediální produkce	
Diskuze o různých pořadech a článcích v médiích. Uplatnění vlastního názoru. Rozvoj vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality.	
Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Žáci si osvojují demokratické řešení problému a respekt k druhým.	

Chemie	kvarta
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence k učení • Kompetence pracovní • Kompetence občanská
Učivo	ŠVP výstupy
Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Dusíkaté deriváty uhlovodíků	Žák rozlišuje pojmy "uhlovodíky" a "deriváty". Rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladech vzorců známých derivátů. Dokáže napsat vzorce, uvést vlastnosti a vzorce známých halogenderivátů. Posoudí jejich pozitivní a negativní význam pro člověka, uvědomí si nebezpečí, které představuje ozónová díra pro život. Dokáže vyjmenovat základní skupiny dusíkatých derivátů uhlovodíků (aminy a nitroderiváty). Uvede jejich hlavní zástupce a popíše jejich hlavní vlastnosti. Dokáže zhodnotit jejich význam pro život člověka i rizika s nimi spojená.
Alkoholy, fenoly Karbonylové slouč. - Aldehydy, ketony Karboxylové kyseliny	Žák umí vyjmenovat významné zástupce této skupiny a charakterizovat jejich vlastnosti, uvést kde se vyskytují v přírodě a jak se z přírodních zdrojů získávají. Dokáže zhodnotit rizika a toxicitu methanolu a ethanolu pro lidský organismus a vědět jak se těchto rizik vyvarovat. Uvede zástupce, kteří patří mezi aldehydy a

Chemie	kvarta	
- Estery, esterifikace Etery		ketony, popíše jejich vlastnosti. Vysvětlí, kde se tyto látky využívají a jaký význam mají pro člověka. Posoudí rizika spojené s těmito látkami. Dokáže vymezit tuto skupinu, podle chemického vzorce jí rozpoznat mezi ostatními deriváty uhlovodíků. Vytvoří systematické názvy karboxylových kyselin a uvede vybrané triviální názvy. Popíše jejich základní fyzikální a chemické vlastnosti, uvede jejich rizika pro člověka a jejich využití v běžném životě. Uvede příklady základních esterů, etherů a jejich výskyt. Napíše chemické vzorce jednoduchých esterů, etherů a pojmenuje je. Popíše přípravu esterů a uvede jejich charakteristické znaky. Vyjmenuje jejich praktické využití, ale také zneužití (ve válečném průmyslu).
Plasty Syntetická vlákna		Žák rozliší plasty, syntetická vlákna od dalších vláken, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití, popíše principy jejich výroby. Zhodnotí používání plastů z hlediska péče o životní prostředí a zhodnotí syntetická vlákna z hlediska zdravotních.
Přírodní látky - lipidy - sacharidy - bílkoviny - nukleové kyseliny - enzymy - vitamíny		Žák posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy. Popíše zdroje, vlastnosti a použití lipidů, sacharidů a bílkovin. Zhodnotí jejich vhodný obsah ve stravě člověka. Uvede výskyt, vlastnosti, příklady a funkci enzymů, nukleových kyselin a vitamínů. Ví jaký význam mají v lidském těle a pro zdravou výživu.
Biochemické průmyslové výroby		Žák doloží na příkladech význam chemických výrob pro hospodářství a pro člověka. Zhodnotí jejich ekologický a ekonomický význam. Vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady. Zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede příklady.
Člověk a příroda Léčiva, drogy, detergenty, pesticidy		Žák dokáže vyjmenovat základní typy léčiv, umí poskytnout první pomoc. Uvede příklady prodávaných drog a popíše jejich následky, kterým se vystavuje jejich konzument. Zachází bezpečně s mycími a čistícími prostředky a uvede jejich vliv na životní prostředí. Vysvětlí pojem tenzid a detergent. Uvede příklady pesticidů, jejich význam, vliv na životní prostředí.
Základní chemické výpočty (opakování)		Žák vypočítá úlohy, které se týkají látkového množství, molární hmotnosti a chemických rovnic. Vypočítá složení chemických roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení. Řeší úlohy s užitím veličin n, M, m, V.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Chemie	kvarta
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí	
Pochopení platnosti základních přírodních zákonitostí. Rozvoj základní podmínky života, člověk a jeho činnost – životní prostředí, problémy životního prostředí v ČR a ve světě – globální problémy lidstva, ochrana přírody, světové organizace a aktivity spojené s OchŽP, legislativa OchŽP. Ekologie:obnovitelné zdroje energie,likvidace odpadů. Použito v učivu: deriváty uhlovodíků, přírodní látky, chemické výpočty.	
Mediální výchova - práce v realizačním týmu	
Diskuze o různých pořadech a článcích v médiích. Uplatnění vlastního názoru. Rozvoj vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality. Použito v učivu: léčiva a návykové látky, plasty a syntetická vlákna.	
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
Rozvoj osobnosti – práce s texty, řešení úkolů ve skupinách, rozvoj paměti, kreativita. Rozvíjení schopnosti komunikace, schopnosti poznání, prezentace vlastních názorů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění.	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
Žáci se učí porozumět současnému světu - problémy lidstva, zdravý životní styl, etologie člověka a životní prostředí, komunikační dovednosti – jasné komunikace argumentace, rozvoj vnímání důsledků globálních vlivů na životní prostředí zejména v našem okolí. Použito v učivu: deriváty uhlovodíků, plasty.	
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát	
Žáci si osvojují demokratické řešení problému a respekt k druhým. Použito v učivu: léčiva, drogy.	

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

Žák:

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek

Směsi

Žák:

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Částicové složení látek a chemické prvky

Žák:

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

Žák:

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Anorganické sloučeniny

Žák:

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Organické sloučeniny

Žák:

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

Chemie a společnost

Žák:

- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.12 Biologie/geologie

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
2	2	2	2					8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Biologie/geologie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	<p>Vzdělávací obor biologie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět biologie je vyučován jako samostatný předmět v oboru šestiletého gymnázia i osmiletého gymnázia.</p> <p>Vzdělávání v předmětu biologie směřuje k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojování hlavních biologických pojmů a orientaci v dílčích oborech biologie • poznávání důležitých rostlinných, živočišných a houbových taxonů teoreticky i prakticky • pochopení hierarchie stavby organismů, jejich fungování a rozmnožování • získávání poznatků o člověku, jeho stavbě, funkci orgánových soustav – úcta k lidskému životu, prevence před nemocemi, toxikomanie • rozvíjení poznatků z genetiky a pochopení jejího významu pro celou biologii • získávání poznatků z ekologie, pochopení hierarchie organismů v biosféře (vztah mezi nimi, tok látek v přírodě) a tím k podpoře ekologického myšlení a ochraně přírody • osvojování hlavních pojmů z geologie a poznávání nerostů a hornin • získávání zkušeností a praktických dovedností v praktickém vyučování • využívání poznatků z biologie v praktickém životě
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Vzdělávací obsah oboru</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecná biologie a genetika • biologie hub • biologie rostlin • biologie živočichů

Název předmětu	Biologie/geologie
	<ul style="list-style-type: none"> • biologie člověka • neživá příroda / složení a struktura Země, geologické procesy v litosféře, člověk a anorganická příroda • základy ekologie • praktické poznávání přírody <p>Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem <ul style="list-style-type: none"> ○ laboratorní cvičení (základy mikroskopování, příprava preparátů, poznávání organismů) podle možností školy • skupinová práce (s využitím přírodnin, odborné literatury, atlasů, časopisů aj.) • biologické vycházky s pozorováním • exkurze <p>Časová dotace se řídí učebním plánem.</p> <p>Biologie se vyučuje v učebnách, které jsou většinou kmenovými třídami. Mimo výuku se v učebnách odehrávají i demonstrační ukázky přírodnin či pitvy, protože situace nevyžaduje využití laboratoř. Součástí výuky biologie jsou občasná laboratorní cvičení. Žáci v laboratorních cvičeních využívají laboratoře, která pro účely biologie je dostačující, co se týče prostoru, protože větší třídy jsou vždy děleny už z didaktického důvodu. Žáci v laboratorních cvičeních nabývají nových dovedností, učí se spolupracovat, pracovat samostatně, udržovat pořádek a dodržovat základní zásady při práci v laboratoři. V rámci předmětu se žáci zúčastňují exkurzí, které bývají rozloženy do celého školního roku, např.: Soběslavská blata, muzea, výstavy, návštěvy akademické půdy, botanická zahrada, ZOO...</p> <p>Ve výuce biologie jsou využívány nástěnné obrazy, atlasy, publikace, interaktivní tabule, přírodniny, videokazety, CD nosiče</p> <p>V rámci předmětu biologie se žáci zúčastňují soutěží:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biologická olympiáda - jiné tématické soutěže - lokální soutěže v regionu
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodopis • Člověk a svět práce • Výchova ke zdraví

Název předmětu	Biologie/geologie
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Geologie
	<p>Kompetence k řešení problémů: Ve vyučovacím oboru biologie utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívat individuální schopnosti a získané vědomosti při řešení problémů - uplatňovat základní myšlenkové operace v poznávacích i pracovních činnostech - hledat řešení pro ochranu životního prostředí
	<p>Kompetence komunikativní: Ve vyučovacím oboru biologie utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formulovat myšlenky a souvisle a kultivovaně je vyjadřovat - správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat
	<p>Kompetence sociální a personální: Ve vyučovacím oboru biologie utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovat v týmu při skupinové práci - učit se vzájemně naslouchat - preferovat pozitivní vztah k vlastnímu zdraví
	<p>Kompetence občanská: Ve vyučovacím oboru biologie utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápat ekologické souvislosti - znát význam trvale udržitelného rozvoje - chránit přírodní památky a přírodu vůbec - poskytnout první pomoc při úrazu a přivolat lékařskou pomoc
	<p>Kompetence k učení: Ve vyučovacím oboru biologie utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizovat a řídit vlastní učení - organizovat, řídit a hodnotit vlastní pracovní činnost (laboratorní cvičení) - užívat pojmy, znaky vztahující se k biologii - doplňovat si vědomosti a systematizovat je
	<p>Kompetence pracovní: Ve vyučovacím oboru biologie utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence, které žákům umožňují:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat pravidla bezpečnosti při laboratorních cvičeních - používat bezpečně materiály, pomůcky a chemikálie při pokusech

Název předmětu	Biologie/geologie
	- pracovat efektivně a hospodárně a ohleduplně k spolužákům a životnímu prostředí
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení se řídí klasifikačním řádem.

Biologie/geologie	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Seznámení s učivem		Žák zdůvodní význam výuky přírodopisu.
Země a život		Žák: Orientuje se v názorech na vznik Země i života. Rozliší vybrané organické a anorganické látky. Odliší atmosféru, hydrosféru, vysvětlí funkci ozonoféry. Vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého na Zemi. Rozdělí živou a neživou přírodu.
Základní podmínky života a vztahy mezi organizmy		Žák: Umí zacházet s lupou a mikroskopem. Vysvětlí pojmy potravní pyramida, cizopasník, producent, predátor, konzument, symbióza.
Buňka		Žák: Umí rozpoznat buňku živočišnou od rostlinné a od bakteriální. Umí nakreslit jednoduché schéma buňky a vysvětlit její způsob výživy. Umí popsat buňku a její vnitřní stavbu – základní orgány a jejich funkce v buňce. Posoudí význam J.E. Purkyně. Umí vysvětlit, jak se buňky „rozmnožují“.
Přehled organismů: viry bakterie sinice houby lišejníky řasy		Žák: Popíše stavbu těla bakterií, virů, uvede významné zástupce, nemoci. Popíše stavbu těla a rozmnožování hub a pozná vybrané druhy hub, rozliší jedovaté houby od jedlých. Objasní funkci dvou organismů v lišejníku. Určí některé druhy a uvede význam lišejníků. Popíše stavbu těla a život řas, některé druhy umí poznat.

Biologie/geologie	prima	
Jednobuněční živočichové: Prvoci		Žák: Objasní pojem prvok a popíše jeho stavbu. Charakterizuje prvoky, uvede významné zástupce, nemoci, ekosystém.
Mnohobuněční živočichové: Žahavci, Ploštěnci		Žák: Charakterizuje stručně znaky, vnější a vnitřní stavbu a život vybraných žahavců a ploštěnců. Zařadí je do hlavních taxonomických skupin dle charakteristických znaků. Vysvětlí pojmy predátor, vnější a vnitřní parazit a symbiont. Zná epidemiologicky významné druhy, ochranu zdraví.
Hlístí, Měkkýši, Kroužkovci		Žák: Charakterizuje stručně znaky a život hlístů, měkkýšů a kroužkovců a zařadí do hlavních taxonomických skupin. Zná významné druhy.
Členovci: 1. Pavoukovci 2. Koryši		Žák: Dle vnější a vnitřní stavby těla je rozdělí na koryše, pavoukovce a hmyz. Pozná vybrané druhy a pozoruje jejich projevy života. Zná jejich význam v přírodě a pro člověka, dodržuje zásady bezpečného chování ve styku s některými z nich.
Členovci: 3. Vzdušnicovci Stonožky Mnohonožky Hmyz		Žák: Charakterizuje vnitřní i vnější stavbu vzdušnicovců, rozdělí je na stonožky, mnohonožky a hmyz. Zná významné druhy a umí je poznat. Charakterizuje hmyz, jeho význam, uvede významné zástupce, životní prostředí. Zná užitkové a chráněné druhy hmyzu a biologické postupy proti hmyzu. Vysvětlí pojem biologická rovnováha.
Ostnokožci		Žák: Charakterizuje jejich znaky a zná jejich nejznámější zástupce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Základní podmínky života		
Žák je seznámen se základními podmínkami života na Zemi a uvědomuje si zásadní význam vody pro život.		
Environmentální výchova - Ekosystémy		
Žák zvládá postavit základní potravní řetězce, orientuje se v potravní pyramidě a zná příklady různých ekologických vztahů v ekosystémech.		

Biologie/geologie	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie		<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní

Biologie/geologie	sekunda	
Učivo		ŠVP výstupy
Strunatci		Žák: Chápe, proč obratlovce řadíme mezi Strunatce. Umí odlišit vývojově nižší strunatce od vyšších, zná společné znaky strunatců.
Kruhoústí a paryby		Žák: Chápe, proč jsou kruhoústí a paryby méně dokonalejšími obratlovci než ostatní. Umí popsat jejich charakteristické znaky, prostředí, ve kterém žijí. Umí poznat některé jejich zástupce.
Ryby		Žák: Umí podrobněji charakterizovat vnitřní a vnější stavbu ryb na příkladu kapra. Dokáže vysvětlit, jak jsou ryby přizpůsobeny k životu ve vodě. Chápe, že sladkovodní ryby jsou přizpůsobeny pouze životu v pevninských vodách. Ví, čím se ryby živí. Umí odlišit jednotlivé druhy ryb podle charakteristických znaků. Zná významné zástupce mořských ryb a jejich využití člověkem. Zná místa jejich výskytu. Vytvoří si představu o jejich lovu. Chápe význam chovu ryb pro člověka, seznámí se s nejčastějšími způsoby chovu ryb, umí popsat rozmnožování ryb.
Obojživelníci		Žák: Umí rozlišit obojživelníky od ryb podle jejich znaků. Má představu o přechodu obojživelníků na souš. Chápe nezbytnost vody pro jejich význam. Žák zná hlavní rozdíly mezi ocasatými a bezocasými obojživelníky. Dokáže určit naše nejvýznamnější zástupce. Zná zvláštnosti jejich života.
Plazi - želvy, krokodýlové a šupinatí – hadi a ještěři		Žák: Zná znaky plazů, které souvisejí s přizpůsobením se životu na souši. Chápe význam plazů pro další suchozemské obratlovce. Zná charakteristické znaky želv a krokodýlů a jejich nejvýznamnější zástupce. Umí vysvětlit, jak se vodní želvy přizpůsobily životu ve vodě. Chápe, proč jsou krokodýlové vývojově nejdokonalejšími plazy. Zná společné a odlišné znaky ještěřů a hadů a zástupce těchto šupinatých na našem území. Umí rozeznat užovku obojkovou od zmije obecné. Zná zásady 1. pomoci při uštknutí zmije. Zná zástupce cizokrajných ještěřů a hadů. Umí rozlišit jejich charakteristické znaky a zařadit zástupce do prostředí, ve kterém žijí.
Ptáci - vnější a vnitřní stavba těla Přehled ptáků		Žák: Umí zhodnotit vnější a vnitřní stavbu ptačího těla v souvislosti s ptáky samými a také ve srovnání s dalšími skupinami obratlovců. Ekologickou úspěšnost ptáků chápe jako souhrn jejich morfologických a fyziologických přizpůsobení (křídla, opeření, rozvinuté instinkty). Umí zhodnotit biotopní nároky a dokáže zhodnotit tělesné znaky a životní projevy vodních, mokřadních, mořských ptáků, dravců, sov, lesních stromových ptáků, ptáků okraje lesa, křovin a otevřeně krajiny, ptáků břehů tekoucích vod, běžců a kolibříků. Zná vybrané zástupce těchto skupin a zástupce různých společenstev. Uvědomuje si vývojové souvislosti mezi plazy a ptáky.

Biologie/geologie	sekunda	
Přehled systému rostlin, přechod rostlin na souš		Žák: Umí popsat odlišnosti ve stavbě těla nižších a vyšších rostlin. Zná základní společné znaky vyšších rostlin a má představu o rozmanitosti rostlinné říše a jejím členění.
Mechorosty		Žák: Zná a dokáže popsat stavbu těla mechorostů a jejich životní cyklus. Umí vysvětlit význam mechů v přírodě a je schopen určit nejběžnější druhy vyskytující se u nás.
Plavuně, přesličky, kapradiny		Žák: Dokáže popsat stavbu těla kapradorostů a jejich životní cyklus. Chápe význam těchto rostlin v přírodě a umí vysvětlit jejich úlohu při vzniku černého uhlí. Poznává vybrané zástupce plavuní, přesliček a kapradin.
Kořen		Žák: Umí vysvětlit funkci kořene, zná jeho stavbu a dokáže popsat jeho přeměny.
Stoněk		Žák: Dokáže vysvětlit, jaký význam má stoněk pro rostlinu, umí popsat jeho stavbu a rozpozná základní typy stonků.
List		Žák: Umí objasnit hlavní děje, které probíhají v listech. Dokáže vysvětlit, které látky rostlina přijímá a které vznikají při fotosyntéze a dýchání. Umí popsat jednotlivé části listu a zná hlavní morfologické znaky listů.
Květ		Žák: Dokáže popsat stavbu květu a umí vysvětlit, jaký význam má květ pro rostlinu.
Květenství, opylení a oplození		Žák: Dokáže popsat proces opylení a oplození a chápe rozdíl mezi nimi. Dokáže vysvětlit význam těchto procesů vzhledem k rozmnožování rostlin. Zná rozdíl ve způsobu opylení větrosnubných a hmyzosnubných rostlin.
Semena a plody		Žák: Dokáže popsat stavbu semene a uvést jeho význam. Umí rozlišit základní typy plodů.
Rozmnožování rostlin		Žák: Rozzná rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním. Umí využít některé jednoduché metody vegetativního rozmnožování rostlin.
Růst a vývoj rostlin		Žák: Zná význam rozdílných životních podmínek pro jednotlivé fáze růstu rostlin, dokáže objasnit souvislosti mezi výskytem rostlin v různých prostředích a podmínkami životního prostředí. Dokáže vyjmenovat příklady jednoletých, dvouletých a vytrvalých rostlin a umí vysvětlit rozdíly v jejich vývinu.
Nahosemenné rostliny		Žák: Umí vysvětlit pojem nahosemenná rostlina, dokáže popsat jejich stavbu a charakteristické vlastnosti a je schopen na příkladech demonstrovat hospodářský význam jehličnanů.
Listnaté stromy, keře		Žák: Dokáže pojmenovat a rozzná vybrané zástupce listnatých dřevin.
Pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité rostliny		Žák: Dovede popsat základní znaky a rozzná vybrané zástupce pryskyřníkovitých,

Biologie/geologie	sekunda	
		brukvovitých, růžovitých, bobovitých, miříkovitých a hluchavkovitých rostlin.
Lilkovité, hvězdnicovité, liliovité, lipnicovité, vstavačovité rostliny		Žák: Dovede pojmenovat a rozeznat vybrané zástupce lilkovitých, hvězdnicovitých, liliovitých, lipnicovitých a vstavačovitých rostlin.
Cizokrajné rostliny		Žák: Pozná některé cizokrajné rostliny.
Společenstvo lesa, vod a mokřadů		Žák: Umí rozlišit typy lesů, uvědomuje si rozmanitost mokřadů, pevninských vod, rozezná luční společenstva.
Společenstvo luk, pastvin, polí a sídelní aglomerace		Žák: Uvede typické příklady rostlin a živočichů těchto společenstev.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí		
V tematických oblastech, které se týkají systémů rostlin i živočichů si žák uvědomuje nutnost chránit přírodu z důvodu rozvíjející se lidské společnosti a mizení původních stanovišť i změny životních podmínek pro organizmy.		

Biologie/geologie	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Savci		Žák popíše kostru, svalstvo, orgány a orgánové soustavy vybraných savců, objasní přizpůsobení k prostředí, uvede některé kriticky ohrožené druhy. Umí rozdělit savce na skupiny podle vývoje: vejcorodí a živorodí – vačnatci a placentální savci. Umí zařadit savčí řády do jednotlivých skupin a dokáže popsat základní znaky savčích řádů včetně uvedení příkladu zástupců.
Původ a vývoj člověka Vztahy člověka k ostatním živočichům Historický vývoj člověka		Žák objasní biologickou a společenskou podstatu člověka. Zařazuje člověka do systému živočichů, Posoudí příbuznost s obratlovci a primáty. Uvádí podstatné znaky v tělesném vývoji a ve vývoji duševních schopností od hominidů k člověku, rozlišuje mezi hominizací a sapientací ve vývoji člověka.

Biologie/geologie	tercie	
Lidská plemena		Žák objasní vývoj člověka ve třech základních lidských plemelech. Vyjádří a zdůvodní názor o rovnocennosti lidských plemen. Pojmenuje a popíše hlavní rozdíly mezi plemeny a uvede nejznámější míšence. Charakterizuje jejich výskyt na Zemi dnes a v minulosti.
Tkáň a stavba lidského těla		Žák charakterizuje lidské tkáň jako soubor všech buněk, které mají stejný tvar a vykonávají stejnou činnost. Rozlišuje jednotlivé typy tkání podle tvaru a funkce buněk.
Kosterní soustava		Žák zhodnotí význam kostry a kostí pro lidské tělo. Určí podle vyobrazení hlavní části lidské kostry. Popíše vnitřní stavbu a tvar kostí. Objasní funkci kostní dřeně pro proces tvorby krve a kostnatění. Popíše vývoj a růst kosti, typy spojení kostí. Pojmenuje a popíše s pomocí vyobrazení jednotlivé části kostry trupu, kostry končetin a lebky. Zhodnotí nebezpečí úrazů kostí, příčiny a následky. Poskytne účinnou první pomoc při zlomeninách kostí a při vykloubení.
Svalstvo		Žák zhodnotí význam svalstva pro pohyb lidského těla. Objasní funkční propojení svalstva a kostry. Popíše s pomocí vyobrazení stavbu a funkci svalů. Objasní základní vlastnost svalů – stah. Uvede s pomocí vyobrazení uspořádání kosterních svalů. Srovnává stavbu a činnost příčně pruhovaného svalstva, hladkého svalstva a srdečního svalu. Vyjádří význam a kulturu přiměřeného tělesného pohybu v souvislosti se zdravím člověka a zdravým životním stylem.
Oběhová soustava		Žák pojmenuje základní tělní tekutiny v lidském těle. Popíše význam a složení krve. Zhodnotí funkci krve a význam jednotlivých složek krve. Objasní pojmy vrozená a získaná imunita a vyjádří důležitost očkování proti nakažlivým nemocem. Rozlišuje lidské krevní skupiny. Zhodnotí podíl českého vědce Jana Janského jako spoluobjevitele krevních skupin. Popíše s pomocí vyobrazení základní části oběhové soustavy, její mechanismus a činnost srdce. Popíše s pomocí vyobrazení velký a malý krevní oběh. Objasní význam měření krevního tlaku. Uvádí některé příklady onemocnění krve, cév a srdce, jejich příčiny a důsledky. Objasní funkci mizní soustavy a význam sleziny v oběhové soustavě. Poskytne účinnou první pomoc při zástavě srdeční činnosti a krvácení žil a tepen, prakticky ovládá znalost tlakových bodů a přiložení tlakového obvazu.
Dýchací soustava		Žák vyjádří hlavní funkci dýchací soustavy, příjem kyslíku a odstraňování oxidu uhličitého z lidského organismu. Popíše s pomocí vyobrazení stavbu dýchací soustavy, horní a dolní dýchací cesty, mechanismus vdechu a výdechu. Uvede funkci červených krvinek pro rozvod kyslíku. Srovnává skladbu vdechovaného a

Biologie/geologie	tercie	
		vydechovaného vzduchu. Vyjádří dechové objemy. Objasní rozdíl mezi vnějším a vnitřním dýcháním a princip výměn O ₂ a CO ₂ . Zhodnotí dopad zakouřeného a zaprášeného prostředí a kouření na periodická a chronická onemocnění dýchacích cest. Vysvětlí pojem epidemie, uvede příklady.
Trávicí soustava		Žák vyjádří funkci trávicí soustavy v těle člověka. Popíše stavbu a funkce jednotlivých částí trávicí trubice. Objasní princip trávení potravy a vstřebávání živin při jejich průchodu trávicí soustavou. Objasní význam zdravého způsobu života. Pojmenuje základní živiny potřebné pro lidský organismus. Objasní pitný režim. Vysvětlí pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka.
Vylučovací soustava		Žák objasní, kde a jak vznikají v těle odpadní látky a kterými orgány jsou vylučovány. Popíše s pomocí vyobrazení funkci a systém vylučovací soustavy. Objasní funkci ledvin, popíše vznik moči, a jak se z těla odvádí ven. Určí faktory ovlivňující onemocnění vylučovací soustavy.
Kožní soustava		Žák zdůrazní význam kůže jako největšího orgánu lidského těla. Objasní funkci lidské kůže a jejích částí. Popíše s pomocí vyobrazení vnitřní stavbu kůže a kožní útvary, určí jejich funkci. Vyjádří hlavní zásady ochrany, hygienických pravidel a péče o kůži. Objasní rizika nadměrného slunění v souvislosti s výskytem rakoviny kůže.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Multikulturní výchova - Etnický původ		
V tématické oblasti Lidská plemena je žák seznámen s jednotlivými rasami člověka, jejich původem a jejich rovnocenností. Dále je žák seznámen s problémy dnešní doby - rasismus, xenofobie, nacionalismus apod.		

Biologie/geologie	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Řízení lidského těla		Žák vyjádří princip dvojího řízení lidského těla pomocí hormonální a nervové

Biologie/geologie	kvarta	
Hormonální soustava		soustavy. Objasní význam a působení hormonů. Jmenuje příklady hormonálních žláz, určí jejich umístění a hormony, které se v nich vytvářejí. Popíše účinky působení hormonů lidského těla, zejména růstového hormonu, tyroxinu, inzulínu a adrenalinu. Charakterizuje projevy poruch ve tvorbě a činnosti hormonů.
Nervová soustava		Žák zhodnotí význam nervového řízení lidského těla. Popíše stavbu a funkci neuronu. Popisuje reflex jako základní jednotku nervové činnosti. Rozlišuje mezi nepodmíněnými a podmíněnými reflexy. Pojmenuje základní orgány nervové soustavy. Vyjádří význam a funkce mozku, rozliší jeho podstatné části. Objasní způsob ochrany mozku a míchy. Uvádí příklady poranění a poškození mozku a míchy, jejich následky.
Smyslová soustava		Žák pojmenuje lidské smysly a jejich funkce. Popíše jednotlivá smyslová ústrojí. Popíše vnímání zrakem, sluchem, čichem, chutí, vnímání hmatu, tepla a chladu. Uvádí na příkladech poruchy smyslových orgánů. Uvádí konkrétní vady oka, sluchu aj.
Pohlavní soustava		Žák pojmenuje a popíše mužské a ženské orgány a jejich funkci. Zdůvodní vliv vývinu pohlavních orgánů v období puberty na celkové projevy chování člověka. Objasní princip hormonálního řízení rozmnožování a průběhu menstruačního cyklu. Zná prevenci před nebezpečím AIDS a pohlavními chorobami. Objasní možné zdravotní a společenské komplikace, které může přinést předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých.
Ontogenetický vývoj člověka		Žák objasní průběh těhotenství ženy, nitroděložní vývin člověka, pojmenuje jednotlivé etapy vývoje lidského života. Charakterizuje jeho hlavní znaky.
Dědičnost a proměnlivost organismů - člověka		Žák se orientuje v zákonitostech dědičnosti a proměnlivosti organismů. Využívá znalosti o nich pro pochopení rozmanitosti organismů. Vyjádří, že potomci získávají geny od svých rodičů tím, že zdědí jejich genetickou informaci. Uvádí příklady vlivu prostředí na utváření organismů.
Objekt a předmět studia geologie		Žák pojmenuje na příkladech vědní obory, které studují poznatky o planetě Zemi. Charakterizuje geologii jako soubor vědních oborů o složení, stavbě a vývoji planety Země.
Stavba Země Země ve vesmíru		Žák pojmenuje na příkladech vědní obory, které studují poznatky o planetě Zemi. Charakterizuje geologii jako soubor vědních oborů o složení, stavbě a vývoji planety Země. Žák si zopakuje učivo ze zeměpisu, propojí informace, které již má s učivem biologie.

Biologie/geologie	kvarta	
		<p>Určí postavení Země ve sluneční soustavě. Objasní význam Slunce, srovnává vlastnosti planety Země s ostatními tělesy. Charakterizuje vnitřní stavbu Země. Objasní pojem litosféra. Rozliší dva typy zemské kůry. Zná mechanismus deskové tektoniky a existenci prakontinentů, objasní v souladu s teorií deskové tektoniky jejich rozpad a vývoj do podoby dnešních kontinentů.</p>
<p>Základy mineralogie Nerosty</p>		<p>Žák rozlišuje mezi nerosty a horninami. Určuje a rozlišuje základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostů. Rozeznává šest základních krystalových soustav. Objasní vznik krystalů. Uvádí na příkladech využití nerostů jako drahokamů, význam v průmyslu,...</p>
<p>Vznik a vývoj litosféry, vznik hornin a nerostů jako důsledek vnitřních a vnějších geologických dějů</p>		<p>Žák rozlišuje mezi vnitřními a vnějšími geologickými procesy. Objasní, jak vznikají na Zemi pohoří. Objasní proces vzniku vyvřelých hornin. Objasní sopečnou činnost, zemětřesení, uvádí jejich důsledky pro tvary zemského povrchu, na přírodu a člověka. Zdůvodní, proč vzniká zemětřesení a sopečná činnost, vzdalování kontinentů v důsledku pohybu litosférických desek.</p>
<p>Základy petrologie a petrografie Horniny</p>		<p>Žák rozlišuje horniny podle způsobu vzniku na vyvřelé, usazené a přeměněné. Rozlišuje mezi jednotlivými faktory, které mají vliv na mechanické zvětrávání, objasní vliv vody, větru a zemské přitažlivosti na zemský povrch. Vysvětlí chemické zvětrávání a objasní proces vzniku krasových jevů. Rozlišuje mezi úlomkovitými, organickými a chemickými sedimenty. Uvádí názory na vznik uhlí, ropy a zemního plynu, hodnotí význam těchto přírodních zdrojů pro hospodářství člověka.</p>
<p>Vznik, vývoj a historie Země. Vývoj života na Zemi</p>		<p>Žák diskutuje o názorech na vznik Země a složení vesmíru. Zná předmět studia paleontologie. Posuzuje usazené horniny jako nejbohatší zdroj zkamenělin. Charakterizuje geologické éry z pohledu života a vývoje kontinentů a hlavních událostí.</p>
<p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu Voda Atmosféra Půda</p>		<p>Žák objasní význam kvalitu vody a teploty pro životní prostředí a zdraví. Ochranu a využití přírodních zdrojů. Zhodnotí znečišťování vod, atmosféry a půdy. Dopady ve vztahu k životnímu prostředí a trvalé udržitelnosti života. Uvede význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka. Objasní vliv hospodářské činnosti člověka na ŽP (skleníkový efekt, kyselá dešť, znečišťování půd). Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady</p>

Biologie/geologie	kvarta	
		i ochranu před nimi Vysvětlí mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
Geologie České republiky		Žák rozlišuje s pomocí geologické mapy České republiky Český masiv a Karpatskou soustavu. Orientuje se v geologické mapě České republiky. Prezentuje základní geologický vývoj regionu svého bydliště nebo své školy. Uvádí nejrozšířenější druhy místních hornin a nejznámější geologické útvary v krajině.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
V tématu Podnebí a počasí, atmosféra, voda a půda je žák seznámen s významem jednotlivých geosfér pro lidstvo, znečišťování životního prostředí a dopady na prostředí včetně člověka.		
Environmentální výchova - Problematika vztahů organismů a prostředí		
V tématu Vznik a vývoj života na Zemi je žák seznámen se změnami podmínek životního prostředí v geologické minulosti a jejich dopady na život organismů na Zemi.		

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Obecná biologie a genetika

Žák:

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Biologie hub

Žák:

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- pozná lišejníky

Biologie rostlin

Žák:

- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Biologie živočichů

Žák:

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

Biologie člověka

Žák:

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- zná zásady poskytování první pomoci při poranění

Neživá příroda

Žák:

- popíše jednotlivé vrstvy Země
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Základy ekologie

Žák:

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody

Žák:

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

5.13 Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací

oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Záměry vzdělávací oblasti realizujeme především v předmětech Dějepis a Základy společenských věd (ZSV; obor Výchova k občanství).

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležetosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámeček každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti

- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

Personální podmínky

Všichni vyučující dějepisu a ZSV (= Výchova k občanství) na TSG a ZŠ splňují požadované kvalifikační předpoklady pro výuku.

Učitelé vzájemně spolupracují, průběžně absolvují vzdělávací semináře, spolupracují na zahraničních projektech a výměnných pobytech.

Práce v předmětové komisi

Předmětová komise plánuje činnost sekce během školního roku, provádí evaluaci učebních materiálů, přípravu na soutěže, vzájemné hospitace učitelů v hodinách.

Průběh vzdělávání

Kladným přístupem, různými možnostmi hodnocení vytváříme příznivou pracovní atmosféru. Učitel se snaží podporovat vlastní aktivitu žáků, vést je k samostatnému uvažování a vnímání souvislostí. Cíl hodiny učitel volí podle tematického plánu, ŠVP a jednání sekce (=předmětové komise), podle potřeb dané žakovské skupiny a jednotlivých žáků. Učitel účelně strukturuje hodinu, motivuje žáky, používá různé metody výuky, vede žáky k používání vhodných pomůcek.

Materiální a prostorové podmínky

Předměty dějepis a ZSV jsou na vyšším stupni gymnázia vyučován jako samostatný předmět. Výuka předmětu probíhá převážně v kmenových třídách, kde jsou k dispozici data projektory a audiovizuální technika. Žáci mají k dispozici učebnice a v případě potřeby možnost využívat internet jako informační zdroj a prostředek k rozvoji kompetencí. TSG a ZŠ umožňuje využití školního přístupu k internetu během výuky i po ní.

Formy a metody práce

- frontální výuka s využitím nejrůznějších pomůcek
- diskuze nad událostmi, u moderních dějin s využitím rodinných vzpomínek
- skupinová práce (s využitím učebnice, historických pramenů, map, internetu)
- samostatná práce
- ústní referáty
- exkurze, výstavy
- krátkodobé projekty žáků
- využití audiovizuálních materiálů
- setkání s pamětníky

Dějepis

Vyučovací předmět dějepis vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí, vnímání obrazu hlavních vývojových linií, získávání orientace v historickém čase, pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů, chápání kulturní rozmanitosti světa a tváření pozitivního hodnotového systému. Důležité je podchycení a rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa a hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi.

Souvislost s ostatními předměty a průřezová témata

- český jazyk a literatura (Bible, mýty, pověsti, válečná a další historická témata v literatuře)
- základy společenských věd (EU, NATO)
- zeměpis (orientace na mapě)
- informatika (vyhledávání informací)
- EGS – jsme Evropané
- VDO – občanství, demokracie
- MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií
- MVK – kulturní rozdíly, etnika
- EV - člověk a životní prostředí

ZSV

Předmět se zaměřuje na postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáka, na sebepoznávání a poznávání osobnosti, seznamuje žáky se vztahy v rodině, učí respektovat mravní principy a hodnoty, pravidla společenského soužití a chování, respektovat názory druhých, přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, motivuje je k aktivnímu životu ve společnosti. Předmět se zabývá státními a právními otázkami v naší zemi, objasňuje žákům politické dění, funkce státních orgánů a institucí. Vysvětluje výhody demokratického způsobu řízení státu a smysl voleb, zaměřuje se na kvalitu lidského života a mezilidské vztahy, učí žáky vážit si kladných lidských vlastností. Zabývá se i otázkou finanční gramotnosti, žáka s problematikou seznamuje, vysvětluje ji i na praktických příkladech. Předmět vychovává žáky v duchu tolerance, úcty k národům a k odlišným rasám a porozumění základním lidským právům a jejich uplatňování v životě.

Souvislost s ostatními předměty a průřezová témata

- dějepis (EU, NATO)
- hudební výchova (hymna)
- zeměpis (EU)
- informatika (vyhledávání informací, posuzování věrohodnosti zdrojů)
- matematika (rozpočet, peníze)
- OSV - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace, hodnoty a postoje, praktická etika, řešení problémů, rozhodovací dovednosti
- EGS - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá
- VDO - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- MDV - fungování a vliv médií ve společnosti, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- MKV - lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, kulturní diference, princip sociálního smíru a solidarity
- EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

5.14 Základy společenských věd

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
1	1	1	1					4
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Základy společenských věd
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	<p>Vzdělávací obor se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Cílem je sebezpoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v různých životních situacích. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.</p>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevnování vědomí náležitosti k evropské kultuře - rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti - vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé texty společenského a společenskovedního charakteru - rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámeček každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních - úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství - uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu - získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti - utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení sebezpoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí - orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného)

Název předmětu	Základy společenských věd
	<p>rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti - rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci - uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Občanský a společenskovední základ • Člověk a svět práce • Výchova ke zdraví
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence občanská: Žák si cení svého národa i jiných národů, zná své postavení jako svébytného občana.</p> <p>Kompetence komunikativní: Žák zaujímá hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích. Vyjadřuje své názory, slovem i písmem (kultivovanou formou), používá odbornou terminologii. Při problémech hledá pomoc, využívá komunikaci a kooperaci.</p> <p>Kompetence sociální a personální: Žák si stanovuje osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení. Přijímá zodpovědnost za své chování, názory, postoje. Respektuje sebe sama i druhé, respektuje jiné kultury a vyznání, chápe jejich význam v souvislostech.</p>

Základy společenských věd	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence občanská • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální 	
Učivo		ŠVP výstupy
Kalendář Orientace v čase		Žák: - orientuje se v kalendáři - zná a umí vysvětlit původ a význam důležitých svátků - popíše svůj harmonogram dne - dokáže uskutečňovat a plánovat své

Základy společenských věd	prima	
<p>Významné svátky Harmonogram dne plánování</p>		<p>záměry</p>
<p>Rodina, základní rodina, širší rodina, příbuzenské vztahy, rodinné klima, vztahy v rodině, komunikace mezi jednotlivými členy rodiny, ekonomická situace rodiny</p>		<p>Žák: - vysvětlí pojem rodina - pojmenuje členy rodiny, charakterizuje jejich role - popíše základní a rozšířenou rodinu - uvede příklady členů širší rodiny - chápe příbuzenské vztahy</p> <p>Žák: - vnímá pojem domov z hlediska své náležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti - ví, jaký význam má domov - zná důležitá místa obce (radnice, knihovna, kostel, škola, nádraží), orientuje se v obci, v které žije</p>
<p>Právní význam manželství Monogamie, bigamie, registrované partnerství Církevní a občanský sňatek Právní předpoklady pro vstoupení do manželství Funkce rodiny - jakou oporu poskytuje rodina jejím členům Vztahy mezi rodiči a dětmi, rodinné tradice a zvyky, rodokmen Jak sestavit rodinný rozpočet</p>		<p>Žák: - chápe právní význam rodiny a manželství - zná funkce rodiny (rodina jako místo návratů a bezpečí, rodina jako vzor a příklad) - popíše rodinné tradice a zvyky, rodinný rozpočet - hledá informace o svých předcích, pokusí se sestavit rodokmen</p>
<p>Domov, obec, region, vlast - důležitá místa obce, kde žiji - památná místa a osobnosti regionu - význam místního hospodářství a kultury</p>		<p>Žák: - vnímá pojem domov z hlediska své náležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti - ví, jaký význam má domov - zná důležitá místa obce (radnice, knihovna, kostel, škola, nádraží), orientuje se v obci, v které žije</p>
<p>Škola a její význam při formování osobnosti žáka Život v dalších sociálních skupinách mimo rodiny Tolerance při soužití ve skupinách, význam přátelství, řešení konfliktu ve skupině Školní řád, práva a povinnosti studenta Systém školství v ČR, možnosti výuky na různých typech škol</p>		<p>Žák: - uvědomuje si, že je součástí dalších sociálních skupin mimo rodiny - objasní potřebu tolerance při vzájemném soužití - uvědomuje si důležitost pravidel ve škole (školní řád), ovládá a dodržuje práva a povinnosti žáka školy - je seznámen se systémem našeho školství - umí porovnat možnosti výuky na různých typech škol - uvědomuje si význam přátelství - v případě konfliktu ve skupině obhajuje svůj názor s ohledem na další členy skupiny</p>
<p>Solidarita a vzájemná pomoc Ohrožené skupiny osob Pomoc lidem v nouzi Péče o děti, kterým vlastní rodina chybí (náhradní výchova, ústavní výchova, pěstounská péče, osvojení, adopce) Problémy dětí v rozvojových zemích, spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci, ČR, EU..</p>		<p>Žák: - uvědomuje si, že je součástí dalších sociálních skupin mimo rodiny - objasní potřebu tolerance při vzájemném soužití - uvědomuje si důležitost pravidel ve škole (školní řád), ovládá a dodržuje práva a povinnosti žáka školy - je seznámen se systémem našeho školství - umí porovnat možnosti výuky na různých typech škol - uvědomuje si význam přátelství - v případě konfliktu ve skupině obhajuje svůj názor s ohledem na další členy skupiny</p> <p>Žák: - objasní, které skupiny lidí potřebují zvýšenou ochranu a pomoc - popíše</p>

Základy společenských věd	prima	
		situace ohrožení a nouze, kdy je potřeba pomáhat druhým - popíše projevy lidské solidarity - navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi - je seznámen s péčí o děti, kterým vlastní rodina chybí - přemýšlí o problémech dětí v rozvojových zemích - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci
<p>Odlišnost některých spoluobčanů od většiny, potřeba tolerance, nesnášenlivost a mezilidské vztahy</p> <p>Předsudky a stereotypy narušující mezilidské vztahy, kulturní rozmanitosti a práva druhých</p> <p>Rasismus, xenofobie a extremismus</p>		<p>Žák: - uvědomuje si, že je součástí dalších sociálních skupin mimo rodiny - objasní potřebu tolerance při vzájemném soužití - uvědomuje si důležitost pravidel ve škole (školní řád), ovládá a dodržuje práva a povinnosti žáka školy - je seznámen se systémem našeho školství - umí porovnat možnosti výuky na různých typech škol - uvědomuje si význam přátelství - v případě konfliktu ve skupině obhajuje svůj názor s ohledem na další členy skupiny</p> <p>Žák: - respektuje odlišnost některých spoluobčanů od většiny - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozeznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>Žák: - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - rozpozná projevy vandalismu ve škole a v obci, vysvětlí důsledky vandalismu - navrhne, jak lze chránit kulturní památky, přírodní objekty a majetek</p>
<p>Vandalismus</p> <p>Nepřijatelnost vandalského chování</p> <p>Vandalismus ve škole, obci</p> <p>Ochrana kulturního a přírodního bohatství státu proti vandalismu</p> <p>Úcta k výsledkům lidské práce, k přírodě</p>		<p>Žák: - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - rozpozná projevy vandalismu ve škole a v obci, vysvětlí důsledky vandalismu - navrhne, jak lze chránit kulturní památky, přírodní objekty a majetek</p>
<p>Vlast, vlastenectví, nacionalismus</p>		<p>Žák: - na příkladech vysvětlí pojem vlastenectví a odliší ho do projevů nacionalismu (např. chování fotbalových fanoušků)</p>
<p>Státní a národní symboly ČR, významné osobnosti ČR, Praha</p> <p>Typy a formy států a jejich znaky, unitární stát, federace, monarchie</p>		<p>Žák: - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - znázorní symboly našeho státu, uvede příklady příležitostí, při kterých se používají - nacvičuje pravidla chování při prezentaci státních znaků, - zná významné osobnosti ČR, hlavní město státu, rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - uvede příklad unitárního státu a federace, popíše a porovná jejich základní znaky, zná rozdíl mezi monarchií a republikou</p>
<p>Pomoc lidem v nouzi, v případě ohrožení nebo při obraně státu</p>		<p>Žák: - navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi, v případě ohrožení nebo</p>

Základy společenských věd	prima	
Živelné pohromy, provozní havárie, dopravní nehody Chování při mimořádných událostech, evakuační zavazadlo, ukrytí osob, první pomoc v praxi		při obraně státu - popíše obecné zásady pro případy ohrožení - zná čísla integrovaného záchranného systému, zná zásady první pomoci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice		
uvědomuje si význam přátelství a sounáležitost k dalším sociálním skupinám, v případě konfliktu obhajuje svůj názor s ohledem na další členy skupiny		
Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy		
Žák spolupracuje s dalšími členy skupiny a uvědomuje si význam spolupráce při řešení a dosahování některých úkolů a cílů v rodině, škole, obci..		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák si uvědomuje, že je součástí dalších sociálních skupin mimo rodiny a chápe důležitost dodržování pravidel a povinností ve společnosti.		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		
Žák si uvědomuje nutnost humanitární a mezinárodní spolupráce.		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě		
Žák si uvědomuje, že je součástí globální společnosti a s klady a zápory z tohoto soužití vyplývající		
Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů		
Žák zaujímá tolerantní postoje k menšinám, rozeznává rasistické, xenofobní a extrémistické chování		
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát		
Žák si uvědomuje, že je součástí společnosti a státu a je seznámen s fungováním společnosti.		
Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola		
Žák si uvědomuje, že je součástí školní skupiny a je seznámen s jejím fungováním.		

Základy společenských věd	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence občanská ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální 	
Učivo		ŠVP výstupy
Pojem morálka, Mravní principy, Správné a nesprávné jednání v rámci společenského soužití Srovnání morálních principů v minulosti a dnes, Význam Bible		Život mezi lidmi: Žák si uvědomuje své chování a ví, jak by se měl chovat ve společnosti, zásady správného chování aplikuje v praxi. Uvádí příklady morálního chování, zná zásady morálního chování a dokáže posoudit správnost tohoto jednání.

Základy společenských věd	sekunda	
		Vyjmenuje některá zásadní pravidla společenského soužití, popíše způsoby nemorálního jednání, porovná mravní principy v minulosti a dnes.
Komunikace, Sociální skupiny Společenské normy a pravidla v různých životních situacích, Zásady společenského chování		Komunikace v různých sociálních skupinách (rodina, škola, mezi vrstevníky: Žák rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem.
Hromadné sdělovací a komunikační prostředky Manipulace, propaganda, reklama		Žák rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení. Diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.
Kultura, umění, kulturní akce Krásy ČR, ochrana kulturního a přírodního bohatství		Žák vysvětlí obsah pojmů kultura, umění, uvede příklady kulturních institucí a kulturních akcí, doporučí kulturní akci, která ho zajímá. Vnímá krásy naší země a naše kulturní bohatství, uvědomuje si nutnost ochrany přírodního a kulturního bohatství.
Náboženské systémy ve světě, pravidla náboženských systémů, kultura a náboženství Přirozené sociální rozdíly mezi lidmi, solidarita Životní názor, víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda, tolerance, diskriminace a xenofobie Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin Poškození lidských práv, diskriminace, lidská práva v dokumentech		Žák zná nejvýznamnější světové náboženské systémy a jejich principy, rozlišuje církve od sekt, porovná pravidla náboženských systémů. Zná původ a význam náboženství, posoudí souvislost kultury a náboženství, tolerance k minoritám a k jiným náboženstvím. Respektuje odlišné názory, zájmy lidí, odlišné způsoby chování a myšlení, snaží se pochopit smysl života v prospěchu nejen osobním, ale i obecném. V diskusích i praktických činnostech se učí zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci. Uvede příklady národnostních a etnických skupin žijících ve společnosti. Učí se tolerovat názory, zvláštnosti a zájmy těchto skupin při prožívání problémů každodenního života školy, rodiny, společnosti. Rozpoznává projevy lidské nesnášenlivosti, uvede příklady, k jakým důsledkům může vést (z tisku, televize, vlastní zkušenosti).
Sociální péče, sociální zabezpečení Lékařská péče, zdravotní a sociální pojištění občanů Nemoc, invalidita, instituce zajišťující zdravotní a sociální péči		Žák vyjádří vlastními slovy co je zdravotní a sociální péče. Vysvětlí význam a potřebnost zdravotní a sociální péče.
Krizová centra, pomoc v krizových situacích Úloha státu v krizových situacích, zajištění péče o staré, nemocné či postižené občany Kvalita života osob se sociálním znevýhodněním		Žák se orientuje v nabídce služeb pomáhajících organizací, popíše, co jsou a k čemu slouží krizová centra. Popíše možné problémy občanů využívajících tyto služby, respektuje odlišnost lidí ve společnosti, popisuje, jaké nesnáze mohou provázet stáří a jak je zajištěna péče o tyto občany státem. Vyjádří vlastními slovy, jakým způsobem může ovlivnit život lidí nemoc nebo postižení. Vysvětlí, v čem spočívá ohleduplnost k starým, nemocným či postiženým spoluobčanům. Uvádí možná doporučení, jak zkvalitnit život starých, nemocných či postižených lidí.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Základy společenských věd	sekunda	
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Žák zná pojem morálka, mravní principy, správné a nesprávné jednání v rámci společenského soužití. Srovnává morálních principy v minulosti a dnes.		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
Žák si uvědomuje, že je součástí globální společnosti a s klady a zápory z tohoto soužití vyplývající.		
Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy		
Žák komunikuje v různých sociálních skupinách (rodina, škola, mezi vrstevníky). Rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem		
Multikulturní výchova - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		
Žák rozpoznává projevy lidské nesnášenlivosti, uvede příklady, k jakým důsledkům může vést (z tisku, televize, vlastní zkušenosti)		
Multikulturní výchova - Kulturní diference		
Žák uvede příklady národnostních a etnických skupin žijících ve společnosti. Učí se tolerovat názory, zvláštnosti a zájmy těchto skupin při prožívání problémů každodenního života školy, rodiny, společnosti		
Environmentální výchova - Životní prostředí regionu a České republiky		
Žák vnímá krásy naší země a naše kulturní bohatství, uvědomuje si nutnost ochrany přírodního a kulturního bohatství.		
Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií		
Žák diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.		
Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Žák rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení.		

Základy společenských věd	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská 	
Učivo		ŠVP výstupy
Osobnost, sebepoznání, temperament		Žák poznává svoji osobnost, pracuje na svém sebepoznání, zná biologické, psychické

Základy společenských věd	tercie	
<p>Netolerance, rasismus, xenofobie a extremismus Projevy a důsledky lidské nesnášenlivosti Majority a minority</p>		<p>a sociální změny osobnosti. Objasní, jaké vzory ovlivňují jedince, popíše chování osob s různým temperamentem. Respektuje názory a zájmy odlišné od jeho vlastních, rozezná netolerantní, rasistické, extremistické projevy lidí, je tolerantní k menšinám a minoritám, zná základní práva a povinnosti občanů.</p>
<p>Osobnostní vlastnosti a jejich vliv na práci jedince a spolupráci s ostatními jedinci Spolupráce v rodině, škole, obci, soutěživost, spolupráce Individuální a společné cíle a jejich dosahování, význam překonávání překážek v osobnostním rozvoji jedince</p>		<p>Žák uvede příklady a vliv osobnostních vlastností, které se projevují při spolupráci a vlastní práci. Ví, jak je důležitá vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Na příkladech objasní výhody spolupráce v rodině, ve škole, v obci. Rozliší individuální práci, spolupráci a soutěživost.</p>
<p>Modelové situace a hry, které ukazují charakterové vlastnosti, komunikace Asertivita a agresivita, konflikt a jeho nenásilné řešení</p>		<p>Žák v modelových situacích se seznamuje s charakterovými vlastnosti a popíše jejich projevy. Ví, jak může usměřňovat své chování a jednání - používá vhodnou komunikaci. Umí poznat asertivní, pasivní a agresivní chování. Hledá cestu, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty.</p>
<p>Sebeovládání, motivace, sebedůvěra, životní cíle a plány, cesta života</p>		<p>Žák pracuje na svém sebeovládání a ví jak usměřňovat svoje chování, zná potřebu motivace pro rozvoj osobních předností. Objasní, jak lze překonávat osobní nedostatky a rozvíjet zdravou sebedůvěru, popíše své životní cíle a plány. Zamyslí se nad svojí cestou životem, v jakém období se nachází a kam chce, aby jeho cesta životem směřovala.</p>
<p>Sociálně patologické jevy, trestně právní odpovědnost mladistvých Centra pro pomoc lidem ohroženým sociálně patologickými jevy, centra volného času mládeže Metodika prevence na škole Nebezpečí drog, kouření, alkoholu, gamblerství Význam sportu jako prevence</p>		<p>Žák zná pojem sociálně patologické jevy a následky tohoto chování. Zná trestně právní odpovědnost mladistvých v souvislosti se sociálně patologickými jevy. Je informován, kde hledat pomoc při ohrožení sociálně patologickými jevy. Ví o činnosti metodika prevence na škole. Je informován o statistice sociálně patologických jevů ve svém regionu, ČR i ve světě. Orientuje se v nabídce volnočasových aktivit a chápe jejich význam v souvislosti s prevencí soc.-patologickými jevy.</p>
<p>Rozpočet domácnosti, finanční plánování, hospodárnost, příjmy a výdaje, úspory a investice, půjčky a úvěry</p>		<p>Žák sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, 1objasní význam finančního plánování v domácnosti. Vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji, na příkladech objasní rizika půjčování peněz. Na příkladech objasní možnost nakládání s úsporami, vysvětlí zásady hospodárnosti v domácnosti.</p>
<p>Hotovostní a bezhotovostní platba, bankovní účet, platební karta, poštovní poukázka, sporožiro, inkaso, SIPO Mince, bankovky, bankomat</p>		<p>Žák uvede příklady některých rizik spojených s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem. Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet, uvede příklad využití platební karty.</p>
<p>Bankovní účet, vedení bankovního účtu, internetové bankovníctví, úvěry a hypotéky, činnost směnárny, pojištění pro konkrétní rizikové situace</p>		<p>Žák uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům, uvede nejčastější druhy pojištění, směnárenská činnost.</p>

Základy společenských věd	tercie	
Úspory a investice, deficit domácího rozpočtu a způsoby jeho krytí		Žák na příkladech objasní téma úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky. Na příkladech objasní, jak lze krýt deficit rozpočtu domácnosti v různých situacích opatřeními na straně příjmů či výdajů, na příkladu vysvětlí, jak se stanovuje cena na základě nákladů a z čeho se skládá. Vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz.
Nabídka a poptávka, jak se stanovuje cena výrobku, inflace a reálná hodnota peněz		Žák objasní princip nabídky a poptávky, na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu.
Příjmy a výdaje státního rozpočtu, sociální dávky a příspěvky ze státního rozpočtu		Žák uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu, uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu.
Příklady výroby, obchod a výroba, terciární sféra		Žák uvede příklady výroby, obchodu a služeb, na příkladu popíše, jak na sebe výroba, obchod a služby navazují.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Žák poznává svoji osobnost, pracuje na svém sebepoznání, zná biologické, psychické a sociální změny osobnosti. Objasní, jaké vzory ovlivňují jedince, popíše chování osob s různým temperamentem.		
Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice		
Žák na příkladech objasní výhody spolupráce v rodině, ve škole, v obci. Rozliší individuální práci, spolupráci a soutěživost.		
Multikulturní výchova - Kulturní diference		
Žák respektuje názory a zájmy odlišné od jeho vlastních, rozezná netolerantní, rasistické, extremistické projevy lidí, je tolerantní k menšinám a minoritám, zná základní práva a povinnosti občanů.		

Základy společenských věd	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská 	
Učivo		ŠVP výstupy
Demokracie Totalita Demokratický stát		Žák vysvětlí pojem demokratický stát. Uvede příklady demokratické společnosti. Zná výhody demokratického řízení společnosti pro občany. Vysvětlí pojem totalita. Popíše způsob totalitní vlády. Porovná demokracii a totalitu, diskutuje a obhajuje

Základy společenských věd	kvarta	
Pravidla demokracie		svůj vlastní názor. Zná práva občana v demokratickém státě.
Státoprávní uspořádání ČR Právní základy státu Státní a zastupitelské orgány		Žák dokáže popsat státoprávní uspořádání ČR, státní a zastupitelské orgány a zná způsob voleb do těchto institucí. Vysvětlí princip, jakým fungování těchto institucí ovlivňují v demokratickém státě občané.
Moc zákonná, výkonná, soudní Státní a zastupitelské orgány Prezident republiky Vláda, ministerstva, parlament Politické strany Okresní, městské a obecní úřady Mladé fórum města Tábor		Žák vysvětlí podstatu Ústavy ČR. Vysvětlí fungování moci zákonodárné, výkonné a soudní. Definuje poslání prezidenta ČR. Zná jednotlivá ministerstva a jejich funkce. Vybaví si nejnámější politické strany. Dokáže obhájit své stanovisko, proč by volil konkrétní politickou stranu.
Městský úřad a jeho odbory Finanční úřad Úřad práce Matrika Nácvik komunikace na úřadech Krizová centra Linka bezpečí Funkce výchovného poradce na škole Volba povolání Korupce		Žák popíše a vysvětlí, k čemu slouží jednotlivé orgány a instituce státní správy. Umí si zvolit správný úřad k vyřízení svých záležitostí. Orientuje se v poskytovaných službách úřadu práce. Zná problematiku nezaměstnanosti. Zná postup jak si vyřídit občanský průkaz, jaké doklady potřebuje k vyřízení sňatku, cestovních dokladů, ověřování listin. Nacvičuje, jakou formou požádá o radu v případě, kdy se v této problematice není schopen zorientovat sám. Ví kam se obrátit o radu v krizové životní situaci. Umí definovat korupci a její následky.
Práva a povinnosti občana Pracovní právo Formy vlastnictví Způsoby ochrany vlastnictví Právní úprava důležitých vztahů		Žák definuje základní práva a povinnosti občanů. Uvědomuje si nutnost ochrany všech forem vlastnictví včetně duševního. Umí charakterizovat pracovní poměr. Ví jaké náležitosti má obsahovat pracovní smlouva. Žák vysvětlí význam evropské integrace. Zná význam EU, je seznámen s fungováním EU. Objasní význam začlenění ČR do EU na každodenní život občanů. Zná práva občanů ČR v rámci EU.
Právní vztahy a z nich vyplývající závazky Smlouvy Trestná činnost mládeže		Žák si uvědomuje rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání. Zná náležitosti smluv v občanskoprávních vztazích.
Právní vztahy a z nich vyplývající následky Druhy a postihy protiprávního jednání Trestná činnost mladistvých		Žák uvede příklady postihů – pokuta, zákaz činnosti, odnětí svobody. Zná možnosti postihu mladistvých, trestní odpovědnost. Zná činnost orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, advokáti, soudci, notáři). Seznamuje se s

Základy společenských věd	kvarta	
Orgány právní ochrany Protiprávní jednání Organizace chránící spotřebitele Informační povinnosti prodejce Odstoupení od smlouvy		příklady právních vztahů v běžném životě. Ví jak uplatnit svoje práva spotřebitele. Respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.
Evropská integrace Členské státy EU Vstup ČR a dalších států do EU Vztahy mezi zeměmi EU Práva občanů v EU		Žák vysvětlí význam evropské integrace. Zná význam EU, je seznámen s fungováním EU. Objasní význam začlenění ČR do EU na každodenní život občanů. Zná práva občanů ČR v rámci EU.
Členské státy EU Postavení ČR v rámci EU Významné mezinárodní organizace Ekonomická, bezpečnostní, politická spolupráce mezi státy		Žák uvede, jaké výhody plynou pro členské státy společenství EU. Uvede příklady významných mezinárodních organizací, k nimž má ČR vztah (OSN, Rada Evropy, WHO, UNICEF a další). Posoudí výhody mezinárodní spolupráce mezi státy.
Mezinárodní terorismus Způsoby boje s terorismem Spolupráce v boji proti terorismu		Žák uvede příklady mezinárodního terorismu a posoudí význam spojenectví států v boji proti terorismu.
Globalizace a její projevy Klady a zápory globalizace Následky globalizace Způsoby řešení globálních problémů Řešení globálních problémů na regionální úrovni (v obci apod.)		Žák uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Zná příčiny globalizace a jejich možné následky pro člověka. Zná souvislost globálních a lokálních problémů pro život lidstva.
Svět práce, nabídka pracovních profesí, možnosti při budoucí volbě povolání, práce výchovného poradce či dalších poradenských zařízení, prezentace žáka na trhu práce		Žák se orientuje v nabídce pracovních profesí, posoudí své možnosti při budoucí volbě povolání, využívá při volbě povolání práce výchovného poradce či dalších poradenských zařízení, prezentuje svoji osobu na trhu práce.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát		
Žák vysvětlí pojem demokratický stát a uvede příklady demokratické společnosti. Zná výhody demokratického řízení společnosti pro občany. Porovná demokracii a totalitu, diskutuje a obhájí svůj vlastní názor, zná práva občana v demokratickém státě		
Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Žák dokáže popsat státoprávní uspořádání ČR, státní a zastupitelské orgány a zná způsob voleb do těchto institucí, vysvětlí princip, jakým fungování těchto institucí ovlivňují v demokratickém státě občane.		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		

Základy společenských věd	kvarta	
Žák uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Zná příčiny globalizace a jejich možné následky pro člověka, zná souvislost globálních a lokálních problémů pro život lidstva.		

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Člověk ve společnosti

Žák:

- přistupuje kriticky k projevům vandalismu
- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Člověk jako jedinec

Žák:

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány

Člověk, stát a hospodářství

Žák:

- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvažuje nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Člověk, stát a právo

Žák:

- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Mezinárodní vztahy, globální svět

Žák:

- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- uvede příklady mezinárodního terorismu

5.15 Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
2	2	2	2					8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Obor vzdělávací oblasti Dějepis vychází z RVP ZV a přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti, neboť znalost různých historických epoch napomáhá k celkové orientaci v mnohotvárnosti kulturních, politických, sociálních a ekonomických faktů tvořících rámc každodenního života.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace předmětu se řídí učebním plánem. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> Dějepis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k řešení problémů: Žák hledá řešení problémů s obdobnými parametry, objevuje paralely.</p> <p>Kompetence komunikativní: Žák tvoří vhodné a výstižné formulace. Vybírá vhodné jazykové formy. Využívá informačních a komunikačních prostředků. Používá jazyk jako prostředek vytváření vztahů.</p> <p>Kompetence sociální a personální: Žák pracuje ve dvojicích a ve skupině. Realizuje projekty.</p> <p>Kompetence občanská: Žák vyvozuje základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy. Kulturní tradice a historické dědictví chápe jako pouto s minulostí a závazek k minulosti. Otevírá různé pohledy na problémy. Je veden k toleranci.</p> <p>Kompetence k učení: Žák vyhledává souvislosti. Pracuje s různými zdroji informací, porovnává a ověřuje je. Pracuje s textem.</p> <p>Kompetence pracovní: Žák využívá osvojené vědomosti a dovednosti pro řešení konkrétních problémů. Systematicky a soustavně pracuje na zadaných samostatných i skupinových úkolech.</p>
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení se řídí klasifikačním řádem.

Dějepis	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny historický čas a prostor.		Žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. Chápe roli historie.
Člověk a lidská společnost v pravěku.		Žák charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost. Uvede příklady archeologických kultur na našem území.
Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz.		Žák rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.
Antické Řecko.		Žák demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem, porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.
Řím. Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím. Nový etnický obraz Evropy.		Žák demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem, porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí		
Druzí jako zdroj informací o mně	Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice	
Seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, kolektivní činnosti	Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace	
Stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		

Dějepis	prima	
		Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy
Empatie a pohled na svět očima druhého, lidská práva jako regulativ vztahů		
		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
Život, zvyky a tradice v Evropě, ve světě		
		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět
Vztah Evropy a světa		
		Multikulturní výchova - Lidské vztahy
Rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti		
		Multikulturní výchova - Kulturní diference
Základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice		
		Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity
Postavení menšin, jejich rovnocennost		
		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané
Evropská integrace, čtyři svobody a jejich význam		
		Multikulturní výchova - Multikulturalita
Kulturní diference jako obohacující prvek		
		Multikulturní výchova - Etnický původ
Rovnocennost etnických skupin, kořeny civilizací, osobní a společenská identita		
Princip sociálního smíru - postavení menšin, jejich rovnocennost		
		Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Projevy lidské činnosti v minulosti, nyní, v budoucnu, vliv jednotlivých složek socioekonomické sféry na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj jako společenský program		
		Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát
Listina základních práv a svobod		
		Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě
Volební systémy, obec – základní jednotka samosprávy státu		
		Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Základní kategorie fungování demokracie, lidská solidarita		
		Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola

Dějepis	prima
Demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy	
Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Ověřování informací, etický kodex, relevantnost informací, analýza textů	

Dějepis	sekunda
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní
Učivo	
	ŠVP výstupy
Byzanc	Žák pochopí návaznost Byzance na Římskou říši jako nositelku umění a vzdělanosti.
Franská říše	Žák charakterizuje osobnost Karla Velikého, vysvětlí termín Svatá říše římská.
Muslimové x křesťané	Žák pojmenuje rozdíly mezi křesťanstvím a islámem, charakterizuje osobnost Mohameda, počátky islámu a jeho rozšíření do severní Afriky a Evropy.
Rané české dějiny (7. – 9. století)	Žák charakterizuje Slovy a první státní útvary na našem území: Sámova říše – osobnost Sába a význam jeho kmenového svazu, Velká Morava – význam příchodu Konstantina a Metoděje na Velkou Moravu, První Přemyslovci (rozdíl mezi bájnými knížaty – Přemysl, Libuše -... a historicky doloženými – Bořivoj...) – Bořivoj, Václav, Boleslav I. a Boleslav II., první čeští světci (sv. Václav a sv. Ludmila, sv. Vojtěch)
Evropa v raném středověku	Žák objasní pojmy Viking – Norman – Varjag, pojmenuje příčiny a následky jejich výprav po Evropě a až do severní Ameriky. Charakterizuje křížové výpravy – jejich příčiny a důsledky (klady i zápory); vysvětlí pojmy křížák, svatá válka, svatá země.
Čechy v době knížecí a královské (11.- poč. 14. století)	Žák uvede významné panovníky přemyslovského rodu (Vratislav II., Vladislav II., poslední Přemyslovci). Pojmenuje nejstarší české hrady a města, objasní úlohu církve ve středověku (vzdělanost, šíření křesťanství, latina).
Lucemburkové na českém trůně (14. – poč. 15. století)	Žák popíše nástup Jana Lucemburského na trůn, jeho vládu a úlohu ve Stoleté válce; vysvětlí pojem „Stoletá válka“ - její příčiny, stručný průběh a důsledky. Žák charakterizuje osobnost Karla IV., kulturu a vzdělanost doby Karla IV. (Karlův most,

Dějepis	sekunda	
		Katedrála sv. Víta atd., osobnosti vrcholné gotiky – Matyáš z Arrasu, Petr Parléř; neslavnější gotické stavby v Čechách. Žák popíše vládu Václava IV., osobnost Jana Nepomuckého.
Reformace		Žák objasní reformační proudy v Evropě (Anglie, Francie, Německo), vysvětlí pojmy „reformace, reformátor“ a uvede důvody vzniku těchto myšlenek – krize v církvi.
Husitství		Žák charakterizuje Mistra Jana Husa – jeho myšlenky, činy, Kostnický koncil. Žák uvede příčiny a průběh husitské revoluce (významné bitvy, taktika boje – osobnost Jana Žižky a Prokopa Holého), objasní založení Tábora a jeho osud během a po husitské revoluci, popíše vládu Jiřího z Poděbrad.
Zámořské objevy		Žák objasní cesty Kryštofa Kolumba do "Indie" a objevení Ameriky.
Jagellonci na českém trůně		Žák popíše nástup Vladislava Jagellonského na trůn, jeho způsob vlády, život, kulturu na jeho dvoře. Charakterizuje umění – první náznaky renesance v Čechách.
Renesance a humanismus		Žák vysvětlí pojmy renesance a humanismus – odkaz antiky (latina, literární památky, architektura), charakterizuje renesanci jako umělecký směr, architektonické a umělecké památky v Čechách a Evropě, renesanční osobnosti, pojem renesanční člověk.
Nástup Habsburků na český trůn		Žák objasní osobnost a vládu Ferdinanda I. Habsburského a Rudolfa II. a charakterizuje rudolfínskou kulturu.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Projevy lidské činnosti v minulosti, nyní, v budoucnu, vliv jednotlivých složek socioekonomické sféry na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj jako společenský program		
Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Ověřování informací, etický kodex, relevantnost informací, analýza textů		
Multikulturní výchova - Etnický původ		
Rovnocennost etnických skupin, kořeny civilizací, osobní a společenská identita Princip sociálního smíru - postavení menšin, jejich rovnocennost		
Multikulturní výchova - Kulturní diference		
Základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice		
Multikulturní výchova - Lidské vztahy		

Dějepis	sekunda
Rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti	Multikulturní výchova - Multikulturalita
Kulturní diference jako obohacující prvek	Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity
Postavení menšin, jejich rovnocennost	Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice
Seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, kolektivní činnosti	Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy
Empatie a pohled na svět očima druhého, lidská práva jako regulativ vztahů	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí
Druzí jako zdroj informací o mně	Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace
Stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě
Volební systémy, obec – základní jednotka samosprávy státu	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát
Listina základních práv a svobod	Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola
Demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy	Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Základní kategorie fungování demokracie, lidská solidarita	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
Život, zvyky a tradice v Evropě, ve světě	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané
Evropská integrace, čtyři svobody a jejich význam	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět
Vztah Evropy a světa	

Dějepis	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Předbělohorská doba		Žák vysvětlí náboženské poměry v českých zemích; uvědomí si souvislosti mezi Janem Husem a dalšími reformátory – Martin Luther, Tomáš Můntzer, Jan Kalvín; rozliší jednotlivé směry v křesťanství.
Odboj českých stavů		Žák uvede význam slova stavovství a důvody sporů mezi panovníkem a stavy a jejich důsledky.
Bílá hora a staroměstská exekuce		Žák zdůvodní význam bitvy na Bílé hoře a staroměstské exekuce jako mezníku v našich dějinách – doba předbělohorská a pobělohorská.
Třicetiletá válka		Žák popíše počátky a stručný průběh třicetileté války, způsob boje, taktiku, výzbroj... Seznámí se se životy významných aktérů třicetileté války a jejich vlivem na její průběh.
Anglická revoluce		Žák charakterizuje nástup Stuartovců na trůn – krize hospodářství, náboženské spory, puritáni; anglický parlament, revoluce. Zná osobnost O. Cromwella; popíše Anglii jako republiku, obnovení monarchie – konstituční monarchie.
Absolutismus		Žák umí charakterizovat absolutistický způsob vlády.
Francie		Žák charakterizuje Francii v době Ludvíka XIV. – osobnost Ludvíka XIV., Jean-Baptiste Colbert; merkantilismus.
Rusko		Žák zná samoděržaví, osobnosti Petra I. a Kateřiny II.
České země po 30tileté válce		Žák charakterizuje hospodářské, náboženské a politické poměry v českých zemích.
Rekatolizace, důsledky války, nevolnictví, poddanství		Žák rozlišuje mezi před a pobělohorskou náboženskou situací, charakterizuje sociální strukturu společnosti.
Barokní kultura		Žák se seznámí s příčinami vzniku baroka a jeho šíření v Evropě i zámoří (jižní Amerika); charakteristické rysy – výtvarné umění (významné osobnosti – Bernini, Rubens, Rembrandt, Hollar...), divadlo (Molière), hudba (Bach).
Barokní kultura v českých zemích		Žák charakterizuje specifika českého baroka, příčiny okázalé zbožnosti, noví světci....

Dějepis	tercie	
		Uvede příklady důležitých barokních uměleckých děl (literatura, výtvarné umění, hudba).
Osvícenství		Žák objasní význam pojmu osvícenství, zná osobnosti: Voltaire, Rousseau, Montesquieu.
Osvícenský absolutismus		Žák charakterizuje osvícenský absolutismus – vliv osvícenství na politické systémy střední a východní Evropy.
Marie Terezie		Žák charakterizuje osobnost panovnice, koncept její vlády, vnitřní i zahraniční politiky.
Josef II.		Žák odliší styl Marie Terezie a Josefa II.
Reformy „osvícených“ panovníků		Žák pochopí význam slova osvícený a interpretuje povahu zásadních reforem a změn.
Severoamerické kolonie a jejich nezávislost		Žák charakterizuje příčiny vzniku snah o nezávislost, popíše průběh a výsledek války za nezávislost.
Velká francouzská revoluce		Žák objasní příčiny propuknutí Velké francouzské revoluce (hospodářské a sociální důvody), zná osobnosti Ludvíka XVI. a Marie Antoinetty. Žák se seznámí s průběhem revoluce (pád Bastily – symbol; Deklarace lidských a občanských práv, Konvent, jakobíni, poprava krále a královny), zná osobnosti - Marat, Robespierre.
Napoleon, koaliční války, císařství		Žák charakterizuje osobnost Napoleona – jeho cesta k moci, válečnické umění, taktika. Popíše Napoleonovu vnitřní politiku (císařství, občanský zákoník, cenzura...) a vnější (dobyvačné války – umět ukázat Napoleonova tažení na mapě); Napoleonův pád.
Vídeňský kongres a politická situace v Evropě		Žák objasní příčiny a následky kongresu.
Průmyslová revoluce		Žák pochopí příčiny a důsledky revoluce, změnu sociálního postavení lidí, postavení dělníků v počátcích průmyslové revoluce, vynálezy a jejich vliv na rozvoj průmyslu.
Politické myšlenky 19. století		Žák se seznámí se základními myšlenkovými tendencemi – nacionalismus a socialismus.
Revoluce 1848		Žák charakterizuje příčiny, průběh a vliv revoluce v jednotlivých evropských státech, občanskou společnost.
František Josef I., vnitropolitický vývoj v habsburské monarchii ve druhé polovině 19. století		Žák charakterizuje osobnost panovníka, povahu jeho vlády a úlohu ve společnosti.
Česká kultura 19. století		Žák objasní národní obrození, formování novodobé české kultury a národa.
Sjednocení Itálie a Německa		Žák charakterizuje cestu k sjednocení obou států.

Dějepis	tercie	
Světová politická situace a příčiny 1. světové války		Žák charakterizuje předválečné období, motivaci k výbojům, politické poměry v Evropě.
První světová válka		Žák zná evropská bojiště, totální válku, způsoby vedení války, každodenní život na frontě i v zázemí.
Formování československého zahraničního odboje		Žák charakterizuje vznik čs. zahraničního odboje, domácí politickou situaci, zahraniční legie.
Konec války a vznik samostatné ČSR		Žák charakterizuje výsledky války, vliv na politickou situaci v poválečné Evropě, vznik ČSR, počáteční období republiky.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace		
Stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice
Seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, kolektivní činnosti		Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí
Druzí jako zdroj informací o mně		Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy
Empatie a pohled na svět očima druhého, lidská práva jako regulativ vztahů		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
Život, zvyky a tradice v Evropě, ve světě		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět
Vztah Evropy a světa		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané
Evropská integrace, čtyři svobody a jejich význam		Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity
Postavení menšin, jejich rovnocennost		Multikulturní výchova - Multikulturalita
Kulturní diference jako obohacující prvek		Multikulturní výchova - Lidské vztahy
Rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti		Multikulturní výchova - Etnický původ

Dějepis	tercie	
Rovnocennost etnických skupin, kořeny civilizací, osobní a společenská identita Princip sociálního smíru - postavení menšin, jejich rovnocennost		
Multikulturní výchova - Kulturní diference		
Základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice		
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát		
Listina základních práv a svobod		
Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě		
Volební systémy, obec – základní jednotka samosprávy státu		
Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola		
Demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy		
Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Ověřování informací, etický kodex, relevantnost informací, analýza textů		
Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Základní kategorie fungování demokracie, lidská solidarita		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Projevy lidské činnosti v minulosti, nyní, v budoucnu, vliv jednotlivých složek socioekonomické sféry na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj jako společenský program		

Dějepis	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská ● Kompetence k učení ● Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
1. republika		Žák charakterizuje Československo ve 20. a 30. letech v kontextu světových dějin (postavení ČSR ve světě, světová hospodářská krize), kulturní život – výtvarné umění, literatura, film - významné osobnosti.

Dějepis	kvarta	
Svět před druhou světovou válkou		Žák popíše vzestup totalitních režimů – nacismu, fašismu, zná osobnosti Mussoliniho, Hitlera, Stalina; pochopí situaci v Československu – hlavně v pohraničí - Henlein. Žák objasní Mnichov 1938 – „Mnichovská zrada“ – důsledky Mnichovské dohody pro ČSR.
Druhá světová válka		Žák charakterizuje důvody, průběh (etapy) a důsledky 2. sv. války, způsoby vedení boje (tanky, letadla, lodě, ponorky, bombardování, atomové bomby), umí pojmenovat její důsledky.
Protektorát Čechy a Morava		Žák popíše zřízení protektorátu – osobnosti E. Háchy a R. Heydricha; běžný život v protektorátu (atmosféra strachu, filmová tvorba). Objasní pojem heydrichiáda, charakterizuje československý odboj (domácí i zahraniční); protektorátní a exilovou československou vládu.
Koncentrační tábory		Žák pochopí postavení židů ve společnosti; důvody zakládání koncentračních táborů, život lidí v nich; koncentrační tábory v Evropě, především tábory, kam byli posíláni čeští občané.
Československo po 2. světové válce		Žák charakterizuje Československo v kontextu světových dějin v 2. pol. 40. let, vzestup totalitního režimu, sílící vliv SSSR, únorový převrat, osobnost Jana Masaryka, Klementa Gottwalda.
Studená válka		Žák vysvětlí a pochopí pojem „studená válka“; konkurence USA a SSSR – v politice, kultuře, vesmírném programu. Popíše kubánskou krizi, korejskou válku, vietnamskou válku.
50. léta v Československu		Žák objasní politické procesy s odpůrci komunistického režimu – M. Horáková atd., úlohu StB. Charakterizuje společnost a kulturu (výtvarné umění, hudba, film, literatura, historiografie).
1968		Žák pochopí "Pražské jaro", obsazení Československa vojsky Varšavské smlouvy, zná osobnosti – Jan Palach, A. Novotný atd.), uvede důvody emigrace a útěků československých občanů za hranice.
Normalizace (1968-1989)		Žák vysvětlí pojem „normalizace“; zná osobnosti – G. Husák, L.I. Brežněv, L. Štrougal atd. Zná Chartu 77, pojmy: chartista, signatář, disident; významné osobnosti – Václav Havel, Jan Patočka.
Sametová revoluce 1989		Žák pochopí a popíše příčiny a průběh rozpadání sovětského bloku v Evropě, hlavně v Československu. Žák vysvětlí pojem „sametová revoluce“, zná její průběh – vztah listopadu 1989 k listopadu 1939 (J. Opletal), významné osobnosti – M. Jakeš, V. Havel, Občanské fórum.

Dějepis	kvarta	
Česká a Slovenská Federativní Republika		Žák zná významné osobnosti československé politiky (1990-1992)– V. Havel, V. Klaus, A. Dubček.
Vznik samostatné České republiky		Žák popíše důvody a následky rozdělení Československa, významné české a slovenské osobnosti (Havel, Klaus, Mečiar...).
Česká republika v 2. polovině 90. let 20. století a na poč. 21. století		Žák charakterizuje ČR jako člena NATO, popíše vstup ČR do EU.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Projevy lidské činnosti v minulosti, nyní, v budoucnu, vliv jednotlivých složek socioekonomické sféry na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj jako společenský program		
Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Ověřování informací, etický kodex, relevantnost informací, analýza textů		
Multikulturní výchova - Etnický původ		
Rovnocennost etnických skupin, kořeny civilizací, osobní a společenská identita Princip sociálního smíru - postavení menšin, jejich rovnocennost		
Multikulturní výchova - Kulturní diference		
Základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice		
Multikulturní výchova - Lidské vztahy		
Rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti		
Multikulturní výchova - Multikulturalita		
Kulturní diference jako obohacující prvek		
Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity		
Postavení menšin, jejich rovnocennost		
Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice		
Seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, kolektivní činnosti		
Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy		
Empatie a pohled na svět očima druhého, lidská práva jako regulativ vztahů		
Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí		
Druzí jako zdroj informací o mně		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace		
Stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		

Dějepis	kvarta	
		Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě
Volební systémy, obec – základní jednotka samosprávy státu		
		Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát
Listina základních práv a svobod		
		Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola
Demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy		
		Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Základní kategorie fungování demokracie, lidská solidarita		
		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
Život, zvyky a tradice v Evropě, ve světě		
		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané
Evropská integrace, čtyři svobody a jejich význam		
		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět
Vztah Evropy a světa		

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Člověk v dějinách

Žák:

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Počátky lidské společnosti

Žák:

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury

Žák:

- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

Křesťanství a středověká Evropa

Žák:

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Objevy a dobývání: Počátky nové doby

Žák:

- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Modernizace společnosti

Žák:

- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

Moderní doba

Žák:

- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

Rozdělený a integrující se svět

Žák:

- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

5.16 Charakteristika vzdělávací oblasti Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Žák navazuje na dosavadní a aktuální zkušenosti, osvojuje si, upevňuje a rozvíjí dále své výtvarné a hudební dovednosti a schopnosti interpretovat svou práci, využívá různých výrazových prostředků a hudebních technik, získává vědomosti o umění jako procesu poznání a dorozumívání, kdy vnější a vnitřní svět vyjadřuje prostřednictvím uměleckých činností, poznává umění v širším měřítku. Zároveň si žák utváří estetické hodnoty k okolnímu světu, vytváří si vlastní estetické citění a názory, rozvíjí tvořivost, vnímání, myšlení, představivost, fantazii a buduje si svou osobnost a postoj k svému okolí, spoluvytváří příjemnou atmosféru pro tvořivou činnost, což vede k uvědomování si sebe samého jako jedinečné osobnosti.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Estetická výchova výtvarná
- Estetická výchova hudební

Žáci celé školy mohou navštěvovat dramatický (divadelní), hudební kroužek, spolupracovat na tvorbě školního časopisu. Zájemci o fotografii navštěvují fotografický kroužek.

V Estetické výchově se naši žáci učí poznávat různé styly umění a jeho historii. Žáci využívají své individuální schopnosti a dovednosti v hudební, výtvarné i dramatické výchově. Estetické výchovy na naší škole jsou výchovy multikulturní a působí zároveň jako psychohygiena při náročném studijním programu. Žáci se učí pracovat individuálně i ve skupinách, učí se komunikaci v kolektivu a zároveň toleranci k uměleckému vyjádření.

Žáci se aktivně podílejí na estetickém vzhledu školy a svých tříd. Z oblasti divadelní stojí za zmínku každoroční prezentace připraveného programu na Vánoční akademii a Mikulášské besídky, které pořádáme pro děti ve školkách. Naší tradicí se již stalo vánoční „Zpívání na schodech“.

Pro žáky připravujeme mnoho exkurzí, navštěvujeme galerie, interaktivní výstavy, památky, zajímavé přednášky či divadelní představení, při kterých mají žáci možnost propojit své znalosti z historie s estetickým zážitkem. Žákům přibližujeme umění i v mezinárodním kontextu (zahraniční exkurze či cizojazyčná divadelní představení). Každoročně se naši žáci účastní různých soutěží a projektů.

Do vzdělávání v oblasti Umění a kultura jsou zahrnuta průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, kooperace), multikulturní výchova (kulturní diference, lidské vztahy), výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; environmentální výchova (ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí jako zdroj výtvarných a hudebních námětů), mediální výchova

Na konci základního vzdělávání žák využívá ke svému dalšímu celoživotnímu učení následující získané klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

Žák vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v tvůrčích činnostech, operuje s obecně užívanými termíny, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy, poznává smysl a cíl tvůrčí činnosti, posoudí vlastní pokrok, snaží se zdokonalit své dovednosti, zhodnotit svou práci a diskutovat o výsledcích se svými spolužáky.

Kompetence k řešení problémů:

Žák vyhledává informace vhodné k řešení zadané práce, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní:

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, naslouchá druhým lidem, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.

Kompetence sociální a personální:

Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské:

Žák respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní:

Žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Estetická výchova výtvarná

V rámci estetické výchovy výtvarné žáci získávají praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, práci s různým materiálem, tvorbou prostorových objektů, teoreticky i prakticky využívají vizuálně obrazné tradiční i netradiční prostředky a techniky, seznamují se i s nejmodernějšími způsoby výtvarného vyjádření, které nabízí současné umění a technický svět, poznávají odkaz dávných kultur a jejich přínos pro současnou tvorbu a kulturu, hledají vzájemné souvislosti mezi jednotlivými druhy umění, snaží se pochopit umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace, osvojují si znalosti z historie výtvarné kultury ve spojitosti se současným uměním a vytvářejí si tolerantní přístup k různým kulturním hodnotám současnosti i minulosti, kulturním projevům a potřebám národů. Veškeré výtvarné činnosti směřují k rozvoji kreativity, přirozeného osobitého výtvarného vyjádření, fantazie, prostorové tvořivosti, originality, chuti a odvaze experimentovat, uplatnit své pocity, prožitky a zapojit se tak do procesu tvorby a umělecké komunikace. Při výuce se klade důraz na metody a formy práce vedoucí ke vzniku výtvarných prací, které jsou odrazem osobitého vnímání okolního světa a emocionálního života každého jedince.

Estetický výchova hudební

Estetická výchova hudební vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby. V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud. Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými. Reflexe umožňuje „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu,

žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše.

5.17 Estetická výchova hudební

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
1	1	1	1	0	0	0	0	4
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Estetická výchova hudební
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	<p>Vyučovací předmět hudební výchova vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova (RVP ZV) a Hudebního oboru (RVP G), které jsou součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.</p> <p>Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům i jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat komunitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelné součásti každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.</p> <p>Hudební výchova vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především pak vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.</p>

Název předmětu	Estetická výchova hudební
<p>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</p>	<p>Jak již bylo zmíněno, hudební výchova nevede žáky jen prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechoových činností k porozumění hudebnímu umění, ale zároveň i k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného procesu komunikace.</p> <p>Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu metodou posilování správných pěveckých návyků. Dále orientace v notovém záznamu, rozvoj hudebního sluchu a představivosti a v neposlední řadě hudební rytmus.</p> <p>Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a záznam hudby (notopis).</p> <p>Obsahem poslechoových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat. Seznámení se s hudebními styly a žánry, životopisy známých skladatelů a jejich díly.</p> <p>Obsahem hudebně – pohybových činností je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.</p> <p>Vyučovací předmět v sobě zahrnuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana.</p> <p>Časové vymezení předmětu se řídí učebním plánem.</p>
<p>Integrace předmětů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Společný vzdělávací obsah hudebního i výtvarného oboru • Hudební obor
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<p>Kompetence k řešení problémů: Učitel simuluje problémové situace, upozorňuje na nesrovnalosti, a tím rozvíjí schopnost žáků pokoušet se nalézt řešení, povzbuzuje při případném nezdaru, a to jak při hudebních aktivitách, tak při osvojování si nového učiva.</p> <p>Kompetence komunikativní: Učitel vytváří prostor pro diskuzi a obhajobu vlastních názorů, např. při poslechoových činnostech, a upozorňuje na nutnost vzájemné tolerance; učí žáky zvládat zdvořilostní principy komunikace.</p> <p>Kompetence sociální a personální: Učitel vytváří v hodinách hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně-pohybových činnostech prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá a nachází svou pozici, umí pomoci nebo o pomoc požádat a tím ovlivňovat kvalitu společné práce a současně vytvářet a upevňovat dobré mezilidské vztahy.</p> <p>Kompetence občanská:</p>

Název předmětu	Estetická výchova hudební
	<p>Při výchovných koncertech a návštěvách divadelních představení učitel uvádí nejen do povědomí žáků, ale dle možností i do jejich životní praxe pravidla chování a společenské etikety. Učitel vysvětluje žákům význam našich národních tradic a kulturního a historického dědictví, zapojuje dle možností žáky do kulturního dění.</p> <p>Kompetence k učení: Učitel nabízí žákovi různé způsoby pro osvojování si učiva, hodnotí jeho úspěšnost a pomáhá žákům najít vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení. Postupným pronikáním do hudebního oboru vede učitel žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro jeho život a uvědomění si možnosti dalšího studia a celoživotního zdokonalování se. Učitel dává žákům příležitost naučit se vyhledávat, třídít, zpracovávat a předávat informace, uchovávat je a dále je uplatňovat, zároveň poskytuje prostor pro sebekritické zhodnocení sebe sama při hodnocení zvládnutí učiva. Při práci s hudebním dílem a při osvojování si nových informací učitel směřuje žáky k využívání obecně užívaných termínů a k aplikaci již dříve získaných informací. Při hudebně – pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech vytváří učitel prostředí pro tvorbu a experiment. Učitel zapojuje žáky do individuálních a kolektivních soutěží, během příprav věnuje žákům odbornou instruktáž a pomoc.</p> <p>Kompetence pracovní: Učitel rozvíjí u žáků smysl pro povinnost a systematickou práci, vytváří klidnou pracovní atmosféru, dohlíží na přípravu pomůcek na vyučování, na úklid pracovního místa žáka, vede žáky ke kritickému hodnocení vlastních výkonů/znalostí.</p>
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem.

Estetická výchova hudební	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská ● Kompetence k učení 	

Estetická výchova hudební	prima	
	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
<p>Vokální činnosti</p> <p>Hlasová hygiena</p> <p>Jednohlasý zpěv</p> <p>Vícehlasý zpěv (kánon)</p> <p>Stupnice, předznamenání, dynamika, základní intervaly, partitura</p>		<p>Žák: - uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu - zpívá jednohlasně na základě svých hlasových dispozic pomocí imitace s nástrojovou melodicko-harmonickou oporou - zpívá jednoduché dvojhlasé písně - orientuje se v notovém zápise (stupnice moll a dur) - pokouší se o reprodukci zapsané melodie - pojmenuje základní intervaly</p> <p>Žák: - používá Orffova instrumentáře při doprovodu - rozpozná jednotlivé hudební nástroje a rozdělí do nástrojových skupin - předvede jednoduché rytmické etudy a hry</p>
<p>Instrumentální činnosti</p> <p>Hra na nástroje z Orffova instrumentáře</p> <p>Hudební nástroje, rozdělení do skupin</p> <p>Notopis</p> <p>Hudební rytmus</p>		<p>Žák: - používá Orffova instrumentáře při doprovodu - rozpozná jednotlivé hudební nástroje a rozdělí do nástrojových skupin - předvede jednoduché rytmické etudy a hry</p>
<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby (polka, valčík, mazurka, kankán, balet)</p>		<p>Žák: - rozpozná kontrast a gradaci hudby - pohybem vyjádří polkový, valčíkový a mazurkový krok</p>
<p>Poslechové činnosti</p> <p>Lidové písně a zvyky, opera, ND, opereta, muzikál, balet, pantomima</p>		<p>Žák: - rozdělí skladby na umělé a lidové - se seznámí s operou, operetou, muzikálem, pantomimou</p>
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Žák při prezentování zadaných úkolů musí dodržovat zásady správné komunikace. Snaží se své sdělení předat srozumitelně. Součástí sociální komunikace jsou prvky verbální, ale i neverbální (gesta, výraz v tváři, pohybové stereotypy, pantomima, tanec).		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace		
Žák se seznámí s hlasovou hygienou při zpěvu, ale i používání hlasu v běžném životě. Uvědomí si význam svého hlasu ve sboru. Učí se ovládat své tělo (rytmická cvičení, synchronizace při hře na hudební nástroje), dýchání a chování. Žák je veden k organizaci své práce.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Při vokálních činnostech se žák seznamuje se svým hlasovým fondem, při instrumentálních činnostech rozvíjí své rytmické dovednosti a zároveň je mu ukázána pestrá škála hudebních nástrojů. To může sloužit jako motivace pro jeho další hudební vzdělávání.		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Žák se při realizování zadaných úkolů učí zvládat své emoce, kooperovat se spolužáky, vyjádřit slušně svůj názor, postoj.		

Estetická výchova hudební	prima	
Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena		
Žák se seznámí s různými druhy hudby a jejich vlivem na duševní zdraví. Např. využití relaxační, taneční hudby k odreagování se a uvolnění napětí. Při zpěvu je kladen důraz na hlasovou hygienu a správné dýchání.		
Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí		
Žák se sebepoznává při mnoha činnostech hudby, např. při zpěvu, hře na hudební nástroj, či poslechu hudby (vliv různých hudebních žánrů na náladu, emoce a na chování posluchače).		
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		
Kreativita žáka je velmi podněcována, zvláště při osobních prezentacích – zpěv vlastní písně, hra na hudební nástroj, vytváření hudebních příspěvků pro spolužáky.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák při realizování zadaných úkolů musí dodržovat zásady správné komunikace. Snaží se předat své sdělení srozumitelně, dbá na správnou výslovnost. Učí se zvládat svoje emoce, projevit slušně svůj názor.		
Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení		
Žáci si vytváří vlastní prezentace, které se týkají probíraného hudebního žánru, určitého historického období, či cílí na své oblíbené interprety.		
Mediální výchova - práce v realizačním týmu		
Žáci se učí kooperaci se spolužáky při tvorbě mediálního sdělení (prezentace).		

Estetická výchova hudební	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Poslechové činnosti Lidové písně a zvyky Hudba renesance, baroka a klasicismu Koncert, sonáta, symfonie, duchovní hudba, muzikál Hudba jako kulisa, hudba a drogy Hudební přehrávače a nosiče		Žák: - zařadí dle svých individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - od renesance po klasicismus - je seznámen s koncertem, sonátou, symfonií, duchovní hudbou a muzikálem - rozpozná vybrané hudební styly a formy - si uvědomuje, jaký vliv mají média na společnost

Estetická výchova hudební	sekunda	
Vokální činnosti Hlasová hygiena Píseň (ukolébavka, lidová, zlidovělá a umělá píseň, etnografové) Jednohlasý a vícehlasý zpěv		Žák: - uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě - zpívá jednohlasně na základě svých hlasových dispozic pomocí imitace s nástrojovou melodicko-harmonickou oporou - zpívá jednoduché dvojhlasé písně
Stupnice moll, dur Předznamenání Dynamika Tempo Polyfonie (kánon, fuga)		Žák: - se orientuje v notovém zápise
Hudebně pohybové činnosti Lidové tance, balet, výrazový a společenský tanec, pantomima		Žák: - rozpozná kontrast a gradaci hudby - pokouší se o dirigování lidové písně - rozpozná některé z tanců různých stylových období
Instrumentální činnosti Hra na nástroje z Orffova instrumentáře Hudební nástroje, rozdělení do skupin Notopis, hudební rytmus		Žák: - používá Orffova instrumentáře při doprovodu - rozpozná jednotlivé hudební nástroje a rozdělí do nástrojových skupin - předvede jednoduché rytmické etudy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Mediální výchova - práce v realizačním týmu		
Žáci se učí kooperaci se spolužáky při tvorbě mediálního sdělení (prezentace).		
Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení		
Žáci si vytváří vlastní prezentace, které se týkají probíraného hudebního žánru, určitého historického období, či cílí na své oblíbené interprety.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák při realizování zadaných úkolů musí dodržovat zásady správné komunikace. Snaží se předat své sdělení srozumitelně, dbá na správnou výslovnost. Učí se zvládat svoje emoce, projevit slušně svůj názor.		
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		
Kreativita žáka je velmi podněcována, zvláště při osobních prezentacích – zpěv vlastní písně, hra na hudební nástroj, vytváření hudebních příspěvků pro spolužáky.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Při vokálních činnostech se žák seznamuje se svým hlasovým fondem, při instrumentálních činnostech rozvíjí své rytmické dovednosti a zároveň je mu ukázána pestrá škála hudebních nástrojů. To může sloužit jako motivace pro jeho další hudební vzdělávání. Při poslechových činnostech si žák rozšiřuje obzor o různé hudební styly, kterými se může hlouběji zabývat.		
Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena		
Žák se seznámí s různými druhy hudby a jejich vlivem na duševní zdraví. Např. využití relaxační, taneční hudby k odreagování se a uvolnění napětí. Při zpěvu je kladen důraz na hlasovou hygienu a správné dýchání.		

Estetická výchova hudební	sekunda
Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí	
Žák se sebekpznává při mnoha činnostech hudby, např. při zpěvu, hře na hudební nástroj, či poslechu hudby (vliv různých hudebních žánrů na náladu, emoce a na chování posluchače).	
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace	
Žák se seznámí s hlasovou hygienou při zpěvu, ale i používání hlasu v běžném životě. Uvědomí si význam svého hlasu ve sboru. Učí se ovládat své tělo (rytmická cvičení, synchronizace při hře na hudební nástroje), dýchání a chování. Žák je veden k organizaci své práci.	
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace	
Žák při prezentování zadaných úkolů musí dodržovat zásady správné komunikace. Snaží se své sdělení předat srozumitelně. Součástí sociální komunikace jsou prvky verbální, ale i neverbální (gesta, výraz v tváři, pohybové stereotypy, pantomima, tanec).	
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž	
Žák se při realizování zadaných úkolů učí zvládat své emoce, kooperovat se spolužáky, vyjádřit slušně svůj názor, postoj.	

Estetická výchova hudební	tercie
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní
Učivo	ŠVP výstupy
Vokální činnosti : Hlasová hygiena, jednohlasý a vícehlasý zpěv, stupnice moll, dur	Žák: - uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě - zpívá jednohlasně na základě svých hlasových dispozic pomocí imitace s nástrojovou melodicko-harmonickou oporou - zpívá jednoduché dvojhlasé písně
Orientace v notovém zápise : Předznamenání, dynamika, tempo	Žák: se orientuje v notovém zápise
Hudebně pohybové činnosti : Lidové tance, balet, výrazový a společenský tanec	Žák: - rozpozná kontrast a gradaci hudby - rozpozná některé z tanců různých stylových období
Instrumentální činnosti : Hra na nástroje z Orffova instrumentáře Hudební nástroje, rozdělení do skupin	Žák: - rozpozná kontrast a gradaci hudby - rozpozná některé z tanců různých stylových období

Estetická výchova hudební	tercie	
Moderní hudební nástroje Notopis		Žák: - používá Orffova instrumentáře při doprovodu - rozpozná jednotlivé hudební nástroje a rozdělí do nástrojových skupin
Duchovní a světské písně, artificiální a nonartificiální hudba Původ hudby – pravěk, starověk, středověká hudba (gregoriánský chorál, písně) Hudba renesance, baroka, klasicismu, romantismu Nonartificiální hudba 20.st. (country and western, rock and roll, rock), jazz – kolébka USA		Žák: - se seznámí se s jednotlivými etapami hudby od pravěku až po hudbu 20.století - zařadí dle svých individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - se seznámí s novými hudebními formami a nástroji - si uvědomuje, jaký vliv mají média na společnost, na umělce jako takového
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Při vokálních činnostech se žák seznamuje se svým hlasovým fondem, při instrumentálních činnostech rozvíjí své rytmické dovednosti a zároveň je mu ukázána pestrá škála hudebních nástrojů. To může sloužit jako motivace pro jeho další hudební vzdělávání.		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Žák při prezentování zadaných úkolů musí dodržovat zásady správné komunikace. Snaží se své sdělení předat srozumitelně. Součástí sociální komunikace jsou prvky verbální, ale i neverbální (gesta, výraz v tváři, pohybové stereotypy, pantomima, tanec).		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Žák se při realizování zadaných úkolů učí zvládat své emoce, kooperovat se spolužáky, vyjádřit slušně svůj názor, postoj.		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace		
Žák se seznámí s hlasovou hygienou při zpěvu, ale i používání hlasu v běžném životě. Uvědomí si význam svého hlasu ve sboru. Učí se ovládat své tělo (rytmická cvičení, synchronizace při hře na hudební nástroje), dýchání a chování. Žák je veden k organizaci své práce		
Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí		
Žák se sebepoznává při mnoha činnostech hudby, např. při zpěvu, hře na hudební nástroj, či poslechu hudby (vliv různých hudebních žánrů na náladu, emoce a na chování posluchače).		
Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena		
Žák se seznámí s různými druhy hudby a jejich vlivem na duševní zdraví. Např. využití relaxační, taneční hudby k odreagování se a uvolnění napětí. Při zpěvu je kladen důraz na hlasovou hygienu a správné dýchání.		
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		
Kreativita žáka je velmi podněcována, zvláště při osobních prezentacích – zpěv vlastní písně, hra na hudební nástroj, vytváření hudebních příspěvků pro spolužáky.		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák při realizování zadaných úkolů musí dodržovat zásady správné komunikace. Snaží se předat své sdělení srozumitelně, dbá na správnou výslovnost. Učí se zvládat svoje emoce, projevit slušně svůj názor.		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá		

Estetická výchova hudební	tercie	
Žáci se seznámí s životopisy některých významných evropských skladatelů, poslechnou si skladby evropské, ale i světové hudby. V neposlední řadě si uvědomí přínos českých hudebních těles (např. Česká filharmonie, aj.), českých skladatelů, ale i jednotlivých zpěváků, či instrumentalistů ve světě.		
Multikulturní výchova - Multikulturalita		
Žáci jsou vedeni k tolerantnímu postoji a respektu k odlišným skupinám. Seznamují se hudbou jednotlivých kultur (rituály, hud. nástroje, oblečení - kroje, národní písně a tance).		
Multikulturní výchova - Kulturní diference		
Prostřednictvím hudby různých etnik se žáci snaží vytvářet postoj tolerance a respektu k odlišným skupinám. Učí se, že tyto odlišnosti jsou příležitostí k obohacení, např. hudba jazzu je ovlivněna africkou hudbou, hudba primitivních národů je zdroj informací pro etnomuzikologii, hudební nástroje typické pro různá etnika aj. Zároveň se žáci učí toleranci i navzájem mezi sebou, např. při zpěvu, při hře na hudební nástroje, při práci na školních projektech aj.		
Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií		
Žáci jsou vedeni k uvědomování si vlivu médií na společnost (pozitiva a negativa vlivu), na interpretaci mediálního sdělení a reality.		
Mediální výchova - práce v realizačním týmu		
Žáci se učí kooperaci se spolužáky při tvorbě mediálního sdělení (prezentace).		
Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení		
Žáci si vytváří vlastní prezentace, které se týkají probíraného hud. žánru, určitého historického období, či cílí na své oblíbené interprety.		
Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti		
Žáci jsou vedeni k tomu, aby kriticky vnímali, jak média ovlivňují hudební vkus společnosti (např. podprahová hudba v obchodních řetězcích, hudba v rádiích a televizích, talentové soutěže, značkové oblečení ve spojitosti s hud. žánry), ale i vliv médií na život interpreta (Klub 27, hudební talentové soutěže, aj.).		

Estetická výchova hudební	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská ● Kompetence k učení ● Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Vokální činnosti Hlasová hygiena		Žák: - uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlasé písně pomocí imitace s

Estetická výchova hudební	kvarta	
Jednohlasý a vícehlasý zpěv Píseň (lidová, trampská, umělá)		nástrojovou melodicko-harmonickou oporou - zpívá jednoduché dvojhlasé písně - realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých žánrů a stylů
Předznamenání Dynamika Tempo Tónina		Žák: se orientuje v notovém zápise
Hudebně pohybové činnosti Lidové tance, balet, výrazový a společenský tanec		Žák: - rozpozná některé z tanců různých stylových období - na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
Instrumentální činnosti Hra na nástroje z Orffova instrumentáře Hudební nástroje, rozdělení do skupin Notopis Rytmus, tempo, harmonie		Žák: - reprodukuje na základě svých individuálních hud.schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovod - používá Orffova instrumentáře při doprovodu - rozpozná jednotlivé hudební nástroje a rozdělí do nástrojových skupin
Poslechové činnosti Artificiální a nonartificiální česká hudba Hudební renesance, baroko, klasicismus a romantismus v Čechách Jazz v české hudbě Česká nonartificiální hudba 2.pol. 20.st.		Žák: - reprodukuje na základě svých individuálních hud.schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovod - používá Orffova instrumentáře při doprovodu - rozpozná jednotlivé hudební nástroje a rozdělí do nástrojových skupin Žák: - se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické prvky - se seznámí s jednotlivými etapami hudby od renesance až po hudbu 20. století v českých zemích - zařadí dle svých individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti		
Žáci jsou vedeni k tomu, aby kriticky vnímali, jak média ovlivňují hudební vkus společnosti (např. podprahová hudba v obchodních řetězcích, hudba v rádiích a televizích, talentové soutěže, značkové oblečení ve spojitosti s hud. žánry), ale i vliv médií na život interpreta (Klub 27, hudební talentové soutěže, aj.).		
Mediální výchova - práce v realizačním týmu		
Žáci se učí kooperaci se spolužáky při tvorbě mediálního sdělení (prezentace).		
Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení		
Žáci si vytváří vlastní prezentace, které se týkají probíraného hud. žánru, určitého historického období, či cílí na své oblíbené interprety.		

Estetická výchova hudební	kvarta	
Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií		
Žáci jsou vedeni k uvědomování si vlivu médií na společnost (pozitiva a negativa vlivu), na interpretaci mediálního sdělení a reality.		
Multikulturní výchova - Kulturní diference		
Prostřednictvím hudby různých etnik se žáci snaží vytvářet postoj tolerance a respektu k odlišným skupinám. Učí se, že tyto odlišnosti jsou příležitostí k obohacení, např. hudba jazzu je ovlivněna africkou hudbou, hudba primitivních národů je zdroj informací pro etnomuzikologii, hudební nástroje typické pro různá etnika aj. Zároveň se žáci učí toleranci i navzájem mezi sebou, např. při zpěvu, při hře na hudební nástroje, při práci na školních projektech aj.		
Multikulturní výchova - Multikulturalita		
Žáci jsou vedeni k tolerantnímu postoji a respektu k odlišným skupinám. Seznamují se hudbou jednotlivých kultur (rituály, hud. nástroje, oblečení - kroje, národní písně a tance).		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Žák při realizování zadaných úkolů musí dodržovat zásady správné komunikace. Snaží se předat své sdělení srozumitelně, dbá na správnou výslovnost. Učí se zvládat svoje emoce, projevit slušně svůj názor.		
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		
Kreativita žáka je velmi podněcována, zvláště při osobních prezentacích – zpěv vlastní písně, hra na hudební nástroj, vytváření hudebních příspěvků pro spolužáky.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Při vokálních činnostech se žák seznamuje se svým hlasovým fondem, při instrumentálních činnostech rozvíjí své rytmické dovednosti a zároveň je mu ukázána pestrá škála hudebních nástrojů. To může sloužit jako motivace pro jeho další hudební vzdělávání. Při poslechových činnostech si žák rozšiřuje obzor o různé hudební styly, kterými se může hlouběji zabývat.		
Osobnostní a sociální výchova - Psychohygienu		
Žák se seznámí s různými druhy hudby a jejich vlivem na duševní zdraví. Např. využití relaxační, taneční hudby k odreagování se a uvolnění napětí. Při zpěvu je kladen důraz na hlasovou hygienu a správné dýchání.		
Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí		
Žák se sebepoznává při mnoha činnostech hudby, např. při zpěvu, hře na hudební nástroj, či poslechu hudby (vliv různých hudebních žánrů na náladu, emoce a na chování posluchače).		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace		
Žák se seznámí s hlasovou hygienou při zpěvu, ale i používání hlasu v běžném životě. Uvědomí si význam svého hlasu ve sboru. Učí se ovládat své tělo (rytmická cvičení, synchronizace při hře na hudební nástroje), dýchání a chování. Žák je veden k organizaci své práce.		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Žák při prezentování zadaných úkolů musí dodržovat zásady správné komunikace. Snaží se své sdělení předat srozumitelně. Součástí sociální komunikace jsou prvky verbální, ale i neverbální (gesta, výraz v tváři, pohybové stereotypy, pantomima, tanec).		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		

Estetická výchova hudební	kvarta
Žák se při realizování zadaných úkolů učí zvládat své emoce, kooperovat se spolužáky, vyjádřit slušně svůj názor, postoj.	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá	
Žáci se seznámí s životopisy některých významných evropských skladatelů, poslechnou si skladby evropské, ale i světové hudby. V neposlední řadě si uvědomí přínos českých hudebních těles (např. Česká filharmonie, aj.), českých skladatelů, ale i jednotlivých zpěváků, či instrumentalistů ve světě.	
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát	
Posilování národní identity (folklor - národní písně a tance, hymny, lidové kroje, zvyky – slavnosti, hudební nástroje typické pro jednotlivé oblasti)	

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Žák:

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

5.18 Estetická výchova výtvarná

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
2	2	2	1	0	0	0	0	7
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Estetická výchova výtvarná
Oblast	Umění a kultura

Název předmětu	Estetická výchova výtvarná
<p>Charakteristika předmětu</p>	<p>Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.</p> <p>Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.</p>
<p>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</p>	<p>Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběru uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.</p> <p>Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.</p> <p>Cílové zaměření vzdělávací oblasti</p> <p>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace • chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot • spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností • uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života • zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a

Název předmětu	Estetická výchova výtvarná	
	<p>vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších prožitků, emocí, představ • poznání a porozumění umění, k sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn • k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů uměn <p>Hodinová dotace předmětu se řídí učebním plánem. Výtvarná výchova je předmětem povinným a učí se ve skupinách. Výuka probíhá buď v učebně Vv nebo v kmenových třídách. Součástí realizace vzdělávacího obsahu jsou práce v exteriéru, návštěvy výstav i stálých expozic.</p>	
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Společný vzdělávací obsah hudebního i výtvarného oboru • Výtvarný obor 	
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k řešení problémů: Žák si uvědomuje sebe samého jako svobodného jedince, je veden k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.</p> <p>Kompetence komunikativní: Žák je veden k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. Žák užívá jazyk umění jako prostředek k vyjádření nejrůznějších prožitků, emocí a představ.</p> <p>Kompetence sociální a personální: Žák spoluvytváří vstřícnou atmosféru pro tvorbu v kolektivu, učí se chápat umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech, je veden k tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i ke kulturním projevům a potřebám různých skupin, národů a národností.</p> <p>Kompetence pracovní: Žák se učí zvládat různé pracovní postupy a technologie, zkouší se adaptovat na různé pracovní podmínky a využívá nabytých teoretických znalostí a zkušeností k vyjádření svých pocitů a svého uměleckého vidění.</p>	
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem.	

Estetická výchova výtvarná	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů 	

Estetická výchova výtvarná	prima	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Rozvoj smyslové činnosti s prvky vizuálně obrazného vyjádření (VOV) -linie, tvar, objem, světlostní a barevné vztahy, objem a plocha		Žák: pojmenovává jednotlivé prvky získává znalosti z nauky o barvách
Vyjádření osobní interpretace okolního světa a zachycení vztahů ve společnosti		Žák: pojmenovává jednotlivé prvky získává znalosti z nauky o barvách Žák: vědomě se snaží vyjádřit vlastní životní zkušenosti a sociální vztahy
Proměna VOV z hlediska historického a náboženského Hledání kulturních a sociálních souvislostí		Žák: se seznamuje s různými typy zobrazení v historickém vývoji společnosti hledá vztah ke kulturním hodnotám
Komunikační účinky umění a využití médií		Žák: si uvědomuje obrazné působení umění v médiích užívá prostředky umění k prezentaci své výtvarné práce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace		
Při realizování zadaných úkolů se žák učí řešit problémy, efektivně pracovat s určeným materiálem a získává rozhodovací dovednosti.		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Při výtvarném ztvárnění podnětů ze svého okolí si žák uvědomuje přírodní zákonitosti, souvislost s naší existencí a dovede dle pozorování zpracovat výtvarně.		
Multikulturní výchova - Lidské vztahy		
Prostřednictvím výtvarných projektů si žák uvědomuje odlišnost různých kultur v současnosti i v historii.		
Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy		
Žák vnímá výtvarné umění v médiích, prezentuje své výtvarné práce.		

Estetická výchova výtvarná	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Prvky VOV ve vazbě na smyslové vnímání		Žák: se inspiruje na základě zpracování teoretických příkladů pro vlastní tvorbu

Estetická výchova výtvarná	sekunda	
Fantazijní a symbolické zpracování		
Uspořádání objektu v ploše Vyjádření prostoru a pohybu		Žák: nalézá vhodné prostředky vyjádření hloubky, objemu a prostoru
Použití mimoverbálních podnětů při vlastní tvorbě(literatura, hudba)		Žák: zkouší zpracovat působení smyslového účinku a uvědomuje si sociální rovinu a symboličnost
Různé typy obrazného vyjádření - ilustrace, volná malba, plastika, grafika, reklama		Žák: vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní vyjádření hodnotí účinky a funkci výrazových prostředků
Náboženské prvky a folklór v umění		Žák: poznává možnosti umění v životě lidí hledá vztah mezi formou a účelem
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání		
Prostřednictvím zpracovávání zadaných úkolů se žák učí empatickému přístupu ke spolužákům a uvědomuje si i různé své odlišnosti a různorodost lidí ve společnosti.		
Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů		
Žák je veden k chápání četnosti a různorodosti různých sociálních vrstev a jejich odlišným kulturním projevům, učí se nacházet I svou identitu.		
Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí		
Žák si uvědomuje při řešení výtvarných úkolů determinaci a úzký vztah člověka s přírodou, učí se hledat ekologické i estetické souvislosti.		

Estetická výchova výtvarná	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Prvky vizuálně obrazného vyjádření (VOV) v různých kombinacích		Žák nalézá vhodné prostředky k vyjádření smyslového vnímání objemu, prostoru a plochy.
Vyjádření emocí, pocitů, nálad a představ Pohyb těla Zachycení prostoru		Žák zkouší vyjádřit své prožitky a emoce pomocí různých klasických i modernějších metod. Propojuje vlastní tvorbu se vzory výtvarného umění.
Symboličnost, realita abstrakce v umění a pracovním procesu (digitální média,		Žák užívá prostředky VOV pro zachycení složitějších situací a seznamuje se s

Estetická výchova výtvarná	tercie	
počítačová grafika, video, fotografie)		metodami a postupy práce v různých oborech výtvarné kultury.
Design, tvar a funkce předmětu		Žák poznává možnosti oboru, jeho místo v životě lidí hledá vztah mezi formou a účelem předmětu.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		
Žák je veden k vlastnímu kreativnímu pojetí zadaných úkolů s možností spolupráce ve skupině, učí se organizovat práci sobě i kolektivu.		
Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí		
Žák si uvědomuje úzkou souvislost vazby člověka s přírodou, dovede různé procesy sledovat, porovnat a svým osobitým způsobem výtvarně zpracovat.		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá		
Při seznamování se s historickým vývojem výtvarného umění si žák uvědomuje sounáležitost s kulturou Evropy, dovede díleč informace z kultury minulosti i současnosti využít pro svou vlastní tvorbu.		

Estetická výchova výtvarná	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Kombinace prvků VOV pro vyjádření času, prostoru, statičnosti či dynamiky Řešení kompozice		Žák se seznamuje s možností vyjádření perspektivy a zlatého řezu. Poučení hledá v historickém vývoji výtvarného umění.
Rozšíření grafických technik Vytváření objektů Akční malba		Žák při vlastní tvorbě využívá vědomostních znalostí z historického vývoje výtvarné kultury. Zapojuje své vlastní prožitky a přístupy k zpracování.
Proměny obsahu VOV uměleckých děl Historické a sociální souvislosti		Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace VOV.
Užité umění, práce s technickými materiály, vytváření různých objektů		Žák navrhuje a tvaruje prvky užitého umění. Provádí jednoduché pracovní operace. Řeší technické úkoly.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		
Žák je veden k vlastnímu kreativnímu pojetí zadaných úkolů s možností spolupráce ve skupině, učí se organizovat práci sobě i kolektivu.		

Estetická výchova výtvarná	kvarta	
Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání		
Při projektových úkolech se žák učí schopnosti sociálně komunikovat a schopnosti sebeorganizace.		
Multikulturní výchova - Multikulturalita		
Při řešení výtvarných úkolů z multikulturního prostředí si žák uvědomuje multikulturalitu společnosti a hledá estetické prvky, které odpovídají jeho estetickému cítění.		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět		
Při seznamování s historickým vývojem výtvarného umění si žák uvědomuje souvislosti společenské, historické a estetické, dovede najít typické prvky doby a využít je pro svou kreativní tvorbu.		

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Žák:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.19 Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a

způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti klademe důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikaci v modelových situacích i v každodenním životě školy. Žáky vedeme k samostatnosti a odpovědnosti v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají.

Ve škole pracuje výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů. Je zpracován minimální preventivní program, program poradenských služeb ve škole, bezpečnostní a krizový plán školy, provozní řády atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Do vzdělávací oblasti jsou začleněna průřezová témata - Osobnostní a sociální výchova (seberegulace, seberealizace, schopnost poznávání, modely řešení problémů), Výchova demokratického občana (zásady slušnosti, tolerance, fair play, odpovědnosti, přístupu k druhým), Environmentální výchova (chápaní vlivu prostředí na vlastní zdraví a zdraví ostatních lidí), Mediální výchova (práce v realizačním týmu, prezentace sportovní činnosti) a Multikulturní výchova (schopnost zapojit se do diskuse, rozvíjet smysl pro spravedlnost, lidské vztahy).

Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Výchova ke zdraví je realizována především v Základech společenských věd a v Biologii.

Učivo vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví:

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- Změny v životě člověka a jejich reflexe
- Zdravý způsob života a péče o zdraví
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- Hodnota a podpora zdraví
- Osobnostní a sociální rozvoj

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví:

Žák:

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví; a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální úroveň očekávaných výstupů výchovy ke zdraví v rámci podpůrných opatření je následující:

Žák:

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Tělesná výchova

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitky z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

5.20 Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem (nižší gymnázium)
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
2	2	2	2					8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	<p>Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět. Třídy se obvykle dělí na skupiny dívek a chlapců. Výjimkou jsou ročníky a třídy s malým počtem chlapců nebo dívek, kde výuka probíhá společně. Předmět Tv je vyučován v blocích (atletika, míčové hry, plavání, sportovní gymnastika a bruslení). V sekundě, 1. ročníku a kvintě je organizován LVVZ a pro studenty vyšších ročníků je uspořádán zdokonalovací kurz lyžování v zahraničí, zpravidla v Rakousku. Dále pak pro studenty septimy organizujeme sportovně-turistický kurz, formou docházky s náplní zaměřenou na cykloturistiku a vodní turistiku. Kromě toho mohou studenti navštěvovat i kroužky sportovních her. V průběhu školního roku pořádáme pravidelně sportovní dny, které mají různé náplně a jsou zaměřeny na různé aktivity (např. "Rychlé brusle" – soutěže na bruslích, „Překonání rekordu E. Zátopka v maratonu" – štafetový běh, Herní den „ – vybíjená, kopaná,... „Lyžařský den").</p> <p>Předmět tělesná výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je tvořen těmito vzdělávacími obsahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • činnosti ovlivňující zdraví • činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • činnosti podporující pohybové učení • činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Hodinová dotace se řídí učebním plánem. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, atletickém stadionu, v přírodě. Cílem předmětu tělesná výchova je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet si návyky zdravého životního stylu vedoucí k progresivnímu utužování zdraví. Dále pak dodržování sportovní etiky a pravidel fair play. Tělesná výchova plní také funkci regenerace a kompenzace zátěže, která je

Název předmětu	Tělesná výchova
	<p>způsobena jednak pobytem ve škole a jednak činnostmi mimo školu. Tělesná výchova dále rozvíjí pohybové dovednosti, odhaluje zdravotní oslabení. S tímto oslabením souvisí i jejich následná korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Neméně důležité pro žáky je posuzování vlastních tělesných předpokladů a možnost pro aktivní tělesnou činnost a rozvíjení osobních pohybových dovedností. Žáci se učí rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví a osvojují si dovednosti jim předcházet nebo je řešit.</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesná výchova • Výchova ke zdraví
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<p>Kompetence k řešení problémů: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přemýšlí o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledá tréninkové cesty k jeho odstranění <ul style="list-style-type: none"> ○ plánuje způsob zvládnutí cvičení a sportovních prvků ○ hledá vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech ○ je schopen obhájit svá rozhodnutí při sportovních činnostech <p>Kompetence komunikativní: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyslechne a přijme pokyny učitele i vedoucího družstva • dokáže diskutovat o taktice družstva v daném sportovním odvětví • otvírá prostor diskusi o taktice družstva • pořizuje záznam a obrazový materiál ze sportovních činností a prezentuje je <p>Kompetence sociální a personální: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla fair play • prezentuje a podporuje myšlenku olympismu • rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva <p>Kompetence občanská: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formuje volní a charakterové rysy a tím podporuje aktivní sportování

Název předmětu	Tělesná výchova
	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základy hygieny při tělesných aktivitách • dokáže poskytovat první pomoc při úrazech lehčího úrazu • zná škodlivost používání dopingu, drog a jiných škodlivých látek <p>Kompetence k učení: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznává vlastní pohybové schopnosti a rozvíjí je • dokáže zpracovat informace o sportovních činnostech školy • prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodu • sleduje systematický vývoj vlastní fyzické zdatnosti • užívá osvojené názvosloví na všech dostupných úrovních (cvičenec, rozhodčí) <p>Kompetence pracovní: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná nutnost dodržování pravidel ve sportu a ve svém životě • vyhledává možná rizika při pohybových činnostech a hledá cestu jejich minimalizace • zpracovává a prezentuje sportovní činnost školy • pravidelně nosí cvičební úbor
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem.

Tělesná výchova	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Atletika -běh vytrvalostní 1000 m (chlapci), 800 m (dívky)		Žák při vytrvalosti a rychlosti uplatňuje vůli. Zvládne techniky atletických disciplín. Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy.

Tělesná výchova	prima	
-běh v terénu -běh rychlostní 60m -skok daleký -skok vysoký -hod kriketovým míčkem		
Gymnastika -akrobacie – kotouly, přemet stranou, stoj na rukou -přeskoky-koza, švédská bedna -kruhy-komihání, překoty -kondiční gymnastika-cvičení s nářadím a hudbou (dívky), na nářadích (chlapci), posilovací a uvolňovací cvičení		Žák zvládne jednotlivé prvky akrobacie samostatně nebo s dopomocí. Při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond.
Sportovní hry -košíková-HČJ, hry a soutěže -přehazovaná -florbal		Žák zvládne HČJ a dokáže je aplikovat ve hře a soutěžích. Osvojí si pravidla sportovních her a snaží se řídit sportovní utkání svých vrstevníků.
Zdraví a bezpečnost -význam pohybu pro zdraví, spoluzodpovědnost za vlastní zdraví -hygiena -bezpečnost při pohybových činnostech		Žák usiluje zlepšení své kondice a uvědomuje si kladný vliv pohybu na zdraví. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Uvědomuje si nutnost pitného režimu.
Dopravní výchova - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		Žák projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy. Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, osobního bezpečí. V případě potřeby poskytne adekvátní PP. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných situacích.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Při aktivitách v předmětu žák poznává a rozvíjí svoji osobnost.		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Žák rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva, účastní se soutěží, dodržuje zásady fair play.		
Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy		
Žák se zapojuje do diskuse, rozvíjí smysl pro spravedlnost, odpovědně přistupuje k ostatním lidem, dodržuje zásady slušnosti, tolerance.		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Žák chápe vliv prostředí na vlastní zdraví a zdraví ostatních lidí.		

Tělesná výchova	sekunda	
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh vytrvalostní na 1000m (chlapci) a 800m (dívky) - běh v terénu - skok daleký - skok vysoký - hod kriketovým míčkem 		<p>Žák při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli. Zvládá techniky atletických disciplín. Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy.</p>
<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - kotoul letmo, stoj na ruce s dopomocí, přemet stranou, poskoky zapojí do sestav - hrazda – přešvih únožmo, spád závěsem v podkolení, jednoduchý seskok - kruhy - překot vzad, vpřed (dívky) - svis vznesmo, svis střemhlav (chlapci) - přeskok – koza – roznožka, skrčka - kondiční gymnastika – cvičení při hudbě (dívky) - šplh 		<p>Žák zvládne jednotlivé prvky akrobacie. Vytvoří jednoduché akrobatické sestavy. Dokáže zvládnout obtížné prvky s dopomocí i na gymnastickém nářadí. Při cvičení uplatní svůj fyzický fond.</p>
<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - košíková-HČJ, hra, pravidla - volejbal-HČJ, soutěže - přehazovaná – hra - florbal – HČJ, hra, pravidla - kopaná – pravidla, hra, HČJ 		<p>Žák zvládne HČJ a dokáže je aplikovat ve hře a soutěžích. Dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků.</p>
<p>Zdraví a bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 		<p>Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody – hory. Uvědomuje si nutnost pitného režimu.</p>

Tělesná výchova	sekunda	
Dopravní výchova - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		Žák projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy. Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, osobního bezpečí. V případě potřeby poskytne adekvátní PP Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných situacích.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy		
Žák se zapojuje do diskuse, rozvíjí smysl pro spravedlnost, odpovědně přistupuje k ostatním lidem, dodržuje zásady slušnosti, tolerance.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Při aktivitách v předmětu žák rozvíjí a poznává vlastní osobnost.		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Žák rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva, účastní se soutěží, dodržuje zásady fair play.		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Žák chápe vliv prostředí na vlastní zdraví a zdraví ostatních lidí.		

Tělesná výchova	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanská ● Kompetence k učení ● Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Atletika - běh vytrvalostní na 1500m (chlapci), 800m (dívky) - běh rychlostní – 60m,100m - skok daleký - skok vysoký - vrh koulí - nácvik techniky vrhu - běh v terénu		Žák při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli. Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky. Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy.

Tělesná výchova	tercie	
Gymnastika - akrobacie – stoj na rukou, tvorba individuální sestavy se zvládnutých prvků - hrazda – nácvik výmyku, jednoduchá sestava - kruhy – opakování prvků - přeskok – koza - roznožka, skrčka - šplh		Žák dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí. Při cvičení uplatní svůj fyzický fond. Zvládá vytvoření jednoduchých sestav.
Sportovní hry - košíková – HČJ, upevňování pravidel, hra, soutěže - volejbal – HČJ, hra, pravidla - florbal – HČJ, hra - kopaná – HČJ, hra		Žák uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech. Dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků. Dodržuje pravidla fair play. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.
Zdraví a bezpečnost - význam pohybu pro zdraví - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		Žák si uvědomuje nutnost pitného režimu. Dodržuje relaxaci organismu.
Dopravní výchova - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		Žák projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy. Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, osobního bezpečí. V případě potřeby poskytne adekvátní PP. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných situacích.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Žák chápe vliv prostředí na vlastní zdraví a zdraví ostatních lidí.		
Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy		
Žák se zapojuje do diskuse, rozvíjí smysl pro spravedlnost, odpovědně přistupuje k ostatním lidem, dodržuje zásady slušnosti, tolerance.		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Žák rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva, účastní se soutěží, dodržuje zásady fair play.		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Při aktivitách v předmětu žák poznává a rozvíjí svoji osobnost.		

Tělesná výchova	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní 	

Tělesná výchova	kvarta	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh vytrvalostní na 1500m (chlapci), 800m (dívky) - běh rychlostní – 60m,100m - skok daleký - skok vysoký - vrh koulí - nácvik techniky vrhu - běh v terénu 		<p>Žák při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli. Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky. Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy.</p>
<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie – stoj na ruce, tvorba individuální sestavy se zvládnutých prvků - hrazda – nácvik výmyku, jednoduchá sestava - kruhy – opakování prvků - přeskok – koza - roznožka, skrčka - šplh 		<p>Žák dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí. Při cvičení uplatní svůj fyzický fond. Zvládá vytvoření jednoduchých sestav.</p>
<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - košíková – HČJ, upevňování pravidel, hra, soutěže - volejbal – HČJ, hra - florbal – HČJ, hra - kopaná – HČJ, hra 		<p>Žák uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech. Dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků. Dodržuje pravidla fair play. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p>
<p>Zdraví a bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 		<p>Žák si uvědomuje nutnost pitného režimu. Dodržuje relaxaci organismu.</p>
<p>Dopravní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) 		<p>Žák projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy. Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, osobního bezpečí V případě potřeby poskytne adekvátní PP. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných situacích.</p>
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		

Tělesná výchova	kvarta	
Při aktivitách v předmětu žák poznává a rozvíjí svoji osobnost.		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Žák rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva, účastní se soutěží, dodržuje zásady fair play.		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Žák chápe vliv prostředí na vlastní zdraví a zdraví ostatních lidí.		
Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy		
Žák se zapojuje do diskuse, rozvíjí smysl pro spravedlnost, odpovědně přistupuje k ostatním lidem, dodržuje zásady slušnosti, tolerance.		

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Činnosti ovlivňující zdraví

Žák:

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Žák:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Činnosti podporující pohybové učení

Žák:

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

5.21 Charakteristika vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích

Prostory rozvoje výuky ICT

- Škola neustále modernizuje a zkvalitňuje technické vybavení učeben a kabinetů. V současnosti jsou učebny vybaveny interaktivní tabulí, případně prezentační technikou. Škola umožňuje využití přístupu ke školnímu internetu během výuky i po ní, jak na školních PC a tabletech, tak i na vlastních zařízeních žáků. Budova školy je pokryta wi-fi sítí. Nové počítačové učebny odpovídají nejnovějším trendům.
- Ve škole jsou 2 odborné učebny IVT situované v nové přístavbě školy. V jedné učebně fungují 4 skupinové stanoviště po 6 počítačích a v druhé učebně je tzv. líniový charakter uspořádání počítačů, kterých je celkově 24.
- Ve škole je zároveň jeden kabinet IVT.

Jak rozvíjíme informační gramotnost žáků?

Při výuce všech předmětů využíváme formy a metody organizování vyučování, které podněcují aktivitu žáka, umožňují mu objevovat souvislosti, myšlenky, vztahy a řešení, vytvářejí prostor pro jeho vlastní tvořivou činnost, jejímž výsledkem je něco užitečného a originálního. Při výuce využíváme digitální technologie.

Do výuky jsou cíleně zařazovány reálné problémové úlohy, jejichž řešení vyžaduje využití rozdílných informačních zdrojů a informací, které je třeba kriticky zhodnotit. Vedeme žáky k aktivní práci s informacemi a zdroji, ověřování informací, hledání různých strategií a postupů řešení a týmové spolupráci. Při řešení problémů se pracuje s chybou. Učitelé vytvářejí vhodné prostředí pro výukovou činnost, dávají žákům možnost experimentovat, inspirovat se z řešení ostatních, volit vlastní strategie, objevovat různé cesty a používat různé nástroje, podporují různé způsoby komunikace žáků (verbální, neverbální, diskuse, obhajování názorů, s využitím digitálních technologií, v on-line prostředí – internet, sociální sítě).

Ve výuce i mimo ni (domácí příprava, projekty) vedeme žáky k vytváření různých typů výstupů, které respektují typografická a estetická pravidla a uvádění správné citace zdrojů (dodržování etických pravidel a zákonů, ochrana autorských práv). V rámci prezentací výstupů žáci rozvíjí své komunikační a sociální dovednosti.

Ve vyučování jsou efektivně využívány digitální technologie. Vedeme žáky k respektování a aplikaci bezpečných pracovních postupů (předcházení rizikům spojených s nadměrným využíváním, bezpečné pracovní postupy, zabezpečení a ochrana dat a digitální identity před ztrátou a zneužitím).

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Vyhledávání informací a komunikace

Žák:

- vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

Zpracování a využití informací

Žák:

- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

5.22 Informatika a výpočetní technika

Počet vyučovacích hodin za týden								Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
1	1	1	1					4
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Informatika a výpočetní technika
Oblast	Informatika a informační a komunikační technologie
Charakteristika předmětu	Předmět Informatika a výpočetní technika vychází ze vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie v RVP ZV a integruje část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Cílem předmětu je naučit žáky základní uživatelskou práci s PC a s nejpoužívanějším softwarem s výhledem na budoucí praxi a i pro přímé použití v aktuálních a následujících letech studia. Žáci se učí ovládat software na uživatelské úrovni a přitom jsou průběžně vedeni k samostatnosti a samostudiu (schopnost práce s nápovědou a literaturou) tak, aby byli schopni zvládnout předpokládané dynamicky se rozvíjející prostředí ICT v další budoucnosti. Významnou součástí výuky je také schopnost samostatně vyhledávat, třídit a zpracovávat informace a všeobecná orientace v oblasti ICT.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace předmětu se řídí učebním plánem. Žáci jsou vyučováni ve skupinách do výše kapacity učebny, při dodržení zásady 1 žák/1 počítač. Předmět patří do vzdělávacích oblastí: Informatika a informační a komunikační technologie a Člověk a svět práce. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka učitel: - vede žáky k samostatnosti, samostatnému používání, studiu a manipulaci s ICT - navozuje výukové problémy, vede žáky k jejich originálnímu a správnému řešení s využitím znalostí ICT - seznamuje žáky uživatelským prostředím softwaru a základními principy jeho ovládnání

Název předmětu	Informatika a výpočetní technika
	<ul style="list-style-type: none"> - multimediální formou vysvětluje, přednáší a diskutuje se studenty o teoretických tématech ICT - vede žáky k samostatné prezentaci výsledků své práce a studia - při vhodných činnostech vede žáky k týmové či skupinové spolupráci - vhodnými úkoly vede žáky ke správnému zacházení s informacemi - hodnotí práci žáků individuálně s přihlédnutím k míře originality a správnosti řešení <p>Rozvíjení mezipředmětových vztahů: V předmětu se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům matematika, český jazyk, fyzika, občanská nauka.</p> <p>Rozvíjená průřezová témata a jejich tematické okruhy: Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace - spolupráce a soutěž <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací - posouzení kvality informace a informačních zdrojů - význam médií v současné společnosti
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Informatika a informační a komunikační technologie
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k řešení problémů: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí žáky schopnosti formulovat své požadavky, zadáváním úloh a projektů je vede k tvořivému přístupu při jejich řešení, či k hledání více řešení, vede žáky nejen k nalezení řešení, ale i k jeho praktickému provedení - nabízí žákům dostatek úkolů z reálného života, které žáci řeší pomocí informačních a komunikačních technologií - umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich činnosti a obhájit realizovaná řešení <p>Kompetence komunikativní: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků - vyžaduje od žáků střídavé, jasné a logicky strukturované vyjádření

Název předmětu	Informatika a výpočetní technika
	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání moderních informačních a komunikačních prostředků - vede žáky k dodržování pravidel správné a bezpečné komunikace <p>Kompetence sociální a personální: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty - při zadávaných projektech je učí pracovat v týmu, s následným kolektivním hodnocením jednotlivých prací (vytváření projektů) - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině a přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů - vyžaduje dodržování bezpečného chování žáků při práci v odborné učebně <p>Kompetence občanská: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učí žáky zodpovědnosti za svěřený majetek - seznamuje je s morálními i legislativními zákony při užívání VT (pirátství, autorské zákony, hesla), vede žáky také k přemýšlení nad materiály získanými na Internetu <p>Kompetence k učení: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky zadávanými úkoly k samostatnému využívání VT při získávání informací i jejich využití v praktickém životě (využívání různých SW produktů, vyhledávání různých informací) - vede žáky k ověřování teoretických znalostí při praktických činnostech - vede žáky k samostatné práci i spolupráci <p>Kompetence pracovní: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí žáky s technickými pomůckami a umožní jim s nimi pracovat – osobní počítač, skener, tiskárny, digitální fotoaparát, atp., protože jejich využíváním se zvyšuje organizace a efektivita práce - učí je chápat funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních a sociálních jevů a procesů - vyžaduje výsledky zpracovávat do tabulek, grafů, přehledů - v neposlední řadě vede žáky k dodržování základních bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
Způsob hodnocení žáků	Žáci jsou hodnoceni dle klasifikačního řádu.

Informatika a výpočetní technika	prima	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo	ŠVP výstupy	
Seznámení s prostředím <ul style="list-style-type: none"> • školní řád, řád učeben IT, legislativa ČR dotýkající se oblasti ICT • přihlašování, popis systému a školní síť a webu, školní účty 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady 	
Práce s myší a klávesnicí <ul style="list-style-type: none"> • práce s myší + používané pojmy • práce s klávesnicí – oblasti • klávesnice – znaková (speciality české klávesnice), číselná, kurzorová, funkční 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá myš a klávesnici, zná jednotlivé části klávesnice, používá základní klávesové zkratky 	
Základní ovládací prostředí Windows <ul style="list-style-type: none"> • hlavní obrazovka • nabídka Start • základní ovládání okna • práce v nabídkách – roletách • základní ovládání dialogového panelu 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním prostředí Windows • ovládá nabídku Start, okna, nabídky programů • pracuje s více okny najednou • používá pojmy týkající se ovládacího prostředí Windows 	
Práce se soubory <ul style="list-style-type: none"> • položka, adresář, názvy, práce s programy pro správu souborů • označování více objektů • vyhledávání souborů Prohlížeč webových stránek, základy služeb internetu <ul style="list-style-type: none"> • práce s prohlížečem • portály - domovská stránka 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> • bezpečně manipuluje se soubory • vyhledává soubory na discích • orientuje se v prostředí internetu za použití prohlížeče • ovládá základní funkce prohlížeče • zřizuje novou e-mailovou schránku • komunikuje pomocí internetu 	

Informatika a výpočetní technika	prima	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání, katalogy e-mail získání obrázku z internetu 		<ul style="list-style-type: none"> posílá, přijímá e-mail i s přílohou využívá služeb internet. portálů
Základní editace textu <ul style="list-style-type: none"> pravidla pro psaní textu označení, přesun, smazání kopírování textu formátování písma formátování odstavce typografická pravidla tabulátory obrázky, jejich atributy 		Žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří a edituje text v jednoduchém textovém editoru tiskne dokument přiměřeně používá pojmy týkající se problematiky textu ovládá práci s textovým editorem a využívá vhodných aplikací
Základy počítačové grafiky <ul style="list-style-type: none"> základní informace získání obrázku – digitální fotoaparát, skener, internet základní úpravy fotografií 		Žák: <ul style="list-style-type: none"> získává digitální fotografie z fotoaparátu, skeneru nebo internetu ovládá základní funkce digitální techniky v přiměřené míře upravuje digitální fotografie
Počítač <ul style="list-style-type: none"> hlavní součásti počítačové skříně vstupní a výstupní zařízení počítače jak počítač pracuje programové vybavení 		Žák: <ul style="list-style-type: none"> dovede popsat základní součásti počítače a jeho přídatných zařízení ovládá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
Informační gramotnost		Žák: <ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů

Informatika a výpočetní technika	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanská Kompetence k učení 	

Informatika a výpočetní technika	sekunda	
	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Práce s informací <ul style="list-style-type: none"> vývojové trendy IT on-line zdroje - rozcestníky, vyhledávání, informační systémy na internetu ověřování a hodnocení informací, relevance, metody a nástroje jejich ověřování 		Žák: <ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
Práce s texty <ul style="list-style-type: none"> formátování písma, typografická pravidla tabulky, úseky stejným písmem, obrázky, jejich atributy, kontrola pravopisu 		Žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
Počítačová grafika; Rastry <ul style="list-style-type: none"> základní funkce graf. editoru kreslení křivek, barva, tloušťka psaní textu do grafiky výběr oblasti a práce s výběrem získání obrázku – digitální fotoaparát, skener, internet základní úpravy fotografií 		Žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchou rastrovou grafiku získává obrázky z fotoaparátu, skeneru nebo internetu v přiměřené míře upravuje digitální fotografie
Vektory <ul style="list-style-type: none"> tvorba označování, přesun a změny objektů, kreslení čar úpravy tvarů a seskupování objektů psaní textů, vkládání rastrových obrázků 		Žák: <ul style="list-style-type: none"> kreslí a upravuje obrázky v prostředí vektorové grafiky
Práce s tabulkami <ul style="list-style-type: none"> tabulka a buňka – velikost a adresa buňky vzorce a výpočty – psaní vzorců chyby ve vzorcích a jejich opravy funkce formát buňky kopírování buněk pojmenování buněk 		Žák: <ul style="list-style-type: none"> vkládá jednoduché vzorce do buněk rozumí číselnému formátu buňky, relativním a absolutním adresám buněk ve vzorcích ovládá práci s tabulkovými editory uplatňuje základní principy činnosti tabulkového procesoru
Počítačová prezentace <ul style="list-style-type: none"> tvorba prezentace - osnova prezentace, pozadí a návrh snímků, vkládání textů a obrázků 		Žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace zpracovává a prezentuje sdělení informace na uživatelské úrovni

Informatika a výpočetní technika	sekunda	
• oživení prezentace - přechody snímků, animace objektů, spouštění prezentace		<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů

Informatika a výpočetní technika	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Práce v operačním systému		<p>Žák se orientuje ve školní síti (služby, provoz, pravidla).</p> <p>Žák ovládá práci s operačním systémem.</p> <p>Žák ovládá základní práci se složkami a soubory.</p> <p>Žák ukládá a pracuje s daty na aktuálních paměťových médiích.</p> <p>Žák zná a používá základní funkce operačního systému.</p> <p>Žák se orientuje v základním ovládní vybraných aplikací operačního systému.</p> <p>Žák se orientuje v základních rizicích a hrozbách při práci na počítači a při poškození dat.</p> <p>Žák používá základní formy prevence a zabezpečení počítače.</p>
Internet		<p>Žák pracuje s webovým prohlížečem.</p> <p>Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává informace na internetu.</p> <p>Žák používá mailovou komunikaci.</p> <p>Žák zná zásady bezpečnosti a rizika práce a komunikace na internetu.</p>
Počítačová grafika		<p>Žák používá základní pojmy počítačové grafiky.</p> <p>Žák charakterizuje počítačovou grafiku a její druhy.</p> <p>Žák používá základní estetická pravidla.</p>
Editor vektorové grafiky		<p>Žák se orientuje v základních vlastnostech a formátech vektorové grafiky.</p> <p>Žák pracuje se základními nástroji vektorového editoru (např. obrys, výplň, text, ...).</p>

Informatika a výpočetní technika	tercie	
		Žák pracuje s textem.
		Žák se seznamuje se základy bézierového kreslení.

Informatika a výpočetní technika	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
Textový editor		<p>Žák používá základní postupy formátování písma, odstavce.</p> <p>Žák používá odrážkové, číslované a víceúrovňové seznamy. Formátuje obrázek v textu a grafické objekty. Pracuje s textovým polem.</p> <p>Žák používá základní typografické zásady.</p>
Tabulkový kalkulátor		<p>Žák používá základní ovládání tabulkového kalkulátoru.</p> <p>Žák formátuje buňku a tabulku.</p> <p>Žák používá základní výpočty a vzorce.</p> <p>Žák používá absolutní a relativní adresu.</p> <p>Žák pracuje s procenty a měnou.</p> <p>Žák aplikuje základní funkce (např. suma, průměr, když aj.).</p> <p>Žák používá základní práci s grafy.</p>
Rastrová grafika		<p>Žák používá základní pojmy počítačové grafiky.</p> <p>Žák charakterizuje počítačovou grafiku a její druhy.</p> <p>Žák používá základní estetická pravidla.</p> <p>Žák používá základní úpravy obrázku (např. oříznutí, transformace, změna velikosti, jas a kontrast, barevné vyvážení, histogram, ...).</p>
Editor rastrové grafiky		<p>Žák používá základní úpravy obrázku (např. oříznutí, transformace, změna velikosti, jas a kontrast, barevné vyvážení, histogram, ...).</p>

5.23 Charakteristika vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací oblast vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

V dané oblasti realizujeme tematické okruhy Svět práce a Práce s laboratorní technikou zejména v předmětu Základy společenských věd a v přírodovědných předmětech.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Tematický okruh Práce s laboratorní technikou

Očekávané výstupy

Žák:

- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Učivo

- základní laboratorní postupy a metody
- základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Žák:

- vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Tematický okruh Svět práce

Očekávané výstupy

Žák:

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Učivo

- trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Do oblasti Člověk a svět práce jsou zařazena průřezová témata:

- **Výchova demokratického občana** – žáci jsou vedeni k zásadám slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, k samostatnému řešení problémů, aktivitě, vzájemné komunikaci, kooperaci
- **Osobnostní a sociální výchova** – žáci se učí poznávat svoji osobnost, rozvíjet své dovednosti a schopnosti, mít k sobě, dalším lidem i životnímu prostředí pozitivní vztah
- **Environmentální výchova** – pozorováním a popisem okolního prostředí žáci získávají informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažují a domýšlejí možné důsledky, provádí konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí (péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí)
- **Mediální výchova** – žáci se učí zpracovávat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisku, rozhlasu, televize, internet
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – žáci si uvědomují globální souvislosti, jsou vedeni k toleranci, zodpovědnosti, tvořivosti a budoucímu uplatnění v občanské, pracovní sféře i v osobním životě

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je následující:

Žák:

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

V rámci oblasti žáci rozvíjejí své kompetence:

Kompetence k učení

Při práci s různými materiály žáci poznávají vlastnosti těchto materiálů, vybírají si vlastní postup práce a vhodné pomůcky a nástroje. Žáci se učí samostatně nebo s pomocí učitele pracovat s návodem. Žáci pracují s různými zdroji informací (knihy, časopisy, noviny, televize, rozhlas, internet), seznamují se s obecně užívanými technickými znaky a symboly.

Kompetence k řešení problémů

Žáci volí podle zadaného úkolu správné pomůcky. Učitel vede žáky k tomu, aby uměli správně vyjádřit a formulovat problém. Žáci poznávají, že když se práce nepodaří, je možné ji zlepšit, případně hledat jiné řešení. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, kooperaci a k vytrvalosti při plnění zadaných úkolů.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli vyjádřit své názory, zhodnotit práci svou i svých spolužáků, shrnout výsledky pozorování a pokusů. Při práci ve dvojicích nebo ve skupině žáci mezi sebou komunikují, navzájem si pomáhají, navrhují různé postupy a prostředky řešení a hledají společné vhodné řešení. Učitel vede žáky ke správnému formulování myšlenek, které vedou k řešení problému srozumitelně a v logickém sledu.

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují samostatně, ve dvojicích nebo v menších skupinách. V samostatné práci žáci uplatňují své schopnosti a manuální zručnost. Při práci ve dvojicích a ve skupinách vede učitel žáky k tomu, aby si uměli rovnoměrně a podle svých schopností rozdělit dílčí úkoly. Žáci se učí zodpovědně plnit práci

vůči celému kolektivu, učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních ve skupině, upevňují svoje sebevědomí. Úspěšným řešením úkolů přiměřené obtížnosti získávají sebedůvěru a sebeúctu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k respektování životního prostředí a k šetrnému chování v přírodě. Vede žáky k otevřenosti, k upřímnosti, aby se nebáli zeptat, poradit si, nestyděli se za svoje chyby, vážili si sami sebe a respektovali i ostatní. Při všech činnostech se žáci učí dodržovat bezpečnostní předpisy, chránit svoje zdraví i zdraví ostatních, poskytnout první pomoc v případě úrazu.

Kompetence pracovní

Žáci se seznamují s různými pomůckami a nástroji. Učitel vede žáky k bezpečnému používání pomůcek a vyžaduje dodržování vymezených pravidel. Žáci se učí vážit si své práce i práce ostatních, chovat se ohleduplně k majetku spolužáků, školy i ostatních občanů. Žáci získávají pracovní schopnosti a dovednosti, které jsou potřebné v běžném životě, v budoucím povolání. Žáci sebekriticky hodnotí vlastní dosažené výsledky.

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení je nedílnou součástí procesu vzdělávání. Využíváme sumativní i formativní hodnocení.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Učitel se proto soustředí na individuální pokrok každého žáka (žák není srovnáván se spolužáky). Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáka motivující. Nehodnotí se osobnost žáka, ale konkrétní očekávaný výstup. Učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

V případě zhoršení prospěchu informujeme zákonné zástupce a konzultujeme s nimi daný problém.

Učitelé vedou žáky k tomu, aby si na základě svých pracovních výkonů dokázali kriticky utvořit realistickou představu o sobě, o svých schopnostech, vědomostech a dovednostech. Sebehodnocení by mělo pomáhat žákům formovat vědomí vlastní ceny, sebeúcty a sebevědomí. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali objektivně posoudit úroveň své práce a uměli své výsledky porovnat s očekávanými výstupy. Při sebehodnocení může žák hodnotit jak sám sebe, tak práci celé skupiny, které je členem. Osvojuje si schopnost přijmout kritické hodnocení ostatních a poučit se z něho. Žáci si osvojují schopnost analyzovat důvody svých úspěchů i neúspěchů a hledat cesty k odstranění nedostatků. Sebehodnocení mohou žáci provádět ústní nebo písemnou formou. U všech uvedených typů hodnocení může vyučující zohlednit sebehodnocení žáků.

V případě výuky na dálku hodnotíme zejména formativně. Žákům je poskytována účinná zpětná vazba k dosahování pokroku. Zadávání on-line testů je vhodnou příležitostí pro autoevaluaci žáků a možnost podpory práce s chybou. Žákům je poskytnuta možnost opravy a přepracování úkolů. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za svoji práci.

Plnění zadaných úkolů prostřednictvím třídního e-mailu, programu Bakaláři či dle pokynů učitelů je součástí hodnocení za pololetí. Do hodnocení je zahrnuta snaha o vzdělávání a rozvoj kompetencí, dodržení termínu odevzdání práce, její kvalita a správnost řešení.

6.1.1 Způsoby hodnocení

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků Obecné zásady - Výsledky vzdělávání žáků se hodnotí v závěru každého pololetí příslušného školního roku. - Hodnocení výsledků vzdělávání obsahuje hodnocení prospěchu a hodnocení chování žáků vyjádřené klasifikačními stupni a celkové hodnocení. - Hodnocení prospěchu a hodnocení chování jsou na sobě nezávislé. - Hodnocení v jednotlivých předmětech za každé pololetí uzavírá každý vyučující v termínu stanoveném ředitelem školy zápisem známek do školní matriky (třídního výkazu). Hodnocení chování zapisuje do školní matriky třídní učitel. - Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se v závěru každého pololetí projednává v pedagogické radě. V průběhu každého pololetí zpravidla v listopadu a v dubnu se v pedagogické radě projednávají případy studijně a sociálně problémových žáků a nedostatky v jejich chování. - Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, na kterém je vyjádřeno hodnocení jeho chování a prospěchu v jednotlivých předmětech a celkové hodnocení. Za první pololetí lze žákovi vydat výpis z vysvědčení. - Žákům, kteří nebyli na konci některého pololetí hodnoceni nebo byli na konci 2. pololetí hodnoceni nejvýše dvěma nedostatečnými a budou skládat opravné zkoušky nebo mají stanoven náhradní termín pro hodnocení, se vydá na konci pololetí výpis z vysvědčení. Vysvědčení obdrží až po definitivním uzavření hodnocení.

6.1.2 Kritéria hodnocení

Hodnocení prospěchu:

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných, volitelných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí těmito stupni prospěchu: 1 - výborný 2 - chvalitebný 3 - dobrý 4 - dostatečný 5 - nedostatečný.

Stupeň hodnocení prospěchu se stanoví podle následujících kritérií:

Stupeň 1 – výborný

Klíčové kompetence plní žák na nejvyšší úrovni dané ŠVP s přihlédnutím k jeho možnostem, schopnostem, dispozicím, sociálním, životním a kulturním podmínkám a přiznaným podpůrným opatřením.

Žák plní výstupy z předmětu dané ŠVP s ohledem na přiznaná podpůrná opatření ŠVP na nejvyšší možné úrovni.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák plní klíčové kompetence dané ŠVP s přihlédnutím k jeho možnostem, schopnostem, dispozicím, sociálním, životním a kulturním podmínkám a přiznaným podpůrným opatřením s mírnou podporou.

Žák plní výstupy z předmětu dané ŠVP s ohledem na přiznaná podpůrná opatření s mírnou podporou.

Stupeň 3 - dobrý

Žák plní klíčové kompetence dané ŠVP s přihlédnutím k jeho možnostem, schopnostem, dispozicím, sociálním, životním a kulturním podmínkám a přiznaným podpůrným opatřením s podporou a dopomocí.

Žák plní výstupy z předmětu dané ŠVP s ohledem na přiznaná podpůrná opatření s podporou a dopomocí.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák plní klíčové kompetence dané ŠVP s přihlédnutím k jeho možnostem, schopnostem, dispozicím, sociálním, životním a kulturním podmínkám a přiznaným podpůrným opatřením s výraznou podporou a dopomocí.

Žák plní výstupy z předmětu dané ŠVP s ohledem na přiznaná podpůrná opatření s výraznou podporou a dopomocí.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák neplní klíčové kompetence dané ŠVP s přihlédnutím k jeho možnostem, schopnostem, dispozicím, sociálním, životním a kulturním podmínkám a přiznaným podpůrným opatřením ani s výraznou podporou a dopomocí.

Žák neplní výstupy z předmětu dané ŠVP s ohledem na přiznaná podpůrná opatření ani s výraznou podporou a dopomocí.

6.2 Autoevaluace školy

6.2.1 Oblasti autoevaluace

Podmínky, průběh a výstupy výuky, žáci a jejich potřeby, pedagogičtí pracovníci a jejich potřeby, materiální podmínky školy, realizace partnerství a projektů

6.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání:

Autoevaluace obsahu a průběhu vzdělávání

- plánování výuky,

- realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
- školní vzdělávací program
- mimovýukových aktivit

Autoevaluace podmínek ke vzdělávání

- bezpečnostních a hygienických,
- demografických,
- ekonomických,
- personálních,
- materiálních

Autoevaluace spolupráce s rodiči, s odbornými institucemi a zřizovatelem, dalšími institucemi a sociálními partnery, podpory školy žákům, zohlednění individuálních potřeb žáků/děti

Autoevaluace úrovně výsledků práce školy - kvalitativní a kvantitativní analýza, analýza vedení a řízení školy, kvality personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – a organizačního řízení školy, partnerství školy a externí vztahy, pedagogické řízení školy, profesionalita a rozvoj lidských zdrojů, strategické řízení,

Autoevaluace výsledků vzdělávání žáků/děti - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti), klíčových kompetencí, motivace, postojů žáků ke škole), úspěšnosti absolventů, znalostí a dovedností

6.2.3 Nástroje a časové rozvržení autoevaluace

Analýza školní dokumentace, hospitace vedením (ředitelka, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.), vzájemné hospitace pedagogů – průběžně, hospitační záznamy; průběžné zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti pomocí interních nebo externích nástrojů, výstupní testy v cizích jazycích.

Kontrolní činnost ve spolupráci s externími subjekty (bezpečnost a hygiena) **dle stanoveného harmonogramu**, spolupráce se zřizovatelem - **pravidelné porady** .

Rodičovské schůzky, schůze školské rady a zástupců tříd - **2x ročně**, pedagogické rady a provozní porady - **1x měsíčně**, zpětná vazba absolventů, zpětná vazba externích subjektů, anketa pro rodiče, anketa pro žáky **dle potřeby**.

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně každé pololetí nebo dle aktuálních potřeb.